

KÖRÖSI

- KŐRÖSI CSOMA SÁNDOR
- KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ
- BAPTISTA GIMNÁZIUM

A Kőrösi Csoma Sándor Két Tanítási Nyelvű Baptista Gimnázium

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Hatályba lépés időpontja: 2024. augusztus 30.

Tartalom

I.	Küldetésnyilatkozat.....	4
II.	A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban	5
III.	Az elitképzésről	5
IV.	NEMZETKÖZI ÉRETTSÉGI PROGRAM-International Baccalaureate-IB.....	7
IV.1.	A nemzetközi érettségiről röviden.....	7
IV.2.	A program felépítése.....	7
V.	ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM	9
V.1.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	9
V.1.1.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	9
V.1.2.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai.....	9
V.1.3.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai	11
V.1.4.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai	14
VI.	Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14
VII.	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	16
VIII.	Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	18
IX.	A pedagógusok feladatai	20
IX.1.	A pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	20
IX.2.	Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	21
X.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	22
X.1.	Sajátos nevelési igényű tanulók.....	22
X.2.	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók	22
X.3.	Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló.....	22
X.4.	Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.....	23
X.5.	A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	23
X.6.	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	24
X.6.1.	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	24
X.6.2.	Állandó feladataink.....	25
X.6.3.	Esélyegyenlőséget segítő tevékenység.....	25
X.7.	Kőrösi Magyar Iskola.....	25
X.8.	A képességkibontakoztató felkészítés szabályai az iskolákban	27
XI.	Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	29
XI.1.	Diákönkormányzat	29
XI.1.1.	Véleményezési jog.....	30
XI.1.2.	A DÖK működése	30
XII.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái.....	31
XII.1.	Cél, feladat	31
XII.2.	Szülői szervezet	31
XII.2.1.	Véleményezési jog.....	31
XII.2.2.	Együttműködési területek	32
XII.3.	Külső kapcsolataink	32
XIII.	Tanulmányok alatti vizsgák és a gimnázium belső vizsgarendszerének szabályai	34
XIII.1.	Általános alapelvek.....	34
XIII.2.	Osztályozóvizsga	35
XIII.3.	Különbözeti vizsga	35
XIII.4.	Pótló vizsga	36
XIII.5.	Javítóvizsga	36
XIII.6.	Vizsgaszervezési követelmények.....	36
XIII.7.	A tanulmányok alatti vizsgák témakörei és értékelése	38
XIII.8.	A gimnázium belső vizsgarendszere	38
XIV.	A szóbeli felvételi vizsga követelményei, a felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	42
XIV.1.	Szóbeli felvételi vizsga	42
XIV.2.	Átvétel:.....	42
XV.	A Nemzetközi Érettség Programba való bejutás feltételei	43
XVI.	Elsősegély-nyújtási alapismeretek iskolai terve.....	43
XVII.	TANTERV	43
XVII.1.	A választott kerettanterv (megnevezése)	43
XVII.2.	A gimnáziumi oktatás tevékenységrendszer	44

XVIII.	A kerettantervek alapján az intézményi óratervek.....	44
XIX.	A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, órászáma.....	44
XIX.1.	Választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	45
XX.	Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	46
XXI.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	47
XXII.	Mindennapos testnevelés	48
XXIII.	A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát.....	48
XXIV.	A középszintű érettségi témakörei.....	48
XXV.	A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei, az iskolai beszámoltatás rendje, a tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	48
XXV.1.	Az ellenőrzés és értékelés egységes alapelvei	48
XXV.2.	Az érdemjegyek egységes tartalma és megállapításának feltételei.....	49
XXV.3.	Az érdemjegyek, osztályzatok megállapításának szempontjai	49
XXV.4.	Az ellenőrzés és az értékelés módjai	50
XXV.5.	A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	55
XXV.6.	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásai	56
XXV.7.	A Nemzetközi Érettségi Program értékelési rendszere	56
XXVI.	Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	58
XXVII.	Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	58
XXVII.1.	Egészségnevelési elvek	58
XXVII.2.	Az egészségnevelés eszközei és színterei	59
XXVII.3.	Környezeti nevelés elvei.....	60
XXVII.4.	Környezeti nevelés eszközei, tanulásszervezési és tartalmi keretei	60
XXVII.5.	A környezeti nevelés módszerei	61
XXVIII.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	61
XXIX.	A tanulók jutalmazásának rendszere és elvei	61
XXIX.1.	KÖRÖSI PONTVERSENY (A nevelőtestület dönt minden évben a verseny megrendezéséről).....	62
XXX.	SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK.....	63
XXXI.	Projektoktatás (téma napok, témahetek).....	64
XXXII.	Közösségi szolgálat	64
XXXIII.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYSÉGE, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGA	66
XXXIII.1.	A pedagógiai program érvényességi ideje.....	66
XXXIV.	A pedagógiai program módosítása.....	66
XXXV.	A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	66
XXXVI.	MELLÉKLETEK.....	67
1.	számú melléklet: Intézményi óratervek.....	67
2.	számú melléklet: Bibliaismeret helyi tanterv	71
3.	számú melléklet: A mérés-értékelés tantárgy helyi tanterve.....	89
4.	számú melléklet: A Kémia, Kémia angol nyelven tantárgy helyi tanterve.....	92
5.	számú melléklet: A Földrajz, Földrajz angol nyelven tantárgy helyi tanterve	103
6.	számú melléklet: Pedagógusok a Kőrösiért Díj.....	122
XXXVII.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	123

I. Küldetésnyilatkozat

*„Boldog az ember, aki megtalálta a bölcsességet,
És az az ember, aki értelmet kap.
Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek,
És nagyobb jövedelme, mint a színaranyknak.”*

(Példabeszédek 3, 13-14)

Intézményünk, a Kőrösi Csoma Sándor Két Tanítási Nyelvű Gimnázium elkötelezett a kor követelményeinek megfelelő nyelvi ismeretek átadására; alapfilozófiánk, hogy minden diákunknak egyéni törődést biztosítunk.

Az európaiság gondolata, a nemzetközi kulturális együttműködés, nagy múltú hagyományokra tekint vissza gimnáziumunkban, ezért is vette fel iskolánk Kőrösi Csoma Sándor világutazó nevét.

- **Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.**

A keresztyén elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

- **Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.**

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

- **Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása**

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra.

- **Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.**

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékek következetes alkalmazása az oktatási intézményben:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számonkérhetőség terén az intézményi tanács működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, illetve ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

II. A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban

“...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1:5-7)

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása.” – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőttkeresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, ösztönösségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

III. Az elitképzésről

Gyakran és sokat beszélünk, hallunk az elitképzésről, fogalmazzák meg iskolák célként, szülők elvárásként az iskolák felé az elitképzést. Intézményünk munkatársai fenntartónkkal, a Baptista Szeretetszolgálattal és együttműködve az iskola Szülői Szervezetével hasonló elképzeléseket fogalmazott meg.

Célunk, hogy a Kőrösiből is olyan elitképző intézmény legyen, amely képes a megváltozott társadalmi igényekhez folyamatosan igazodni és versenyképes tudással rendelkező diákokat ad a magyar, illetve nemzetközi felsőoktatás számára.

Ahhoz azonban, hogy ezen küldetésünknek eleget tudjunk tenni, elengedhetetlenül fontosnak tartjuk kifejtetni, hogy mit is értünk mi ma, itt a Kőrösiben elitképzés fogalma alatt, abban a hitben, hogy ez egyezik a modernkori társadalmi elvárásokkal.

A középkortól egészen a XXI. századig az elitképzések – a legkiválóbb kevesek képzését - szolgálták. A klasszikus elitképző középiskolák diákjait kitűnő, széleskörű tudással rendelkező tanárok oktatták kis létszámú csoportokban, tanulni vágyó, leginkább a társadalom elit rétegéhez tartozó szülők gyermekeit.

Elszánt pedagógusok és szorgalmas, motivált diákok összehangolt munkája jellemezte az elitképzést. A Magyar Értelmező Kéziszótár szerint az elit: több hasonló közül a legkiválóbb (csoport). Az elitképzés pedig: különleges képzés, amely a jövő (szakmai) elitjét neveli ki.

A közoktatást követő felsőoktatás – többek között ezért is - csak kevesek számára volt elérhető és hozzáférhető, és ami ennél is fontosabb, az ott megszerzett tudás a legtöbb esetben egy egész életre szóló garanciát jelentett birtokosa számára az életben való biztos boldogulásra.

Ahogy a világ, úgy az oktatás és az oktatás különböző szinterei irányába támasztott társadalmi elvárások is rohamosan változnak. Ugyanez a dinamikus változás megfigyelhető a tudás terén is. A tudás legitimitásának módja, a tudás létezési formája, a tudás felhasználási terepe is radikálisan átalakult.

Ma - tetszik vagy nem -, a „tudásgyár”, az elitképzés korszakát, a tudás szupermarketjeinek vagy plázáinak korszakát éljük, ahol az oktatás is egyre inkább szolgáltatássá válik, tehát megvásárolható, adható-vehető, elfogyasztható terméké.

A minket körülvevő, felgyorsult világ, a technika és a tudás területén rendkívül gyorsan fejlődik és változik. Ezért az a tézis, miszerint a felsőoktatás végére megszerzett tudás egy éltre szóló karrier garanciáját jelenti, mára megdőlni látszik. A ma megszerzett tudás, ami ma „elégnek” bizonyul, holnap már kevés, holnapután pedig elavult. Ezért is beszélünk a tudás terén egyfajta akadémiai inflációról. Amihez egy évtizede elég volt egy érettségi utáni képzés, ahhoz ma már főiskola diploma szükséges, vagy éppen, amihez elég volt korábban egy egyetemi végzettség, ahhoz ma már elengedhetetlen a tudományos fokozat (PhD) megléte.

Akár a közoktatást, akár a felsőoktatást nézzük, ma már egyiket sem tekinthetjük az elit, azaz egy bizonyos társadalmi réteg privilégiumának. Az oktatás elérhető és szükségszerű szolgáltatás egy meglehetősen széles kör számára, ami egyben a túlélés alapja is.

Meggyőződésünk, hogy oktatói, pedagógiai munkánk során - elsősorban - ezekre az új társadalmi kihívásokra, az életre kell diákjainkat felkészíteni. Ma már nem a felsőoktatásba való bejutás jelenti az igazi kihívást, hanem annak a képességnek az elsajátítása, melynek birtokában képes lesz minden időben a megváltozott, aktuális társadalmi igényekhez rugalmasan alkalmazkodni, illetve ezekre a kihívásokra innovatív és kreatív módon reagálni.

Mindazonáltal azt gondoljuk, hogy a Kőrösiben megszerzett érettségi biztos tudásbeli alapot kell, hogy nyújtson végzős diákjaink számára és lehetőséget kell biztosítani arra, hogy tehetségüknek és érdeklődési körüknek megfelelő továbbtanulási irányt választhassanak, mindezt természetesen két – előnyt jelentő – nyelv magas szintű ismeret mellett.

Mindezen alapcélok mellett nem tekintjük az intézményt versenyistállónak. Sokkal fontosabbnak tartjuk azt, hogy a fentiekben felsorolt képességek mellett, diákjainknak használható, konvertálható ismereteket adjunk, hogy az életüket leginkább meghatározó négy vagy öt gimnáziumi év tartalmakban, élményekben gazdag legyen, hozzájáruljon személyiség fejlődéséhez.

Azt gondoljuk, hogy ezen magasabb szintű képességek elsajátítására való nevelői munka közben elengedhetetlen, hogy a társadalmunk alapjait jelentő egyetemes értékekre is - mint a tisztesség, a becsület, az öntudat, a kitartás, a segítőkészség - kiemelt hangsúlyt fektessünk. Ezen alapértékek hiányában ugyanis magasabb szintű készségek, mint a kreativitás, nyitottság, rugalmasság, jó alkalmazkodóképesség vagy gyors reagáló képesség fejlesztése nem lehetséges.

Ezen képességek és készségek magas szintű fejlesztését, az élet kihívásaira való felkészítést tekintjük elsődleges feladatunknak oktatói-nevelői munkánk során és egyben ezeknek a modernkori kihívásoknak való megfelelést értjük elitképzés alatt.

IV. NEMZETKÖZI ÉRETTSÉGI PROGRAM-International Baccalaureate-IB

- Intézményünk a sikeres akkreditációt követően a 2017-18-as tanévtől kezdte meg a nemzetközi érettségire való felkészítést.
- A képzési programra külön felvételi eljárás keretében lehet bejutni, a képzés díjköteles.
- A képzésről minden információ elérhető az iskola IB-honlapján (www.ibkorosi.hu)

IV.1.A nemzetközi érettségiről röviden

A Nemzetközi Érettségi Szervezet (IBO) 1968-ban azzal a céllal jött létre, hogy olyan oktatási formát hozzon létre, amely magas színvonalú, világszerte egységes és elismert. Ennek érdekében a szervezet szoros kapcsolatot tart a világ számos egyetemével és kormányával, és munkatársai folyamatosan dolgoznak azon, hogy a nemzetközi érettségi bizonyítványt minél több ország egyetemei a saját, nemzeti érettségi bizonyítványukkal egyenrangúként fogadják el.

A Nemzetközi Érettségi Program (Diploma Programme) 1968-as bevezetése óta a szervezet további képzési programokat dolgozott ki, melyek az érettségire való felkészülés megalapozását is lehetővé teszik.

1980-ban a Nemzetközi Iskolák Szervezetének (ISA) konferenciáján vetődött fel először a gondolat, hogy a Diploma Programme (DP) két éves képzését megelőző időszakra is kidolgozzanak egy oktatási formát. Ennek eredményeként indult el 1994-ben a Middle Years Programme (MYP), amely a 11-16 éves korosztály számára a DP-hez hasonlóan magas színvonalú és egységes képzést tesz lehetővé.

Időközben, egy 1990-es konferencián már az az ötlet is felmerült, hogy a 3-12 éves korosztály számára is érdemes lenne kidolgozni egy képzési programot. Így született meg a Primary Years Programme (PYP), mely 1997-ben indulhatott el.

Végül, 2012-ben a DP alternatívájaként bevezetésre került a Career-related Programme (CP), amely a DP nemzetközileg elismert tárgyi tudásanyagát szakképzéssel ötvözi.

Mára a Nemzetközi Érettségi Szervezet által kínált képzésekben világszerte több, mint 4000 iskola vesz részt, a diákok száma pedig már az 1 milliót is jóval meghaladja.

IV.2.A program felépítése

A program középpontjában azon tanulói attitűdök (IB Learner Profile) állnak, melyek kialakítása a kétéves diák központú, a tanuló önállóságára építő tanítási-tanulási folyamat egyik legfőbb feladata. E köré szerveződnek a minden diák számára kötelező alapkövetelmények, illetve a hat tantárgycsoport tantárgyai. A tanulók a tanulni kívánt tantárgyakat a hat tantárgycsoportból választhatják ki, továbbtanulási szándékuk függvényében - azaz egyénre szabottan. A választott tantárgyak közül hármat (de maximum négyet) emelt szinten kell teljesíteni.

A három alapkövetelmény:

- Tudáselmélet (Theory of knowledge)
- Hosszú esszé (Extended essay)
- Kreativitás, sport, közösségi szolgálat (Creativity, activity, service)

Tantárgycsoportok:

- Nyelvi és irodalmi tanulmányok
  - Idegen nyelv
  - Egyén és társadalom
  - Természettudományok
  - Matematika
  - Művészetek
- A Nemzetközi Érettségi (IB) 11. évfolyamán, az év végén megrendezésre kerülő "mock exam" sikeres teljesítése a továbbhaladás feltétele.
    - A továbbhaladáshoz szükséges minimális (a vizsgák jegyeiből számított) pontszám 24, de minimum 9 pont az SL és 12 pont a HL tárgyakból.

- valamint:
  - ne legyen 1-es vizsgaeredménye
  - maximum két darab 2-es vizsgaeredménye legyen
  - maximum három darab 3-as vagy annál rosszabb vizsgaeredménye legyen
- a vizsgára kapott érdemjegyeket az év végi átlagban háromszoros súllyal vesszük figyelembe, valamint az eredmény alapját képezi a 12. évfolyamon megállapított javasolt osztályzatnak (predicted grade).
- A fenti feltételeket nem teljesítő tanuló a 12. évfolyamba nem léphet tovább.
- Záradéknak szövege: A Mock exam feltételeit nem teljesítette javító/ismétlő vizsgát tehet.
- Az elégtelen eredménnyel végződő vizsgatárgyból köteles javító vizsgát tenni a javítóvizsga időszakban.
- A feltételek teljesítéséhez a tanuló azokból a tárgyakból tehet javító/ismétlő vizsgát, melyből elégtelen eredményt ért el, vagy amelyek minimálisan szükségesek ahhoz, hogy a továbbhaladáshoz szükséges feltételeket teljesítse. A jelzés határideje az aktuális tanév június 20-a.

V. ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM

V.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

V.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- Iskolánk olyan inspiráló és támogató környezetet teremt, amely ösztönzi a diákok és tanárokközötti együttműködést. Hiszünk abban, hogy ennek legfőbb záloga az igényes és következetes tanórai munka, amely szándékunk szerint a tanulók döntő többségének intellektuális kihívást kell, hogy jelentsen.
- Pedagógiai munkánk során meghatározó szempont, hogy a minket választó tanulók minél több területen kipróbálhassák képességeiket, minél hatékonyabban fejleszthessék nyelvismeretüket, érdeklődésüknek megfelelően tehetségüket. Minden diánk számára elérhetővé tesszük a felfedezés örömeit és a sikerélmény lehetőségét.
- Fontos feladatunknak tartjuk, hogy a hozzánk járó fiatalok mintákat, útmutatásokat, támpontokat kapjanak saját sorsuk és közösségük alakításához. Ehhez az egyik legfontosabb eszköz a felelősségtudat, a döntéshozatali képesség kialakítása, fejlesztése. a sikerekhez vezető úton.
- Az iskolában folyó pedagógiai munkánk biztosítja a tanulók egészséges személyiségfejlődését. Munkánk során a diákokat önállóságra, önbecsülésre, mások elfogadására, tiszteletére neveljük. Ehhez jó környezetet biztosít az idegen nyelvek magas szintű elsajátítása, mely során a tanulók megismerhetik más népek kultúráját és ezáltal bővül világképük.
- Iskolánk tanítási módszerei lehetővé teszik, Iskolánk oktatási formája elősegíti, hogy a tanárok és diákok között, bizalom alapuló emberi kapcsolatok alakuljanak épüljenek ki. Ez az egymásra figyelő hozzáállás attitűd segíti a tanárokat abban, hogy a diákok egyéni törődést kapjanak a tanulásban, felzárkóztatás vagy tehetséggondozás formájában, biztosítva ezzel minden tanuló fejlődését.
- Iskolánk több mint 100 éves múltja, kialakult hagyományrendszere, azok ápolása önmagában is érték, segít a tanulók személyiségének megformálásában, fejlődésében, az önmegvalósításban, a szolidaritás érzésének kialakításában és ezen keresztül segít megtalálni helyüket a társadalomban.

V.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

- Célunk olyan iskola megteremtése, ahol a tanulók örömmel gyarapíthatják tudásukat, miközben személyiségük harmonikusan fejlődik. a tanulóknak lehetőségük van tudásuk gyarapítására, személyiségük harmonikus fejlesztésére. Arra törekszünk, hogy minden diák számára inspiráló tanulási környezetet biztosítsunk, ahol felfedezhetik és kibontakoztathatják egyéni képességeiket
- Célunk olyan iskola megteremtése, ahol a tanulóknak lehetőségük van tudásuk gyarapítására, személyiségük harmonikus fejlesztésére.
- Célunk az, hogy iskolánk olyan értékrendet közvetítsen a diákoknak, amely képessé teszi őket arra, hogy elfogadják, illetve azonosulni tudjanak

- a demokrácia eszméjével, mely az iskolai életben a tanár-diák viszony, az egymáshoz való viszony, a diákönkormányzat működésén keresztül valósul meg. Megtanítjuk működésének fő szabályait, példát mutatunk a konszenzusra törekvő magatartásra, a diákok részt vesznek felelős döntések hozatalában.
  - Azonosulni tudjanak a tudás megbecsülésével. A tanuló legyen képes önálló ismeretszerzésre, a mai változó világunkban az új ismeretek befogadására. A tanulóknak a megszerzett tudás biztos alapot nyújtson a pályaválasztásban, illetve a továbbtanulásban.
  - Azonosulni tudjanak a humanista értékekkel, mely az egymás iránti megértést, kölcsönös megbecsülést, az egyéni és közösségi érdekek harmóniáját, az emberi méltóság tiszteletben tartását jelenti.
  - Azonosulni tudjanak a nemzeti identitás érzésével. Fontosnak tartjuk hagyományaink, nemzeti értékeink megismerését, a szélsőségmentes hazaszeretetet ápolását, kinyilvánítását, az anyanyelv helyességének, szépségének megőrzését (ez utóbbi különösen fontos a két tanítási nyelvű iskolákban).
  - Azonosulni tudjanak a lokálpatriotizmus mikrokozmoszra ható pozitív szerepével. Célunk az, hogy iskolánk, Óbuda, a főváros történelmének, történelmi emlékeinek kulturális hagyományainak megismerésén keresztül diákjaink tiszteljék, szeressék, és alkotó módon ápolják környezetüket.
  - Megértsék és elfogadják az esztétikum jelentőségét. Az a célunk, hogy esztétikai igényességet alakítsunk ki diákjainkban, a makro- és mikrokozmoszszal szemben, a műalkotások élvezetére neveljük őket, felfedezzük az alkotói és előadói készségeket, és ezeket fejlesszük.
  - Elfogadják az emberi jogok eszméjét. El kívánjuk érni, hogy az iskolai és a tágabb értelemben vett társadalmi kapcsolatokban a diákok tartsák tiszteletben ezt, és ösztönözzék társaikat, partnereiket az alapvető emberi normák, emberi jogok érvényesítésére.
  - Azonosulni tudjanak a testi, lelki egészség ápolásának fontosságával. Az a célunk, hogy az egészséges életmódra, a sport szeretetére, a harmonikus életvezetésre, az értékes társas kapcsolatokra, a tartalmas szórakozásra való igény kialakításán keresztül, a diákok képesek legyenek egészséges értékrend, életvezetés megvalósítására.
  - Azonosulni tudjanak a környezetvédelmi szemlélet fontosságával. Kiemelten kell kezelni a természeti és épített természet védelmét, szeretetét, és a kulturált környezet iránti igény kialakítását.
- Iskolánk legfontosabb célkitűzései közé tartozik egy olyan képzési struktúra kialakítása, amely révén diákjainknak lehetőséget biztosítunk ahhoz, hogy érdeklődésüknek, képességeiknek megfelelő ismeretekre tegyenek szert, illetve ezen ismeretek valós társadalmi igényt elégítsenek ki.
  - Célunk továbbá, hogy a célnyelvek magas színvonalú elsajátításán túl, tanulóink ismerjék meg más népek kultúráját, táguljon világképük. Ennek érdekében nyitott intézményként működünk, célunk, hogy minél sokrétűbb kapcsolatokat építsünk és ápoljunk más kultúrákkal, civil és társadalmi szervezetekkel, közintézményekkel, hazai és külföldi oktatási intézményekkel.
  - Az egyén személyiségének fejlesztése csak közösségben, cselekvés, tevékenység közben valósítható meg. Ezért egyre bővülő szerephelyeztetés biztosításával olyan magatartás, illetve attitűd kialakítására vállalkozunk, amely nyitottságával képes az új ismeretek befogadására, a másság elfogadására is.
  - A humán és a reál műveltségterületeket azonos hangsúllyal kezeljük annak ellenére, hogy a szülők és tanulók igényei, az iskola hagyományai alapján néhány terület karakteresebben jelenik meg helyi

tantervünkben. A természettudományos érdeklődésű tanulóknak is biztosítjuk a választott tantárgyból a tantervben előírtnál bővebb ismeretek megszerzésének lehetőségét az emeltsintű érettségi felkészítő foglalkozások kínálatában.

- A személy- illetve teljesítményközpontú iskolaképet ötvözni kívánjuk oly módon, hogy teljesítményközpontúságot kínálunk a tehetséggondozó programjainkat választó tanulóknak, míg „személyközpontúbb” pedagógiát azok számára, akik az általános képzést választják.
- A harmonikus fejlődés érdekében az egészségnevelés keretében célunk, hogy biztosítsuk a szükséges alapfeltételeket: a mindennapos testedzés, az egészséges életvitel elsajátítását, gyakorlását; ugyanakkor a sérült, fogyatékos embertársaink iránti elfogadható, segítőkész magatartás kialakítását.
- Nevelési-oktatási tevékenységünk eredményeként biztosítani kívánjuk diákjaink számára a következő iskolafokozatra való bejutást, illetve olyan ismeretek és képességek elsajátítását, amelyek megfelelő alapot adnak annak tanulmányaik sikeres elvégzéséhez.
- Célunk továbbá, hogy az igényekhez igazodó képzési struktúránk rugalmas változtatása révén reális alternatívát kínáljunk diákjainknak a pályaválasztásban, képessé tegyük tanulóinkat a munka világában való tájékozódásra.
- A tárgyi tudás jelentős része csak akkor válik használhatóvá, ha annak birtokosa megfelelő kommunikációs készséggel rendelkezik. Ennek érdekében az anyanyelv, idegen nyelv oktatását kiemelt területnek tekintjük.
- Iskolánk eddig kialakult hagyományai jó alapot nyújtanak egy olyan átgondolt hagyományrendszer létrehozásához, amelynek legfontosabb célja az összetartozás érzésének erősítése, a „Kőrösiek közösségének” kialakítása. Az iskolai rendezvények, szokások, jelképek hatékony eszközei nevelőmunkánknak, nélkülözhetetlenek céljaink eléréséhez.

V.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

- A nevelés és oktatás folyamatát iskolánk alapelvei, céljai határozzák meg. Iskolánk alapvető feladatának tartja, hogy diákjainkat felkészítsük az érettségi vizsgára és a munkába állásra. A tanórák felépítése, a közösségi és a szabadidős tevékenységek szervezése, a tanároknak a diákokkal és egymással való kapcsolattartása egyaránt ezen értékek alapján kell, hogy történjen.
- A program olyan erkölcsi értékeket és erkölcsi normákat állított előtérbe, amelyek nélkül nem képzelhető el beilleszkedésünk a 21. század Európájába, amelyek elengedhetetlenek az önálló döntéshozatal és a tisztességes érdekérvényesítési képességének elsajátításához. Ilyen értékek az anyanyelvi kommunikáció, az állampolgári felelősségtudat, az idegen nyelv tudása, a vállalkozás, az önálló tanulási képesség, a kreativitás, a közösségi életforma, a versenyszellem és az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.
- Az egyes tantárgyak tanterveiben és az alkalmazott tanítási módszerekben ezért érvényesülnie kell az önálló és kreatív gondolkodásnak, illetve a szabatos és kulturált véleményütköztetést fejlesztő eszközöknek és az alkalmazott, módszertani megújulást tükröző eljárásoknak.
- Úgy gondoljuk, hogy a tanárnak hivatása szerint diákjait segítenie kell személyisége, képességei fejlesztésében, tehetsége kibontakoztatásában annak érdekében, hogy a felnőtt társadalomba illeszkedve minél harmonikusabb és tartalmasabb életet élhessen.
- Az iskola alapvető feladata ennek megfelelően az egészséges, harmonikus személyiség kialakítása mellett, a szaktárgyi tudás és képességek fejlesztése.
- Ezen belül az alábbi kulcskompetenciákat kell megoldanunk:
  - Anyanyelvi kommunikáció (hallott és olvasott szöveg értése és szövegalkotás)

- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos és technikai kompetencia
- Digitális kompetencia
- Szociális és állampolgári kompetencia (szociális, életviteli, életpálya, környezeti)
- Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
- A hatékony önálló tanulás
- A társadalomba beilleszkedni képes, alkotó, egészséges szellemiségű, kulturált emberré válás igényének kell kialakulnia diákjainkban. Ez megkívánja:
  - a logikus és eredeti gondolkodásmódot, értelmező készséget,
  - a szabatos szóbeli és írásbeli előadást, illetve a kulturált véleményütköztetés képességét,
  - énkép, önismeret képességét,
  - a pontos, kitartó, önálló és fegyelmezett munkavégzést,
  - az alkotó magatartást,
  - az önművelési, önfejlesztési igényt,
  - a tanulás tanítását,
  - hon- és népismeretet (a kulturális és nemzeti identitástudatot),
  - aktív állampolgárságra, demokráciára nevelést,
  - európai azonosságtudatot, az egyetemes kultúra befogadását,
  - a szűkebb és tágabb környezet iránti felelősségérzetet,
  - környezettudatosságra nevelést,
  - gazdasági nevelést,
  - a különböző társadalmi csoportok, értékek iránti tiszteletet, toleranciát,
  - testi és lelki egészséget és
  - felkészülést a felnőtt lét szerepeire.
- Ezen értékek kialakításában és fejlesztésében kiemelkedő jelentősége van a példamutató, lelkiismeretes tanári magatartásnak és munkának, a módszertani megújulásnak.
- Fontosnak tartjuk tanulóink felkészítését a XXI. század kihívásaira, a digitális kompetenciák fejlesztésére, a digitális eszközök etikus használatára, ezért a tanórákon gyakoriak a digitális eszközök segítségével megoldandó feladatok, számonkérések, melyeket a tanulók az iskola által biztosított, vagy saját eszközökkel is megoldhatnak tanórai kereteken belül, a Nemzeti alaptanterv előírásaival összhangban.
- A vállalkozás és a kreativitás új szellemi, erkölcsi értéként, igényként jelenik meg társadalmunkban. A lehetőségek, adottságok felismeréséhez, kihasználásához szükséges készségek és képességek kialakítása, fejlesztése elképzelhetetlen anélkül, hogy diákjaink megismerjék a valóságos vállalkozások struktúráját, munkáját, jellemző eljárásait. Feladatunknak tartjuk, hogy partnerkapcsolataink révén megismerjék tanulóink a vállalkozási tevékenység összetettségét, a döntéshozatal felelősségét, értékeljék és megértsék a vállalkozási képesség és kreativitás értékének mibenlétét.
- Mindezt úgy kell megvalósítani, hogy a serdülőkor és az ifjúkor általános sajátosságainak, pszichikai jellemzőinek figyelembevételével a tanulók egyéniségét előtérbe helyezzük. Ezen a téren a fiatalok személyiségét formáló valamennyi pedagógus közös gondolkodására van szükség. Rendkívül fontos értéknek tekintjük az egészséget, amely a derűs, harmonikus személyiség alapja. Az egészség megőrzésének leghatékonyabb eszköze a rendszeres mozgás, ezért feladatunknak tekintjük a változatos, mindennapos testedzés biztosítását. Ugyanakkor ki kell alakítanunk tanulóinkban azt a tartós, egész életre szóló igényt, melynek következtében elemi szükségletként élük meg saját testi

- és lelki higiéniájuk fenntartását, környezetük megóvását, az egészség és az életvidámság megőrzését és az ezt szolgáló módszerek megismerését. Meggyőzéssel, felvilágosítással, önismeretük fejlesztésével, az egymás iránt érzett felelősség kialakításával kívánjuk elérni, hogy diákjaink tartózkodjanak a káros szenvedélyektől.
- Véleményünk szerint a 21. század társadalmi értékei között fontos helyet foglal el a versenyszellem. A verseny – lehetőséget teremt az egyéni képességek lehető legteljesebb kibontakoztatására, önmagunk reális értékelésére. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében támogatjuk a felzárkóztató foglalkozások végzését, illetve a tehetséges tanulók képességeinek minél sokrétűbb kibontakoztatását. Ez egyben az igényesség és a minőség garanciáját is adja. A versenyszellem, az önállóság és a felelősségtudat erősítése érdekében alapvető feltételnek tartjuk a tantárgyi követelményszintek és az értékelés formáinak és kritériumainak pontos kidolgozását és nyilvánosságát.
  - Fontos feladat a pályaválasztási érettség kialakítása diákjainkban, hiszen ennek zavarai nyomasztó terhet, komoly feszültségforrást jelenthetnek a tanulóknak és a szülőknek egyaránt. Ez a munka az osztályfőnök és a szaktanárok közös feladata, amelyet együttműködve a szülőkkel, már a 9-11. évfolyamon, az emeltszintű érettségire felkészítő foglalkozás keretében tanult tantárgyak választása előtt el kell kezdeni.
  - A család atmoszférája alapvető jelentőségű a gyermek harmonikus személyiségének alakulásában. Fontos tehát ismernünk a családi hátteret, ezért nagy hangsúlyt kell helyezni a szülőkkel való kapcsolattartásra és a tanulókkal folytatott informális beszélgetésekre.
  - Harmonikus személyiségfejlődés másik feltétele a jó iskolai közösség, ezért fontos feladat az iskolai hagyományok ápolása és a jó osztályközösségek kialakítása. A jó iskolai légkör összetevői: a diákokkal, szülőkkel közösen kialakított intenzív közösségi élet sok programmal, demokratikus légkör, működő diákönkormányzat, segítőkész és megértő tanárok, a jó diák, tanár, szülő kapcsolat.
  - Intézményünk fontos értéknek tartja a különböző szinteken szerveződő közösségeket. Az iskolai közösségek összetartó erejének erősítése, valamint a szolidaritáson és a tolerancián alapuló légkör segíthet abban, hogy diákjaink a szocializációs folyamatban az európai humanizmuson alapuló értékrendet sajátíthassanak el, egy olyan életkorban, amikor erősödő önállósodási igényük következtében egyre több káros mentális, fizikai hatásnak vannak kitéve. A jó iskolai légkörben, közösségben alakulhat ki a nyíltság, segítőkészség, a baráti együttműködés. Ösztönözzük a szabadidős programok, kulturális rendezvények, kirándulások szervezését, és támogatjuk az önszerveződések, önképzőkörök, amatőr társulatok létrejöttét.
  - Az Európai Unióban fontos szerepe van az állampolgárok nyelvtudásának. Úgy gondoljuk, hogy iskolánknak – mint minden két tanítási nyelvű középiskolának –, amely az idegen nyelvek magas színvonalú elsajátítására szerveződött, ebben a feladatkörben továbbra is jelentős szerepe van.
  - Iskolánk egyike a két magyar-orosz két tanítási nyelvű gimnáziumi képzést nyújtó intézménynek hazánkban. Iskolánk a magyarországi két tanítási nyelvű képzés alma matere, ezért lényegi feladatunknak tartjuk, hogy a jövőben is indítsunk orosz célnyelvű osztályokat.
  - A magyar-német és a magyar-angol két tanítási nyelvű oktatás beindítása iskolánknak számos új tapasztalattal gazdagította a korábban megszerzett tapasztalatainkat, pedagógiai programunk igazolta mind szakmai, pedagógiai és piaci várakozásainkat. Munkánkban új kihívást jelentett és napjainkban is jelent a tagozatok munkájának koordinálása, a közösségi élet kialakítása.
  - Iskolánk nyitott iskola, amely jelenti külső kapcsolataink ápolását, fontosságuk elismerését, a tőlük való tanulás elfogadását, de a külső megmérettetés vállalását is. Feladatunknak tartjuk tanulóink részvételét a hazai és külföldi kulturális rendezvényeken, a diákok csereutazását, nemzetközi projekteken való részvételét.

V.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai

- A nevelő munka eszközei, eljárásai többértelmű pedagógiai fogalmak, teljes rendszerük kidolgozásával még napjainkban is foglalkozik a neveléstudomány.
- Általánosságban megállapítható, hogy a nevelési eszközt a köznyelvben gyakran a módszer fogalmával azonos értelemben használjuk. Leggyakrabban a gyermekek fő tevékenységformáit jelenti, amelyekben a nevelési folyamat realizálódik. A nevelési módszer pedig nem más, mint a kitűzött nevelési cél elérése érdekében alkalmazott eljárás. Az eljárás a módszer konkretizációját jelenti. Ennek megfelelően: a nevelés eszközei, eljárásai, valamint a nevelés módszerei a nevelési folyamat – egymással összefüggő, egymást feltételező, nagyon fontos – elemei, tényezői, a nevelési módszerek elválaszthatatlanok a nevelés céljából, vagyis a nevelési módszereinket hozzá kell igazítani célokhoz.
- Mivel a nevelés céljai között szerepeltek általános és konkrét fejlesztési szakaszokra lebontott célok is, így a nevelési módszerek közül azokat kell kiválasztani, egyrészt amelyek a nevelési célokra és feladatokra túl igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez igazodnak a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kultúráltságához felkészültségéhez igazodnak a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához. Másrészt mivel nincs teljesen egyforma két szituáció, két egyforma tanuló, két egyforma pedagógus, a nevelési módszereket úgy kell megválasztani, hogy azok a leghatékonyabb alkalmazást tegyék lehetővé.
- Az eddigiekből következik, hogy szinte minden nevelési szituációt más-más módszer, illetve módszerkombináció alkalmazásával oldhatunk meg.
- Ezt szem előtt tartva választhatunk az alábbi módszerek közül:
  - A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei: meggyőzés, minta példakép példakövetés eszménykép bírálat önbírálat beszélgetés felvilágosítás tudatosítás előadás vita beszámoló
  - A tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, gyakorlás
  - A magatartásra ható módszerek:
    - ösztönző módszerek: ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, osztályozás, jutalmazás
    - kényszerítő módszerek: felszólítás, követelés, parancs, büntetés
    - gátlást kiváltó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, fenyegetés, tilalom, ártterelés

VI. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

- Az iskolai nevelői munkánk alapvető célja tanulóink személyiségének szervezett, tervezett kibontakoztatása, a sokoldalúan fejlett, egészséges lelkületű személyiség kialakítása.
- Mivel minden tevékenységformának személyiségfejlesztő hatása van, csak széleskörű tevékenységkészlettel érhetünk el eredményeket. Így személyiségfejlesztési alapelvünk az, hogy megjelölt feladatainkat az iskolai élet valamennyi megnyilvánulásánál, valamennyi tanórán, tanórán kívüli nevelési színtereken érvényesítenünk kell. Igyekszünk minden lehetőséget kiaknázni nevelési célkitűzéseink érdekében felhasználva a kompetenciaalapú pedagógiai fejlesztés sokszínű területét.
- A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatainkat az iskolában folyó oktató-nevelő munka pedagógiai alapelveivel összhangban jelöltük meg: érték közvetítés, a személyiség ösztönző funkciójának fejlesztése, a konstruktív életvezetés igényének megteremtése és a tanulóinkban rejlő

képességek kibontakoztatása. Törekszünk továbbá az erkölcsi, esztétikai, közösségi nevelés hatékonyságának fokozására, az előítéletek felismertetésére, a szocializációban mutatkozó hiányok pótlására, a viselkedési készség gyarapítására, a helyes, egészséges életmódot folytató, devianciákat kerülő személyiség kialakítására.

- Feladataink teljesülése érdekében a személyiség komplex fejlesztését szolgáló tevékenységeink a következő területekre irányulnak:
  - Az értelem fejlesztése:
    - pedagógiai tevékenységeinkkel (differenciált és csoportmunka alkalmazásával, sikerélményhez juttatással) fejlesztjük a tanulók motivációs bázisát;
    - törekszünk az intellektuális tevékenység megszerettetésére, az önképzés, az optimális teljesítésvágy szükségletének kialakítására;
    - lehetőséget, teret engedünk a kreatív kezdeményezéseknek, felkészítjük tanulóinkat a teljesítményhelyezethez való alkalmazkodásra (tehetséggondozó szakkörök, tanulmányi versenyek, nemzetközi projektekben való részvétel);
    - törekszünk az érdeklődés élményekkel történő felkeltésére, a problémamegoldó tevékenység motiválására;
    - valamennyi tantárgy keretén belül szükségesnek tartjuk a tanulás tanítását, a tanulásmódszertan hangsúlyos jelenlétét, egyéni módszerek, eljárások kialakítását.
  - Az érzelmek, a személyes képességek fejlesztése:
    - pedagógiai munkánkban hangsúlyt fektetünk az önismeret fejlesztésére, az egészséges önvédelmi képességek elsajátítására (önismereti órák, osztályfőnöki órák, egyéni beszélgetések, iskolán kívüli lehetőségek);
    - fontosnak tartjuk az önfejlesztő, stabil értékrendszerrel élő, helyes teljesítményértékeléssel, erős akarattal rendelkező személyiségek kialakítását;
    - segítjük az érzelmi problémákkal küzdő, személyiségfejlődésükben zavart szenvedő tanulóinkat egyéni segítő beszélgetésekkel, illetve a gyermekvédelem egyéb eszközeinek felhasználásával.
  - A szociális képesség fejlesztése:
    - a toleranciára való nevelésben, az empatikus készségek fejlesztésében, a megfelelő konfliktuskezelési technikák elsajátításában jelöljük meg fő irányvonalunkat;
    - törekszünk a helyes magatartási, viselkedési normák kialakítására, megerősítésére, a viselkedés alapvető erkölcsi értékeken alapuló betartására;
    - a kooperatív készségek fejlesztésének területén fontosnak tartjuk a team-munka módszereinek elsajátítását, a véleménynyilvánítási készség kialakítását, a személyes felelősségen alapuló vélemények kulturált stílusban történő megnyilatkozását;
    - a pedagógus hatékony modellközvetítő szerepének vállalásával minden területen fejlesztjük a hatékony kommunikációt, a döntéshozatal, a magabiztosság képességének gyakorlását (szóbeli feleletek, csoportmunkák, versenyek, vitakörök, diák önkormányzati feladatok);
    - igyekszünk pótolni a szocializáció során kialakult kulturális hiányosságokat;
    - segítjük a kötődési képességek fejlesztését, a közösségek szociometriai hálójának megismerését, a tartalmas emberi kapcsolatok igényének kialakítását;
    - hazaszeretetre, a közösségek kulturális értékeinek megbecsülésére, a hazai és egyetemes kultúra kincseinek értékelésére nevelünk (különböző hagyományaink ápolása, ünnepélyek, honismeret);

- fontosnak tartjuk, hogy tanulóink képesek legyenek eligazodni a jelen társadalmi változásaiban, kialakítsák saját álláspontjukat a történésekkel kapcsolatban, s felelős állampolgárrá váljanak.
- A motiváció szerepének fontossága:
  - A motiváció minden tanulási siker alapvető feltétele, a személyiségfejlődés szerves része. Feladatunknak tekintjük, hogy alapelveink szellemében tanulóink képessé váljanak az önálló és folyamatos tanulásra, és a tanulás iránti igényük az iskolán kívüli és az iskola utáni életükben is működjék. Szeretnénk, ha diákjaink képessé válnának a tanulási erőfeszítést értelmes, örömteli tevékenységként megélni.
  - Meggyőződésünk, hogy nem a tanulás kényszerítő jellegének, hanem az iskola és a tanórák intellektuális légkörének kell minél többféle érdeklődést „ébresztenie” a diákokban. Ezért igyekszünk minél többféle, változatos tartalmú tanulási elérhetőséget kínálni a tananyagok feldolgozásához, elsajátításához. Célunk ezáltal, hogy a közönyös tanulók érdeklődését felkeltsük, illetve az arra fogékony diákokban új érdeklődést keltsünk. Ennek lehetőségeit a különböző délutáni programok (pl. múzeum, színházlátogatások) és szakkörök biztosítják.
  - Az egész iskolai életre kiterjedő motiválás összességében eredményesebb, mint a tanulás túlzottan direkt motiválása. Ezt célozzák az iskola különböző, tanórákon kívüli programlehetőségei. Az iskola élénk szociális és kulturális élete, a diákönkormányzat tevékenysége, a Körösi Nap programjaira való felkészülés, mint motiváló környezet önmaguk tökéletesítésére ösztönzik a gyerekeket. Ezen programok során a különböző korú, érdeklődésű és képességű tanulók, és a tanárok közötti érintkezés, azaz a szociális tanulás bázisa kiszélesedik, és az élénk és változatos kapcsolatrendszerek a motiváció kialakulásának potenciális forrásait képezik.
  - A tantárgyak keretében szerveződő tanítási-tanulási folyamatban a tanulási motivációra fokozó hatása van a tananyag jellegének, a tanár szakmai szerepének (személyiségének és az alkalmazott módszerek sokszínűségének). Mind a tananyag, mind a tanítási módszerek tekintetében arra törekszünk, hogy ezek a tanulók képességeinek, személyiségének, előismereteinek megfelelőek legyenek. Az egyéni képességekhez igazított, azonos tanítási tartalmakat különböző követelményszinteken feldolgozó feladatrendszerek alkalmazásával, valamint a szakköri tevékenységek megszervezésével törekszünk a tanulási motiváció erősítésére.
  - Iskolai oktatásunkban hangsúlyosan szerepel ezen kívül az önálló munkavégzésre és döntéshozatalra való képesség fejlesztése, az egészséges, kiegyensúlyozott személyiségű, a munka világában a hazai és nemzetközi normáknak is megfelelő magatartás kialakítása.

VII. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

- A testi-lelki egészség védelme, a helyes attitűd kialakítása az egészséges, kulturált életmód által valósul meg. Diákjainkban az egészséges, kulturált életmód szükségletének kialakítását minden pedagógus személyes feladatának tekinti, mely a nevelőmunka egészét áthatja.
- A teljes körű egészségfejlesztési programot nyomon követhető módon kell megtervezni, amelyet a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készít el.
- Célunk, hogy a tanulóknak kialakuljanak az alábbi értékek:
  - önmagukkal és környezetükkel szembeni érzékenység és felelősségérzet;

- életmód és egészségi állapot ok-okozati összefüggéseinek felismerése;
- testi és lelki egészség harmonikus megvalósítása;
- jövő tervezése és az életút tudatos építése;
- egészség- és környezetvédő magatartás;
- egészséges életmód, kiegyensúlyozott életvitel;
- önismeret, mint az önnevelés alapja;
- munkához szükséges nyugodt, rendezett környezet és a munka, pihenő idő megfelelő arányának kialakítása;
- elfogadó és segítőkész magatartás a beteg, sérült, fogyatékos emberek iránt;
- konfliktuskezelő kommunikációs képességek;
- nemiséggel kapcsolatos felelősségteljes magatartás;
- felelős döntéshozási képesség az egészségvédelem érdekében.
- A program tartalma:
  - Az egészséges táplálkozás
    - Az iskolai büfé és áruautomata működéséhez minden tanév végéig beszerezzük az iskola-egészségügyi szolgálat véleményét. Ha a szakvélemény szerint az áru kínálat nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, akkor a megállapodás a további üzemeltetésre csak akkor köthető meg, ha azt az iskolai szülői munkaközösség támogatja.
  - A mindennapos testnevelés, testmozgás
    - Intézményünk a mindennapos testnevelést – felhasználható erőforrásainkat figyelembe véve – a törvényi előírásoknak megfelelően heti öt tanóra keretében biztosítjuk.
  - A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése, betegségek elkerülése az egészség megóvása érdekében. Ennek fő alkotóelemei:
    - tevékenység és terhelés harmonikus, kiegyensúlyozott aránya;
    - helyes magatartás betegség esetén;
    - egészséges, korszerű, rendszeres táplálkozás;
    - helyes napirend, életrend (pihenés-munka helyes aránya, megfelelő alvásidő, stb.) kialakítása;
    - az egészséget fenyegető környezetkárosító anyagok, környezeti ártalmak ismerete;
    - önismeret, önkontroll, önbizalom, autonómia, személyiség megőrzése;
    - pozitív életszemlélet elsajátítása;
    - szorongás - és stresszoldó technikák alkalmazása; különböző (pozitív és negatív) élmények feldolgozása;
    - emberismeret, empátia, alkalmazkodóképesség, nyitottság;
    - önnevelő, problémamegoldó és konfliktuskezelő készség fejlesztése;
    - döntési képesség, érzelmi kifejező készség fejlesztése;
    - egyéni képességek, lehetőségek és célok összhangja;
    - devianciák terén a függőséghez vezető motívumok feltárása, illetve szokások megelőzése, tudatosítása (az iskola drogstratégiája);
    - egészségkárosító élvezeti szerek (alkohol-, nikotin- és kávéfogyasztás) megismerése;
    - serkentők, nyugtatók, drogok alkalmazási területeinek pontosítása;
    - szenvedélybetegségek (alkoholizmus, narkománia, egyéb függőségek) felismerése;
    - a függőség egészségkárosító következményei;
    - a konfliktus- és válságkezelés más, lehetséges megoldásai.
  - A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

- Az iskolai Házirend, SZMSZ betartásával, betartatásával.
- A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás, ennek területei:
  - Baleseti óvrendszabályok ismerete, balesetek elkerülése.
  - Közlekedési kultúra fejlesztése (a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, a tömegközlekedési eszközök használata, stb.)
  - Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása az osztályfőnöki munkaközösség közreműködésével valósul meg.
- A személyi higiéne, ennek területei:
  - rendszeres tisztálkodás szabályainak erősítése;
  - időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködés.
- A program színterei:
  - tanórai foglalkozások;
  - tanórán kívüli foglalkozások;
  - délutáni szabadidős foglalkozások (stresszkezelő, személyiségfejlesztő foglalkozások, vetélkedők);
  - NNK által szervezett programok;
  - kirándulások, sportprogramok.
- Segítő szakemberek lehetnek:
  - egészségnevelő (biológia szakos tanár);
  - iskolaorvos, védőnő;
  - iskolalelkész;
  - mentálhigiénés szakember
  - testnevelő tanár;
  - szabadidő-szervező;
  - diákönkormányzatot segítő pedagógus.
- Külső segítő kapcsolatok:
  - szülők;
  - Gyermekjóléti Szolgálat;
  - Nevelési Tanácsadó;
  - NNK szakemberei;
  - rendvédelmi szervek.

VIII. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

- Az iskola nevelési célkitűzései között jelentős hangsúlyt kap a közösségi életforma, a közösségi normák elsajátítása. Az iskola hagyományrendszerében szereplő programok (az osztálykirándulások, szabadidős foglalkozások, a Kőrösi Nap rendezvénysorozata) lehetőséget adnak a közösségek kialakítására, formálására, a közösségi értékek megismertetése.
- Iskolánk alapvető feladatának tekinti, hogy diákjaink a minél alaposabb tudás megszerzése mellett, illetve ezen keresztül önálló személyiségű, érett emberekké váljanak, de legalább olyan fontos, hogy társaik iránt érzékeny, közösségi szellemű felnőttekké váljanak. Ennek érdekében az iskolai életet oly módon szervezzük meg, hogy az színteréül szolgáljon a diákok öntevékeny, változatos tevékenységeinek. A közösségi élet koordinátora alapvetően a Diákönkormányzat, de fontos szerepet szánunk a Szülői Szervezetnek is, mely szervezetek működését a nevelőtestület és az iskola vezetése maximálisan támogatja.
- A közösségfejlesztés formái

- Az egyén és a társadalom közötti kapcsolat kialakításának folyamata az iskolai nevelés egyik fontos területe. A kapcsolat épülésének, építésének formái:
  - tanulócsoporthoz alakulása, (azonos érdekek, vagy érdeklődés, szimpátia eredményeképp),
  - osztályközösségek fejlődése (például közös értékrendszer megalkotása),
  - iskolai szintű közösségek formálódása (célirányos tevékenység alapján, vagy szimpátia, stb. alapján),
  - az iskola és a közvetlen társadalmi környezet kapcsolata (Óbuda értékeinek felfedezése, megőrzése, gyarapítása, helyi intézményekkel, szervezetekkel való kapcsolat),
  - Magyarország problémái iránti érzékenység, érdeklődés felelősségteljes szolidáris hozzáállás kialakítása országos ügyekhez,
  - nemzetközi kapcsolatok alakítása (külföldi középiskolákkal, melyek önismeretünket fokozzák, értékeink megbecsülésére és mások értékeinek elfogadására, tiszteletére nevelnek: valamint segítik az európai integrációs folyamatok megértését),
  - a hátrányos helyzetű emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás, ill. a társadalmi felelősségvállalás fejlesztése közösségi szolgálat végzése keretében.
- A közösségfejlesztés szinterei, eszközei például
  - a Diákönkormányzat
  - kamarakórus működése, ünnepélyeken való részvétele
  - az irodalmi színpad előadásai
  - kirándulás a Kőrösi Emlékműhöz
  - a 9. osztályosok részére szervezett gólyatábor
  - a Klub programok
  - az iskolaújság
  - az iskolarádió
  - Kőrösi Nap - minden tanévben megrendezésre kerül, melyen névadónkra emlékezünk. Ezen az alkalmon megrendezésre kerülnek többek között:
    - kiállítások,
    - képek kiállítása,
    - osztályok közötti szellemi vetélkedők,
    - sportvetélkedők,
    - műfordító pályázat,
    - nyelvi délutánok,
    - emlékbeszéd pályázat,
    - Kőrösi Kupa.
  - Mikulás napján egymás megajándékozása
  - karácsonyi ünnepség
  - osztálykirándulások
  - csereutazások - elsősorban tanulmányi célokat kívánunk velük elérni, de közösség-fejlesztő szerepük is jelentős
  - közös színház-, hangverseny-, múzeumlátogatás
  - iskolai ünnepélyek:
    - évnyitó ünnepély
    - állami ünnepekről való megemlékezés
    - emléknapi megemlékezés
    - gólyabál

- szalagavató ünnepély
- ballagás
- évzáró ünnepély.
- sportkörök, házi versenyek
- projektnapok
- Az intézmény hagyományai
  - Hagyományőrző és hagyományteremtő munkánk során jelentős mértékben támaszkodunk tanítványaink ötleteire, a szülők közössége által megfogalmazott elvárásokra és a nevelőtestület által kialakított hagyományokra. Célunk, hogy olyan – csak a mi iskolánkra jellemző – hagyományrendszert hozunk létre, mely a diákokban erősíti a közösséghez tartozás érzését, évek múltán is visszahozza a volt tanítványokat régi iskolájukba.
    - A tanévnyitó ünnepélyt bensőségesebbé tesszük a bejövő osztályosok köszöntésével.
    - Nemzeti ünnepeinkre méltó műsorral készülünk. Külsőségekben is törekszünk az ünnepélyességre (ünnepi viselet, kokárda, közös ének, stb.).
    - Ünnepélyessé tesszük a végzős diákjaink búcsúztatását (virágdísz, ünnepi műsor, tarisznya, stb.).
    - A tanévzáró ünnepélyen közösen ünnepeljük meg (oklevéllel, jutalommal, Kőrösi Emlékéremmel stb.) azokat a tanulókat, akik eredményeikkel, közösségi munkájukkal kiérdemelték azt.
    - A Kőrösi Nap keretében évente megemlékezünk iskolánk névadójáról. A kialakult hagyományoknak megfelelően a Kőrösi Nap a diákok napja is: a tanulók szervezik a versenyeket, rendezik a vetélkedőket, készülnek különböző kulturális programokkal. A szülők segítenek a szervezési munkában, a nevelőtestület pedig részvételével hangsúlyozza a program közösségi jellegét.
    - Az idegen nyelvi délutánokra a kialakult szokásoknak megfelelően szervezzük a műsorokat, versenyeket (a nyelvi csoportokra építve).
    - A Kőrösi Közéleti Klub rendezvényeit elsősorban az együttlét kedvéért, a közösen átélt élmények jegyében szervezzük meg, a Szülői Szervezet aktív közreműködésével.
    - A területi, megyei, és országos versenyekre a felkészülés fórumainak tekintjük a házi (iskolai) versenyeket, ezért megszervezésüket minél több tantárgyból, sportágból, stb. szorgalmazzuk.

IX. A pedagógusok feladatai

IX.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

- A változások és megőrzendő értékek mentén megfigyelhető a pedagógusok munkájának módosulása, kibővülése és színesedése is.
- Ennek legjellemzőbb területei illetve megnyilvánulásai:
  - magas színvonalú oktató-nevelő munka,
  - osztályzási gyakorlat állandósága,
  - tehetséggondozás és felzárkóztatás,
  - projektszervezés, projektmenedzselés,
  - pályázatírás, pályázatirányítás,
  - tankönyvírás, tantervfejlesztés és tananyagfejlesztés,
  - az IKT-kompetencia folyamatos fejlesztése,
  - önképzés, folyamatos módszertani megújulás, ismeretszerzés,
  - pedagógiai közéletiség,

- szakértői tevékenység,
- kompetenciaalapú képzésekben való részvétel, fejlesztő munka,
- fejlesztésekben való részvétel, együttműködés partneriskolákkal,
- nevelési feladatok bővülése, módosulása, konfliktuskezelői szerepek fejlesztése.
- Az oktatás-nevelés folyamatos fejlesztése a taneszközök fejlesztésével is párosul. Ennek területei:
  - pályázatok és támogatások felhasználása korszerű oktatástechnikai eszközök (projektorok, korszerű szoftverek, hardver) beszerzése és alkalmazása;
  - minimum taneszköz fejlesztések a közoktatást érintő mindenkor hatályos jogszabályok és a (szakmai) központi programok, szakmai és vizsgakövetelmények alapján;
  - intranet – internet fejlesztése és folyamatos használata az oktatásban, a kapcsolattartásban az iskolán belüli és kívüli szereplőkkel.
  - tapasztalat alapú természettudományos oktatás elősegítése a gyakorlati oktatás feltételeinek megteremtésével
- A nevelőtestület tagjaként részt vesz a testületi értekezletek előkészítésében, vitájában; szavaz, és a határozatok meghozatalát követően támogatja végrehajtásukat.
- Az intézményvezető a kötött munkaidőben ellátandó feladatok elosztásánál biztosítja az arányos és egyenletes feladatosztást a nevelőtestület tagjai között.
- A belépést és a kilépést az elektronikus beléptető rendszer adatai alapján az igazgatóhelyettesek ellenőrzik.
- A (pedagógus) feladatok elvégzéséhez szükséges döntéseket önállóan meghozza, de a végrehajtás előtt tájékoztatja az igazgatóhelyetteseket.

IX.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- Az osztályfőnök az osztályaért felelős pedagógus, aki végrehajtja a rá bízott feladatokat:
  - tudatosan segíti a közösségi élet kialakulását;
  - céltudatosan törekszik a tanulók személyiségének minél teljesebb megismerésére, egyéni fejlesztésükre, közösségi életük irányítására, önállóságuk, önkormányzati tevékenységük fejlesztésére;
  - a rábízott közösség minél jobb megismerése és a koordináció érdekében látogatja osztályát más nevelők tanítási óráin és tanórán kívüli foglalkozásokon;
  - nevelőtársaival kicseréli tapasztalatait, a felmerülő problémákat tanítványaival megbeszéli; szükség szerint tájékoztatja közvetlen felettesét, munkáltatóját;
  - a gyermek pedagógiai jellemzését szülői értekezletek, fogadó órák keretében a tanuló gondviselőivel egyezteteti;
  - a szülőket folyamatosan tájékoztatja úgy, hogy minden fontos információhoz hozzájussanak, igyekszik bevonni az iskolai életbe őket;
  - a tanulók hiányzásainak megfelelő igazolását megköveteli, igazolás hiányában a házirend és a vonatkozó jogszabályok alapján intézkedik;
  - pontosan, napra készen végzi a megbízatásával járó adminisztrációs teendőket; értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát, az iskola közösségi életében való részvételért jutalmaz és elmarasztal a jogkörében elérhető eszközökkel;
  - folyamatos feladata osztályterme rendjének kialakítása, a tanulói eszközök állapotának megőrzése;
  - az iskolai munkaterv szerint előkészíti a tanulmányi kirándulásokat, illetve azokon részt vesz;
  - az osztályfőnök a feladatköréhez tartozó területeken önállóan jár el úgy, hogy tájékoztatja közvetlen felettesét az elvégzett feladatokról.

- munkáját az intézmény vezetősége rendszeresen, előre bejelentett, és bejelentés nélküli alkalmakkor is ellenőrizheti.
- Az osztályfőnök joga, hogy az osztálya tanítási óráit rendszeresen, előre bejelentett, és bejelentés nélküli alkalmakkor is látogassa.
- Minden egyéb speciális feladatkör ellátása az osztályfőnöki megbízáshoz csatolt munkaköri leírásban található.

X. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

X.1. Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánk alapító okirata nem sorolja tevékenységei közé a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását-nevelését, ezért nem jelölhető ki integráló intézményként.

X.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók

- Iskolánk ezekkel a tanulókkal fejlesztő pedagógus közreműködésével foglalkozik kiemelten. A tanulók speciális igényeiről a fejlesztő pedagógus tájékoztatja a szaktanárokat és az osztályfőnököt, támogató szakmai segítséget nyújt az integrált fejlesztésekhez.
- A beilleszkedési és magatartási problémák a gimnáziumba felvett és egy-egy területen általában tehetséges tanulók között éppúgy előfordulhatnak, mint a korosztályuk más csoportjaiban. Ezért nagy gondot kell fordítani a szűrésre és gondozásra. A gyermekek magatartási zavarainak okai lehetnek a tanulási kudarcok, ha a tanuló képességei és a szülői elvárások nincsenek összhangban, vagy a konfliktusok feloldásának módszerét nem ismeri a diák, esetleg a szülői magatartás hibái és a gyermek orvosi, pszichés problémái.
- A megoldást szolgáló eszközök:
  - Osztályfőnöki, szaktanári segítségnyújtás,
  - ha szükséges, családlátogatások,
  - fejlesztő pedagógus, mentálhigiénés szakember igénybevétele,
  - szakértői vizsgálat alapján egyéni foglalkozások szervezése.
  - Szoros és folyamatos kapcsolat az érintett tanulók szüleivel.

X.3. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló

- Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló az a gyermek, tanuló, akinek egészségügyi ellátása a járóbetegszakellátásban vagy az általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben, tanévben a harminchat nevelési napot, tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni.
- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló nevelése-oktatása esetében a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatott pedagógus munkáltatója az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény írásbeli kérelmére célfeladatot állapíthat meg a pedagógus részére a nevelési-oktatási tevékenységnek az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény számára történő ellátására, ha a pedagógus a megfelelő szakképzettséggel rendelkezik és vállalja, hogy a célfeladatot az e rendeletben foglaltak szerint, az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény szakmai vezetése alatt, az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény alkalmazottaira vonatkozó szabályok betartásával végzi. A célfeladat megállapításakor előnyben kell részesíteni azt a pedagógust, aki egyebekben a célfeladat ellátásával megegyező feladat-ellátási

helyen végzi nevelési-oktatási feladatait. A célfeladatot vissza kell vonni, ha azt az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény írásban kezdeményezi.

- Az Intézmény a tartós gyógykezelés alatt álló tanulók esetében a tananyagok digitális felületen történő megosztásával, online konzultáció biztosításával is segíti a továbbhaladást.
- Ezeknél a tanulóknál a hiányzás mértéke meghaladja a jogszabályban rögzített 250 órás határt, így a tanév végén osztályozóvizsgára kötelezhetőek.

X.4. Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

- Az iskola jellegéből és működési körülményeiből adódóan kevés a hátrányos helyzetű tanuló. Ennek ellenére folyamatosan gondot fordítunk arra, hogy lehetőségünk szerint segítsük a hátrányok enyhítését. Ennek érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazza tantestületünk:
  - Az osztályfőnökök ismerjék meg a tanulók szociális helyzetét még az első év elején.
  - Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulóira.
  - Egyéni elbeszélgetésekkel, a szülőkkel való találkozásokkal segítjük a tanulók beilleszkedését a közösségbe.
  - A problematikus esetekben szakember (mentálhigiénés szakember, pszichológus) segítségét vesszük igénybe.
  - Az iskolaorvos, a védőnő és az osztályfőnök együttműködnek a problémák megoldásába.
  - Az együttműködés módját az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

X.5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

- Iskolánk mindig is fontos feladatának tartotta, és a jövőben is nagy hangsúlyt helyezünk arra, hogy minden tanulót eljuttassunk arra a szintre, amelyre adottságai predesztinálják. Ennek megvalósítása érdekében lényeges a tehetség minél korábbi felismerése, gondozása. Nyelvi, kommunikációs tekintetben a két tanítási nyelvű iskola önmagában is tehetséggondozó, egyéb tehetség felkutatása és kibontakoztatása további feladatot jelent számunkra, s ezzel összefüggésben a tehetségek erkölcsi nevelése, személyiségfejlesztése újabb pedagógiai kihívást jelent.
- A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.
- Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulóknál rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.
- A tehetséggondozás eszközei:
  - Lehetőséget biztosítunk projektek készítésére, nemzetközi pályázatokon való részvételre. Tehetséges tanulóink részére ezek egyrészt szellemi kihívást jelentenek, másrészt az új élmények személyiségfejlesztő hatása egyértelmű, s ez új motivációt jelent tanulóink számára.
  - Figyeljük a pályázati felhívásokat, s a pályázatokon való részvételre ösztönözzük diákjainkat.
  - A szabadidős tevékenységek is tág teret adnak arra, hogy a tehetséges diákok képességeiket kamatoztassák.
  - A magyar nyelv és irodalom iránt érdeklődő tanulók már a 9. évfolyam első félévében készülhetnek a tehetségkutató szavalóversenyre.

- A képzőművészet iránt fogékony diákok munkáiból évente kiállítást rendezünk.
- Fontos szerepe van a zenének diákjaink életében. Iskolai kórusunk több mint húsz éves hagyományra tekint vissza. Intézményünk továbbra is támogatja a kórus, illetve az iskolazenekar működését, bízva abban, hogy az iskolai rendezvényeken méltó módon képviselik felkészültségükkel, zeneszeretettel iskolánkat.
- A későbbiekben, a meglévő szabadidős programokon kívül a diákok érdeklődéséhez igazodó tevékenységi formákat is készek vagyunk bevezetni.

X.6. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

- Iskolánk ezt a feladatot nagyon fontos, komplex problémakörnek tartja, ugyanis az esetek nagy hányadában azok a tanulók vallanak kudarcot tanulmányaik során, akik valamilyen szempontból hátrányos helyzetűek. Ezért összefüggésben kezeljük ezt a programot a gyermek- és ifjúságvédelemmel, valamint a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységgel.
- Elveink:
  - a fokozatosság,
  - az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vétele,
  - egyéni törődés.
- Az idegen nyelven tanult tárgyak elsajátítása különösen nagy problémát jelent, tehát ezek követelményeinek teljesítéséhez fokozottan kell alkalmazni a fenti elveket. A 9-10. évfolyamokon minden szaktanár hangsúlyozottan az idegen nyelv tanulásával összefüggésben tanulási technikákat sajátított el diákjaival.
- A tanulási folyamatban fontos szerephez jut a tanulói közreműködés és az önálló tanulás. Ezáltal a tanuló maga is felelőssé válik saját előrehaladásáért. A különböző tanulási technikák és stratégiák elsajátítása segíti őket abban, hogy számukra fontos egyedi problémákat tanári segédlet nélkül is képesek legyenek megoldani. Hogy a számukra legkedvezőbbet választhassák, természetesen meg kell ismerkedniük a tanulási formák, módszerek sokszínűségével.
- Azok a tanulók, akik
  - a negyedéves, háromnegyed éves osztálykonferenciák időpontjában 2,0 alatti átlaggal rendelkeznek egy vagy több tantárgyból,
  - a félévi értesítőjükben egy vagy több tantárgyból elégtelen osztályzat szerepel,
  - 10 vagy több igazolatlan órájuk van,
  - a magatartás/szorgalom értékelésük félévkor rossz/hanyag vagy változó, ajánlott 3 mentálhigiénés foglalkozáson részt venniük. A továbbiakról a szülővel történő egyeztetést követően születik döntés.

X.6.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

- Intézményünk működési területét tekintve viszonylag előnyös helyzetben van. Tanulóink többsége budapesti, illetve az Óbuda környéki településeken élnek, szüleik érettségizettek vagy diplomások, normál jövedelemmel rendelkeznek. Olyan jó képességű diákok is kerülnek hozzánk, akiket segíteni kell életvezetési kérdésekben, kultúrahasználóvá kell tenni őket, és segíteni kell személyiségük, képességeik kibontakoztatásában.
- Intézményünkben kedvezőek adottságaink a személyre szóló bánásmódhoz, felzárkóztatáshoz, tehetséggondozáshoz.
- A diákok helyzetének felmérését az osztályfőnökök végzik. Tevékenységét egyeztetni az iskolavezetéssel és együttműködik a nevelőtestülettel. Nyomon követi a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók életútját, és az adódó problémákat preventív szemlélettel kezeli a szülők, az iskola

vezetése és a gyermek- és ifjúságvédelmi háttérintézmények segítségével, valamint a Baptista Szeretetszolgálat aktív közreműködésével.

- A tanulók szociális helyzetét figyelembe véve igyekszünk megteremteni azokat a körülményeket, melyek biztosítják, hogy tanulóink testi, szellemi, szociális, érzelmi és erkölcsi fejlődése a lehetőségekhez képest harmonikus legyen.
- Valljuk, hogy a legnagyobb segítség a diákoknak a lelkiismeretes pedagógiai munka: célunk, hogy megfelelő feltételeket biztosítsunk egy széles tudásbázis megteremtéséhez, motiváljuk és megtanítsuk tanulóinkat az önálló ismeretszerzés módjaira, ill. arra, hogy az elsajátított új ismereteket alkalmazni is tudják. Ebben a folyamatban az iskola a diákok érdekeit maximálisan figyelembe veszi, és ehhez a szülő támogatását is igyekszik megszerezni, vele partneri viszonyt kialakítani.
- Iskolánk pedagógiai hitvallása, szemlélete értelmében mindent megteszünk azért, hogy legalább a tantárgyi minimum szintre felkészítsük tanulóinkat, amely feltétele annak, hogy sikeres érettségi vizsgát tegyenek. Ezért szükség esetén a szaktanárok és tanulók külön kérésére lehetőséget biztosítunk a heti maximális időkeretet szem előtt tartva a hiányos ismeretek, készségek pótlására, fejlesztésére, alkalmanként egyéni korrepetálásra.

X.6.2. Állandó feladataink

- drogmegelőzési, életvezetési programok indítása
- pályorientációs tevékenység (elsősorban osztályfőnöki órákon, de szaktanári feladat is),
- felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről,
- támogatások megszerzésének ösztönzése,
- kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás a szakszolgáltató intézményekkel,
- táborozási hozzájárulások megszerzése,
- ösztöndíj lehetőségek felkutatása,
- pályázatok figyelése, részvétel pályázatokon.

X.6.3. Esélyegyenlőséget segítő tevékenység

- A fentiekben túlmenően biztosítjuk a tanulási nehézségekkel küzdő diákok számára a tanulás módszertani ismeretek elsajátítását fejlesztőpedagógus (amennyiben rendelkezésünkre áll) irányításával.
- A magatartási, beilleszkedési zavarok, illetve a tanuló adott élethelyzetéből adódó problémák kezelésére mentálhigiénés szakembert alkalmazunk eseti szinten, a későbbiekben törekszünk állandó státuszban való foglalkoztatására.

X.7. Kőrösi Magyar Iskola

A Kőrösi Magyar Iskola egy nyelviskola, amely teljesen integráltan működik a Kőrösi Csoma Sándor Két Tanítási Nyelvű Baptista Gimnáziumban. A Kőrösi Magyar Iskola céljait és módszereit tekintve illeszkedik a befogadó intézmény oktatási-nevelési stratégiájába és Pedagógiai Programjába, illetve a vezetői és tanárai integráltan, szoros együttműködésben dolgoznak az intézményben dolgozó többi pedagógussal.

Intézményünkben a Kőrösi-módszerrel folyik a külföldi tanulók oktatása, amelyet kifejezetten a két tanítási nyelvű környezetre dolgoztak ki iskolánk szakemberei. A Kőrösi-módszer egyben oktatási és integrációs stratégia is, amely jól átláthatóan követi a tanulók útját a belépéstől az érettségig.

Kiemelt küldetésünknek tartjuk a külföldi diákok nyelvi és kulturális integrációját. Célunk, hogy a diákok mielőbb kapcsolatot tudjanak teremteni a magyar iskolatársaikkal is, ezért a hétköznapi nyelvhasználat elsajátítása kiemelt fontosságú. A Kőrösi-módszerben nagy hangsúlyt kap az integrációs stratégia is, amely különböző formában segíti hozzá a magyarul tanuló külföldiek teljes beilleszkedését az osztályukba.

A Magyar Iskola diákjaira és oktatóira is az intézmény Pedagógiai Programja vonatkozik, az alábbi kiegészítésekkel:

I. A Magyar Iskolában tanító pedagógusok feladatai az intézményi Pedagógiai Programban foglaltakon túl:

I. Szaktanárok feladata

- haladási táblázatok frissítése heti rendszerességgel
- adminisztráció (ill. önellenőrzés) a Kőrösi Magyar Iskola adminisztrációs-rendszerében
- a késéseket és igazolatlan hiányzásokat tartalmazó táblázat rendszeres frissítése
- hiányzás esetén a szakmai vezetők haladéktalan értesítése, ill. a helyettesítésre szánt tananyag – szakmailag kifogásolhatatlan – előkészítése (kivételt képez ez alól a vis maior esete)
- az osztályzatok időben (a megszerzést követő egy héten belül) történő adminisztrálása a megfelelő felületen

II. Mentori feladatok

- a mentorálttal való kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás, adatainak a szakmai vezetők rendelkezésre bocsátása (a szakmai vezetők értesítése az adatokban beálló változásról)
- a mentorált osztályfőnökével való kapcsolattartás: amely feladat az osztályban minden tanulóra vonatkozik, azt a feladatot nem a mentor végzi, de segíthet az osztályfőnöknek; ami speciálisan a Magyar Iskolához tartozó feladat, azt a mentor végzi, nem az osztályfőnök
- szükség esetén a mentorált szüleivel való kapcsolattartás
- részvétel a mentorált osztályozó – és egyéb: pl. negyedéves, háromnegyed éves – konferenciáin
- a mentorált késése, hiányása esetén a Magyar Iskola értesítése
- a diák problémáinak kezelése
- probléma esetén a szakmai vezetők és osztályfőnök értesítése
- a mentorált iskolai helyzetével kapcsolatban naprakész tudással rendelkezik, vagy kérésre tájékozódik

III. Csoportfelelősök feladatai

A csoportfelelős az adott csoportért szakmailag felelős pedagógus, aki végrehajtja a rá bízott feladatokat:

- a csoport haladási tervét határidőre megírja
- koordinálja a csoportban tanítók munkáját
- frissíti és ellenőrzi a csoportok haladását biztosító táblázatát
- tartja a mentorokkal a kapcsolatot
- folyamatos kapcsolatban van a munkaközösség vezetőségével

- összeállítja a félévi és év végi vizsgákat, ill. részt vesz a dolgozatok javításában, valamint a szóbeli vizsgáztatásban
- ellenőrzi, hogy minden diáknak megfelelő számú osztályzata legyen (amennyiben eltérést tapasztal a gimnázium Pedagógiai Programjához képest, úgy felhívja a csoportban tanító tanárok figyelmét a problémára)

IV. Szakmai vezetők feladatai

A Magyar Iskola szakmai vezetői felelősek:

- a Magyar Iskola mindennapos működéséért (órarend, helyettesítés)
- a szakmai színvonal fenntartásáért és a minőségbiztosításért
- kapcsolattartásért a vezetőséggel, szülőkkel
- a pontos adminisztrációért
- havi elszámolásért (óraadó tanárok havi elszámolása)
- diákok és tanárok óraszámkövetéséért
- szakmai támogatásért
- szakmai fejlődésért, folyamatos megújulásért
- új diákok felvételiztetéséért.

2. A közösségfejlesztés színterei: iskolai és iskolán kívüli programok

A Kőrösi Magyar Iskola egyik kiemelt célja a minél korábbi és a minél hatékonyabb integráció a magyar diákközösségbe. Ennek érdekében számos nyelvi és kulturális program szervezését vállaljuk külföldi és magyar gyermekeknek egyaránt.

- Kínai holdújév
- Iskolán kívüli kulturális programok
- Iskolán kívüli tanórák
- Rendhagyó osztályfőnöki órák
- Diákmentor–külföldi tanuló programok

3. Felvételi, belső vizsga, projektek

A Kőrösi Magyar Iskola tartalmi, eljárásrendi szabályozása (belső vizsgák, projektek, tanulási utak) külön dokumentumban került rögzítésre, amely megtekinthető az intézmény honlapján.

X.8. A képességkibontakoztató felkészítés szabályai az iskolákban

Jogszabályi alap:

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (továbbiakban: R.) 171. §-172. §

Az intézményben a képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés – együtt képességkibontakoztató felkészítés - a miniszter által kiadott program alkalmazásával és a pedagógiai szakmai szolgáltatások támogatásával valósul meg.

Általános iskolai, középfokú iskolai képességkibontakoztató felkészítés

Célok:

Az általános iskola és a középfokú iskola a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez,

amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

A szervezés feltételei:

- A képességkibontakoztató felkészítést valamennyi évfolyamon, osztályban meg kell szervezni abban az esetben, ha az adott osztályban van hátrányos helyzetű tanuló.
- Ha valamelyik osztályban nincs hátrányos helyzetű tanuló, az osztályban a képességkibontakoztató felkészítést nem lehet megszervezni.

Alapelvek, feladatok:

- az oktatás méltányosságának erősítése,
- a tanulók iskolai sikerességének elősegítése,
- a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek használata,
- a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek használata,
- a tanulói közösségfejlesztés,
- a család bevonása és támogatása,
- az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés,
- módszertani megújulás.

A pedagógiai rendszer (intézményi fejlesztési terv) magába foglalja:

1. az elvárt eredmények intézményi szintű meghatározását,
2. a célrendszerét,
3. a szükséges beavatkozások tervezését:
  - a. az egyéni haladási ütemet segítő differenciált és kooperatív tanulásszervezést,
  - b. az önálló tanulási képesség kialakítását,
  - c. a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozásait,
  - d. a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységeket,
  - e. a tanulmányi előrehaladást segítő képességfejlesztő programokat,
  - f. az átmenetek segítségét a tanulói előrehaladás érdekében,
  - g. az intézményi, illetve telephelyi szintű teljesítmény rendszeres értékelését.

Képességkibontakoztató felkészítésben vesznek részt:

- Azok a tanulók, akik a Gyvt. 67/A. §-a alapján, figyelemmel a Gyvt. 161/Q. §-ában foglaltakra, hátrányos helyzetűnek minősülnek. A hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényű hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe venni, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik. Azokat a sajátos nevelési igényű tanulókat, akik a fogyatékosság típusának megfelelően létrehozott osztályban, csoportban teljesítik tankötelezettségüket, és akikről a szakértői bizottság által kiadott szakértői vélemény megállapította, hogy kizárólag a többi tanulótól elkülönítetten oktathatóak, a hátrányos helyzetű tanulók számának, arányának meghatározására irányuló valamennyi számításnál figyelmen kívül kell hagyni. A hátrányos helyzetű tanulók e rendelet alapján meghatározott száma, aránya az adott tanév során az adott tanév októberi létszámstatisztikában megállapított létszámhoz, arányhoz igazodik.
- Az iskola igazgatója felveheti azt a tanulót is, aki nem hátrányos helyzetű, feltéve, hogy a tanuló rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. Az így felvehető tanulók létszáma azonban nem haladhatja meg az adott osztályba felvett, képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók létszámának 30 %-át, tört létszám esetén felfelé kerekítve.
- Egy osztályba járó tanulók vagy integrációs vagy képességkibontakoztató felkészítésben vesznek részt.

- A képességkibontakoztató felkészítés megszervezése nem járhat együtt a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével.

Az iskola biztosítja:

- a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A pedagógus feladata:

1. egyéni fejlesztési terv készítése,
2. ez alapján történő kompetenciafejlesztés,
3. az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés,
4. az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon,
5. a tanuló teljesítményének (haladásának, fejlődésének, az ezeket hátráltató okoknak) legalább háromhavonta történő értékelése,
6. értékelő esetmegbeszéléseken történő részvétel (amelyre meg kell hívni a tanulót, kiskorú tanuló esetén a tanuló szülőjét, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság és a nevelési tanácsadó képviselőjét),
7. mentori, tutori tevékenységek ellátása,
8. a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás.

Az igazgató feladata:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése,
- a pedagógiai rendszer (intézményi fejlesztési terv) megvalósításának folyamatos figyelemmel kísérése, ellenőrzése.

XI. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

- Az iskola tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében – a házirendben meghatározottak szerint – diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.
- A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak a nevelőtestület véleménye meghallgatásával:
  - saját közösségi életük tervezésében, szervezésében;
  - valamint tisztségviselőik megválasztásában
  - és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

XI.1. Diákönkormányzat

- A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre.
- A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg egy éves időtartamra.
- A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:
  - saját működéséről;
  - a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról;
  - hatáskörei gyakorlásáról;
  - egy tanítás nélküli munkanap programjáról;
  - az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről;

- valamint amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztője tanuló vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.
- A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
- Az iskolai diákönkormányzat képviselőit az osztályok diákönkormányzatának (ODB) tagjai nyílt szavazással választják meg.
  - XI.1.1. Véleményezési jog*
- A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt;
  - a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál;
  - a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához;
  - a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez;
  - az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához;
  - az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához;
  - a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához;
  - az éves munkaterv elfogadása előtt, a tanulókat érintő programokat illetően;
  - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt;
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor;
  - a házirend elfogadása előtt;
  - az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál;
  - a tanulói fegyelmi eljárás során.
  - Az iskola igazgatója minden év április 15-ig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, középiskolában tájékoztatót ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni az iskolai diákönkormányzat véleményét.
  - Az első tanítási órát reggel nyolc óra előtt az iskolai szülői szervezet, közösség és az iskolai diákönkormányzat véleményének kikérésével – legfeljebb negyvenöt perccel korábban meg lehet kezdeni.
- Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.
  - XI.1.2. A DÖK működése*
- Az iskolai diákönkormányzat tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata (továbbiakban SZMSZ) szerint folytatja. A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.
- Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével.
- Az SZMSZ jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő beterjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell. Az SZMSZ-t vagy annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.
- A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését.
- A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint.

- Az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az igazgató:
  - az iskolai diákönkormányzat vezetőségi ülésén és a diákközgyűlésen rendszeresen (évente legalább két alkalommal)
  - és a tanulói elektronikus levelezőrendszeren keresztül,
  - valamint az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a tanulókat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselők, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel.
- A diákönkormányzat jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül a fenntartóhoz jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést nyújthat be.
- A diákönkormányzat kezdeményezésére a nevelőtestületet össze kell hívni.

XII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

XII.1. Cél, feladat

- Mivel az iskola nevelő munkája szülői közreműködés nélkül nehezen tud érvényesülni, ezért a cél olyan tartalmas, érdemi, kölcsönös kapcsolat kialakítása szülő és iskola között, mely érvényesíti mind a szülőt, mind a tanulót, mind a pedagógust megillető jogokat, ugyanakkor ügyel kötelességeik maradéktalan betartására.
- A cél ismeretében a feladat adott: a megfelelő törvényi háttér betartásával, a rendelkezésre álló eszközök felhasználásával a kapcsolat folyamatos fenntartása, élővé tétele.

XII.2. Szülői szervezet

- A szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében, az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményezési, javaslattevő joggal rendelkező szülői szervezetet (közösséget) hozhatnak létre.
- A szülői szervezet a jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül a fenntartóhoz jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést nyújthat be.
- Az iskola és szülők közti tartalmas és érdemi munkakapcsolat kialakulásához figyelembe kell vennünk a szülőknek a köznevelési törvény által rögzített kötelességeit és jogait, hiszen a törvénymódosítás a korábban hatályos rendelkezéshez képest egyértelművé és pontosabbá teszi, milyen kötelezettségek terhelik, és milyen jogok illetik meg a szülőt. Ezek ismerete és betartása elengedhetetlen az eredményes együttműködéshez.

XII.2.1. Véleményezési jog

- A szülői szervezetet véleményezési jog illeti meg:
  - az iskolai munkaterv elkészítésénél;
  - az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál;
  - a fenntartó a köznevelési intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése vagy véleményének kialakítása előtt;
  - az SZMSZ elfogadásakor az iskolai szülői szervezet, közösség véleményét kell beszerezni;
  - a fakultatív hit- és vallásoktatás idejének és helyének meghatározásához be kell szerezni az iskolai szülői szervezet, közösség és az iskolai diákönkormányzat véleményét.
- Az iskolai szülői szervezet, közösség figyelemmel kíséri
  - a tanulói jogok érvényesülését;
  - a pedagógiai munka eredményességét.

- A tanulók csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein.

XII.2.2. Együttműködési területek

- a szülői szervezet tájékoztatása legalább évi két alkalommal
  - célja: a pedagógiai, szervezési kérdések megbeszélése, megvitatása és értékelése, illetve észrevételeik hasznosítása
- osztályonkénti szülői értekezlet félévenként legalább egy alkalommal
  - célja: tájékoztatás az iskola, illetve az osztály munkájáról, lehetőség teremtése ahhoz, hogy a szülők a törvény adta döntési és véleményezési jogukat gyakorolhassák
- konzultációk a szülőkkel történt egyeztetést követően
  - célja: tájékoztatás a tanulók tanulmányi eredményeiről, személyiségének fejlődéséről, a szülők javaslatainak, véleményének meghallgatása és hasznosítása a pedagógiai munka folyamatában
- fogadóóra félévente egy alkalommal, a negyedéves kiértékelést követően
- elektronikus ellenőrző könyv útján folyamatosan
  - célja: tájékoztatás, kapcsolattartás

XII.3. Külső kapcsolataink

- Nyitott oktatási intézményként működünk, céljainkat és feladatainkat csak akkor tudjuk megvalósítani, ha külső kapcsolatainkat oly módon tudjuk kialakítani, működtetni, hogy azok diákjaink ismereteit bővítsék, tanulási motivációját erősítsék. Ezek a kapcsolatok elősegítik azt, hogy szakmai együttműködés alakuljon ki, tevékenységünk eredményességéről visszacsatolást kapjunk, melynek hasznosításával iskolánk pedagógiai munkája gazdagodik.
- Kapcsolatot tartunk:
  - III. ker. Önkormányzattal
  - Óbudai Kulturális Központtal
  - hazai oktatási intézményekkel, elsősorban a kerület többi iskolájával, valamint hazánk többi két tanítási nyelvű iskolájával
  - a Kéttannyelvű Iskoláért Egyesülettel
  - külföldi oktatási intézményekkel
    - kapcsolatfelvétel külföldi, elsősorban célnyelvi iskolákkal
    - pályázatok kapcsán más országok iskoláival
  - pedagógiai, szakmai intézetekkel, szervezetekkel a kapcsolattartás és folyamatos kapcsolatépítés kiemelt feladatunk
    - III. ker. Pedagógiai Szolgáltató Központ
    - Független Pedagógiai Intézet
    - Oktatási Hivatal
    - Fővárosi Pedagógiai Intézet
    - MAPRJAL - az orosz nyelvet és irodalmat tanító tanárok világszövetsége
    - Moszkvai Puskin Intézet
    - Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ
    - NNK III. kerületi Intézete
  - kulturális intézményekkel
    - Orosz Kulturális Központ (közös rendezvénye, könyvtárhasználat stb.)
    - Roszsijszkij Kurier szerkesztősége

- Goethe Intézet,
- Országos Német Kisebbségi Önkormányzat
- Óbuda TV
- Óbuda Újság
- egyéb szervezetekkel
  - célnyelvi országok nagykövetségei
  - kapcsolatfelvétel más civil szervezetekkel, amelyek erősítik az iskola kapcsolatrendszerét

XIII. Tanulmányok alatti vizsgák és a gimnázium belső vizsgarendszerének szabályai

- A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szabályozza átfogóan az értékelést és a vizsgák rendjét, az alapszabályozást a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről teszi meg.

XIII.1. Általános alapelvek

- A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.
- A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy a belső vizsgán (9/kny, II. évfolyam), az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.
  - Ha a tanuló nem teljesíti a gimnázium belső vizsgarendszerében meghatározott továbbhaladási feltételeket,
    - a 9/kny év végén a kapott érdemjegyeiktől függetlenül év végi osztályzata elégtelen, javítóvizsgát tehet. A tanulmányait kizárólag sikeres javítóvizsga letétele után folytathatja a két tanítási nyelvű képzésben.
    - a II. év végén a kapott érdemjegyeiktől függetlenül év végi osztályzata elégtelen, javítóvizsgát tehet.
- A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni, kivéve ha a gimnázium belső vizsgarendszerében meghatározott továbbhaladási feltételek nem teljesülnek.
- A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi.
- Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.
- Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A tájékoztatás ideális esetben folyamatos, elsődlegesen az eKréta rendszert kell erre a célra használni.
- Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti.
- A félév végi elégtelen osztályzat és az év végi bukás fennálló lehetőségéről a szülőt, tanulót elektronikus levélben az osztályfőnök az éves munkatervben meghatározott időpontokban tájékoztatja, az érdemjegyekről az elektronikus napló ellenőrző felületén lehet folyamatosan tájékozódni.
- A vizsgák szabályai vonatkoznak
  - az intézmény valamennyi tanulója:
    - aki vizsgára jelentkezik,
    - akit a nevelőtestület határozatával vizsgára utasít,
  - kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira
    - akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő,
    - a vendégtanulói jogviszony keretében vizsgaköteles tanulókra.
  - Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

XIII.2. Osztályozóvizsga

- A tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozóvizsgát kell tennie ha
  - felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
  - tanulmányait egyéni munkarendű tanulóként folytatja,
  - engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.
- Osztályozóvizsga írható ki annak a tanulónak is, aki az iskolai nevelés-oktatás általános műveltséget megalapozó szakaszában 250 tanóránál többet mulasztott, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékánál többet mulasztott és emiatt a teljesítménye nem volt osztályzattal értékelhető, és a nevelő testület engedélyezi számára az osztályozóvizsga letételét. A nevelőtestület csak abban az esetben tagadhatja meg az osztályozóvizsga lehetőségét, ha a tanuló összes igazolt és igazolatlan hiányzása meghaladja a 250 tanítási órát ÉS ebből az igazolatlan órák száma több, mint 20 tanóra.
  - A szaktanár illetve az osztályfőnök a hiányzások mértékét a jogszabályban meghatározott érték elérésekor jelzi a vezetőségnek.
  - A vezetőség dönt az osztályozóvizsgák kiírásáról.
- Ha a tanuló előrehozott érettségire kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit, tehát nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatokat, ugyancsak osztályozóvizsgára kötelezett.
  - Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsga miatt osztályozó vizsgán már megszerezte év végi osztályzatait, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette, az iskola magasabb évfolyamán, vagy évismétlés esetén e tantárgy tanóráinak látogatása alól felmentést kap amennyiben a tanórát más, közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, ezenfelül teljesítménye az adott tantárgyból érdemjeggyel, osztályzattal nem értékelhető.
- Egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.
  - Komplex vizsga esetén, amennyiben a vizsgázó bármelyik szerzett részérdemjegye elégtelen (1), a vizsga értékelése elégtelen (1).
- A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- Osztályozóvizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.
- A vizsga követelményeiről a tanuló minimum a vizsga előtt hat héttel szaktanárától tájékoztatást kap. Az osztályozóvizsgák követelményei az intézmény weboldalán is megtalálhatóak.
- Sikertelen osztályozóvizsga esetén a tanuló javító vizsgát tehet.
- Az osztályozóvizsgák pontos időpontjainak nyilvánosságra hozása egy héttel a vizsgaidőszak első napját megelőzően történik. Ezt követően minden kiírt vizsga megtartásra kerül. Ugyanezen időpont után új osztályozóvizsga kiírása az adott vizsgaidőszakra nem lehetséges.

XIII.3. Különbözeti vizsga

- Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. Az intézmény jellemzően iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatásának feltételeként írhatja elő a különbözeti vizsga letételét.
- Iskolánk két tanítási nyelvű intézményként a célnyelven tanult tantárgyak esetében különbözeti vizsgát ír ki abban az esetben is, ha a tanuló az adott tantárgyat már tanulta, csak más nyelven.

- Ugyancsak különbözeti vizsgát kell tenni az előző iskolában érvényes helyi tanterv alapján nem tanult tantárgyakból, amik viszont intézményünk helyi tanterve alapján kötelezően teljesítendő tantárgyak az érintett évfolyamokon.
- A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.
- A különbözeti vizsga lebonyolítása és követelményei megegyeznek az osztályozóvizsgáéval.
- A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni, ami a tanév rendjében kerül meghatározásra.

XIII.4. Pótló vizsga

- Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.
- A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

XIII.5. Javítóvizsga

- Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha
  - a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott;
  - az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból
    - elkésik,
    - távol marad,
    - vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
  - ha az osztályozóvizsgán vagy a különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot szerez.
  - továbbhaladásról döntő belső vizsgán nem éri el a minimálisan meghatározott feltételeket (XIII.8)
- A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

XIII.6. Vizsgaszervezési követelmények

- Komplex (írásbeli és szóbeli) vizsgát kell tenni az alábbi tantárgyakból
  - magyar nyelv és irodalom, kommunikáció
  - történelem
  - célnyelv (első idegen nyelv)
  - második idegen nyelv
  - matematika (A matematika vizsgatárgyból tett vizsga esetén, ha a tanuló írásbeli teljesítménye elérte a tizenkettő százalékot, de nem érte el a huszonöt százalékot, a vizsgatárgy követelményében meghatározott témákból szóbeli vizsgát tehet.)
- Írásbeli vizsgát kell tenni az alábbi tantárgyakból:
  - mozgókép-kultúra és médiaismeret

- fizika
- kémia
- ének-zene
- földrajz
- biológia
- természettudomány
- bibliaismeret
- állampolgári ismeretek
- Szóbeli vizsgát kell tenni az alábbi tantárgyakból:
  - célnyelvi civilizáció.
- Gyakorlati vizsgatárgyak:
  - digitális kultúra (A digitális kultúra vizsgatárgyból tett vizsga esetén, ha a tanuló gyakorlati teljesítménye elérte a tizenkettő százalékot, de nem érte el a huszonöt százalékot, a vizsgatárgy követelményében meghatározott témákból szóbeli vizsgát tehet.)
  - vizuális kultúra
  - testnevelés
  - dráma és színház.
- A vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni.
- A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.
- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként 60 perc.
- Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
- Tanulmányok alatti szóbeli vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.
- A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.
  - Konkrétan:
    - meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket;
    - szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását;
    - vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit;
    - átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait;
    - a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.
    - A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.
- A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.
- A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő.

- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.
- A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min. 20 perc áll rendelkezésére (kivéve az idegen nyelvet, ahol nincs felkészülési idő). A feleletek maximális időtartama 15 perc.
- A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a tanuló csak szóbeli vizsgát tesz, teljesítményét a kérdező tanár értékelőlap segítségével állapítja meg (ezt a jegyzőkönyvhöz mellékelni).

XIII.7. A tanulmányok alatti vizsgák témakörei és értékelése

- A gimnázium minden tanév szeptemberében a honlapján publikussá teszi az adott tanévre érvényes értékelési rendszerét tantárgyankénti bontásban, a tanulmányok alatti vizsgák és a belső vizsgák vonatkozásában is.
<http://korosi.hu/index.php?lang=hu&f=ertekelesi-rendszer0>
<http://korosi.hu/index.php?lang=hu&m=dokumentumtar&f=osztalyozo-vizsgak-tematikus-kovetelmenyei>
<http://korosi.hu/index.php?lang=hu&f=belso-vizsgak-temakorei0>

XIII.8. A gimnázium belső vizsgarendszere

- Az iskola pedagógiai programja a gimnázium értékelési rendszerében lényeges szerepet szán a vizsgáknak. A tanulók vizsgán nyújtott teljesítménye alapján képet kapunk az adott tantárgyak elsajátításának mértékéről az egyes évfolyamokon. A vizsgákra való felkészülés mindig alkalom a tanulók számára az ismeretek rendszerezésére, új összefüggések meglátására, a tudás megszilárdítására. A felkészülést, a vizsgákon való viselkedést tanulni, a vizsgák légkörét szokni kell. Meggyőződésünk, hogy diákjainknak csak hasznára válhat, ha a tanév folyamán félevenként szerezhettek vizsgarutint, s ezzel nem éri őket lelkiileg felkészületlenül az érettségi, a nyelvvizsga.
- A vizsgák minden évfolyamra vonatkoznak, eredményeik beszámítanak az év végi osztályzatba.
- A vizsgák szervezése és előkészítése során a következő szempontokat követjük:
  - A vizsgák tartalmát az évekre lebontott tantárgyi programok követelményrendszere, illetve rögzíti minden alkalommal.
  - A vizsgatételek kiadásának határideje: az éves munkatervben meghatározott vizsgaidőszak kezdete előtt 6 hét.
- Az értékelés a pedagógiai program alapján történik.
- A belső vizsgák értékelése minden esetben a szóbeli és írásbeli vizsgarész esetében egy-egy vizsgajeggyel történik (összesen két vizsgajegy), kivéve a 9/KNY (nyelvi előkészítő) évfolyam év végi célnyelvi vizsgájánál, és a II. évfolyam célnyelvi vizsgájánál, ahol az értékelés: *kizárólag megfelelt vagy nem felelt meg lehet.*
- A vizsgajegy háromszoros érdemjegy értékkel bír.
- A vizsgatételeket úgy állítjuk össze, és a diákokat úgy szoktatjuk, hogy egy-egy felelet maximum 15 perces legyen.
- A vizsgák minimum kétfős bizottság előtt folynak, a vezetés részéről pedig biztosított a folyamatos ellenőrzés.

- Mind a külsőségek (formai rész), mind a tartalmi megoldások az érettségire emlékeztetnek (tételhúzás, kidolgozás).
- Aki igazoltan nem jelenik meg bármely vizsga alkalmával, pótló vizsgát köteles tenni.
  - A pótló vizsga a próbaérettségi esetében szóbeli vizsga formájában valósul meg.
  - A pótló vizsgáról igazolatlan távolmaradás esetén a tanuló az adott tantárgyi vizsgára elégtelen osztályzatot kap.
- Aki igazolatlanul hiányzik a vizsgáról, annak a vizsgája sikertelen.
- A sikertelen belső célnyelvi vizsgát a tanuló a gimnázium éves munkatervében megjelölt augusztusi vizsgaidőszakban megismételheti. További ismétlésre lehetőség nincsen.
- A vizsgák eredményeit feldolgozzuk a tanulók fejlődésének nyomon követése, az intézmény teljesítményének értékelése és a fenntartó munkájának segítése érdekében. A szakmai munkacsoportok a vizsgatapasztalatok alapján megteszik a továbblépés érdekében a szükséges beavatkozásokat (felzárkóztatás, tehetséggondozás, differenciált foglalkozás).
  - A nyelvi előkészítő évfolyam (9/KNY) abszolválásának feltétele - osztályzatoktól függetlenül - az év végi belső B1 szintű komplex nyelvi vizsga legalább 60%-os teljesítése
    - A vizsgánál az írásbeli és a szóbeli vizsga vizsgarészenkénti minimum szintje 40%, ha ezt az eredményt a tanuló bármelyik (írásbeli/szóbeli) vizsgarésznél nem éri el, a vizsga sikertelen.
    - Sikertelen (nem megfelelt) belső vizsga esetén az év végi osztályzat, a tanítási év során szerzett érdemjegyeiktől függetlenül elégtelen.
  - A 10. évfolyam abszolválásának feltétele az államilag elismert, középfokú (B2) komplex nyelvvizsga megszerzése, aminek bemutatási határideje az adott évfolyam esetében a tanítási év vége (június 15.)
    - A bemutatás elmaradása esetében az év végi osztályzat, a tanítási év során szerzett érdemjegyeiktől függetlenül elégtelen.
    - A tanuló csak abban az esetben léphet tovább a 11. évfolyamba, ha az adott évfolyam tanév végéig (augusztus 31.) bemutatja sikeres, államilag elismert (B2) komplex nyelvvizsgáját. Ennek elmaradása esetén javítóvizsgájának osztályzata elégtelen.
  - A 11. évfolyam abszolválásának feltétele - osztályzatoktól függetlenül - az év végi belső C1 szintű komplex nyelvi vizsga legalább 60%-os teljesítése.
    - A vizsgánál az írásbeli és a szóbeli vizsga vizsgarészenkénti minimum szintje 40%, ha ezt az eredményt a tanuló bármelyik (írásbeli/szóbeli) vizsgarésznél nem éri el, a vizsga sikertelen.
    - Sikertelen (nem megfelelt) belső vizsga esetén az év végi osztályzat, a tanítási év során szerzett érdemjegyeiktől függetlenül elégtelen.
  - A belső vizsgák alól mentesül az a tanuló, aki a vizsgaidőszak (éves munkatervben rögzített) előtt bemutatja sikeres, államilag elismert, C1 szintű komplex nyelvvizsgáját az adott célnyelvből.
  - A Nemzetközi Érettségi (IB) 11. évfolyamán, az év végén megrendezésre kerülő "mock exam" sikeres teljesítése a továbbhaladás feltétele.
    - A továbbhaladáshoz szükséges minimális (a vizsgák jegyeiből számított) pontszám 24, de minimum 9 pont az SL és 12 pont a HL tárgyakból.
      - valamint:
        - ne legyen 1-es vizsgaeredménye
        - maximum két darab 2-es vizsgaeredménye legyen

- maximum három darab 3-as vagy annál rosszabb vizsgaeredménye legyen
  - a vizsgára kapott érdemjegyeket az év végi átlagban háromszoros súllyal vesszük figyelembe, valamint az eredmény alapját képezi a 12. évfolyamon megállapított javasolt osztályzatnak (predicted grade).
  - A fenti feltételeket nem teljesítő tanuló a 12. évfolyamba nem léphet tovább.
  - Záradéknak szövege: A Mock exam feltételeit nem teljesítette javító/ismétlő vizsgát tehet.
  - Az elégtelen eredménnyel végződő vizsgatárgyból köteles javító vizsgát tenni a javítóvizsga időszakban.
  - A feltételek teljesítéséhez a tanuló szabadon megválaszthatja, hogy mely tantárgy(ak)ból kíván ismétlővizsgát tenni. A jelzés határideje az aktuális tanév június 15-e.
- Az második idegen nyelv oktatása során a szaktanár évente maximum két, minimum egy alkalommal szintfelmérést végez tanórai keretek között, amelynek értékelése mind az írásbeli, mind a szóbeli résznél egy-egy témazáró értékű érdemjeggyel történik.
- a továbbhaladás feltételeként teljesített (9/KNY és 11. évfolyam) belső vizsga sikertelen teljesítése esetén a tanuló az augusztusi vizsgaidőszakban a belső vizsgát megismételheti, amely egyben javítóvizsgának minősül.
- Amennyiben a tanuló a javítóvizsga kijelölt időpontjának megkezdéséig államilag elismert CI típusú nyelvvizsga bizonyítványt mutat be, a nyelvvizsga bizonyítvány által igazolt vizsgarész(ek) javítása alól mentesül.

ÉVFOLYAM	FÉLÉVES	ÉVES
9/KNY évfolyam	Célnyelv: (komplex belső vizsga A2)	Célnyelv: (komplex belső vizsga B1)
9.évfolyam		Célnyelv: komplex belső vizsga B2 szinten angol célnyelvből, a többi célnyelvből könnyített komplex B2 szintű vizsga Második idegen nyelv (szintmérés): A1
10. évfolyam		Célnyelv: komplex belső vizsga B2+ szinten angol célnyelvből, a többi célnyelvből komplex vizsga B2 szinten Második idegen nyelv (szintmérés): A2
11. évfolyam		Célnyelv: komplex belső vizsga C1 szinten minden célnyelvből Második idegen nyelv (szintmérés): B1
12. évfolyam	2021-22. tanévtől érvényes szabályozás: magyar nyelv és irodalom (komplex vizsga, írásbeli vizsgarész az I. középszintű írásbeli érettségi vizsgarész mintájára, -25-30 tétel a szóbeli vizsgarészen) matematika (írásbeli vizsga célnyelven) történelem (szóbeli vizsga célnyelven)	Második idegen nyelv (szintmérés): B1-B2

XIV. A szóbeli felvételi vizsga követelményei, a felvétel és az átvétel helyi szabályai

XIV.1. Szóbeli felvételi vizsga

- Az öt évfolyamos két tanítási nyelvű képzésre jelentkező tanulóktól nem várunk nyelvi előképzettséget. A szóbeli felvételi vizsgán a tanulóktól tantárgyi tudást nem kérünk számon, a jelentkezők kommunikációs készségét, kognitív készségét mérjük, valamint iskolai írásbeli munkáinak esztétikumát.
- A célnyelvi előkészítést nem igénylő, négy évfolyamos két tanítási nyelvű képzésre jelentkező tanulóktól a 137/2008. (V. 16.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében meghatározott Közös Európai Referenciakeret szerinti B2 nyelvtudási szintet várjuk el.
- A szóbeli felvételi vizsga eredménye az összeredmény 25%-a.
- A 2011. évi CXCV. törvény A nemzeti köznevelésről 51.§ (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a jogszabályban felsorolt tanulók részére a szóbeli felmérésen biztosítjuk az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott eszközöket, a vizsga szervezésével alkalmazkodunk az adottságaihoz.
- Az intézménybe történő felvételi eljárás során előnyt élvez a baptista felekezetű családból érkező vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkező tanuló azonos összesített eredmény esetén.
- A felvételi eljárás során figyelembe vesszük a jelentkező tanulási motivációját, különös tekintettel a nyelvtanulásban, a gyermek szociális helyzetét.

XIV.2. Átvétel:

Átjelentkezés menete:

- **Előzetes elbíráláshoz benyújtandó dokumentumok:**
  - A dokumentumokat az igazgato@korosi.hu email címre kell beküldeni
  - Szülői kérvény (az átvétel iránti kérelem részletes indoklásával)
  - 9.kny vagy 9. évfolyamra történő jelentkezés esetén a lezárt középiskolai évről szóló bizonyítvány másolata, illetve az általános iskolai bizonyítvány 7. év végi és 8. év végi bizonyítványának a másolata
  - 10. évfolyamra történő jelentkezés esetén a lezárt középiskolai évek bizonyítványának másolata
  - Tárgyfélév elektronikus napló másolata (iskolai hitelesítő bélyegzővel ellátva, minden naplóbejegyzéssel!), ellenőrző esetén minden oldal, beleértve a beírási részt is
  - Tanuló által saját kezűleg írt bemutatkozó, illetve motivációs levél (min terjedelem 1 oldal)
- 10. évfolyam felett tanuló átvételre csak kivételes esetben van lehetőség!

Előzetes bírálati feltételek:

- A legutolsó lezárt félévben legalább 4.0-ás tanulmányi eredmény
- Nem lehet a tárgyfélévben súlyos kötelezettségzegése
- A tanulónak nem lehet igazolatlan hiányzása
- Magatartás, szorgalom értékelése "jó" minősítésnél nem lehet rosszabb

Az előzetes bírálaton sikeresen túljutott tanulók

- szülői szóbeli konzultáción vesznek részt az iskola vezetésénél
- szóbeli felvételt tesznek (általános elbeszélgetés, melynek célja a tanuló motivációjának, személyiségének, kreativitásának és kommunikációs készségének megismerése)
- Az intézménybe való átvétel során a jelentkezőnek a választott célnyelvből nyelvi szintfelmérésen kell megfelelnie (vagy B2-es nyelvvizsga megléte célnyelvből), legalább 60%-os összteljesítményt kell nyújtania az írásbeli és szóbeli vizsgarészekben.

- A jelentkezőnek a célnyelven tanult tárgyakból különbözeti vizsgát kell tennie.
  - Sikeres felvételi esetén az átvételre kerülő tanuló feltételhez kötött határozatot kap, melyben rögzítjük, hogy milyen tantárgy(ak)ból kell osztályozóvizsgát tennie. Az átvétel során az igazgatói döntés értelmében támogatott jelentkezőket a következő módokon támogatjuk:
    - a vizsgatárgyakat tanító szaktanárok egyéni segítségnyújtásával a vizsgákra való felkészülésben,
      - ha szükséges, akkor türelmi idő biztosításával a vizsgákra való felkészüléshez,
      - valamint adott esetben, ha ezekkel a módszerekkel sem tudja a tanuló teljesíteni a vizsgakövetelményeket, és a tanulólétszám függvényében, valamint a tanulásszervezési lehetőségek fényében, van erre mód, akkor évfolyamisméltás lehetőségét biztosítja az intézmény.

XV. A Nemzetközi Érettségi Programba való bejutás feltételei

- A jelentkezéskor a 9. és 10. évfolyam év végi bizonyítványait (korai jelentkezés esetén 10. évfolyam félévi értesítőjét) az online jelentkezési felületre fel kell tölteni. A felvételi pontokat a kiválasztott hat tantárgy eredményéből számoljuk.
- A tantárgyi pontszámokon túl a jelentkezőknek egy előre megadott témában prezentációt kell készíteni és előadni. A felvételi bizottság tagjai ezután (részben a témához kapcsolódó) kérdéseket tehetnek fel, amelynek során a diák tanuláshoz, önálló munkához való hozzáállását, teherbírását, illetve az IB által megfogalmazott tanulói attitűdök meglétét mérik fel.
- A prezentáció választható témáit az iskola az IB honlapján (<http://ibkorosi.hu>) teszi közzé.
- A sikeres felvételi feltétele továbbá a 10. évfolyam teljesítésének igazolása.

XVI. Elsősegély-nyújtási alapismeretek iskolai terve

- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) valósul meg.
- Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:
  - a testi, lelki, szociális egészség megőrzésére nevelés
  - az egészséges életvezetésre való felkészítés
  - alapszintű szakszerű segítségnyújtás
  - alapszintű ellátás elsajátítása.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:
  - a legalapvetőbb elsősegélynyújtási technikák elméleti, majd gyakorlati elsajátítása

XVII. TANTERV

XVII.1. A választott kerettanterv (megnevezése)

- Iskolánk választott kerettantervei:
  - NAT2020 (A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben)
  - 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet mellékletei alapján készült: Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára, https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf
  - valamint a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz készült irányelv alapján a Kerettanterv a két tanítási nyelvű iskolák számára 1-12. évfolyam kerettanterv

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/nyelvi_elokeszito_evfolyamok_kerettantervei

- A Nemzetközi Érettségi Program tanterve az alábbi honlapon elérhető: www.ibkorosi.hu

XVII.2. A gimnáziumi oktatás tevékenységrendszere

- Iskolarendszerű két tanítási nyelvű
  - magyar-német (a 2021/2022-es tanévtől felmenő rendszerben kivezetésre kerül)
  - magyar-angolközépfokú gimnáziumi nevelés-oktatás 4 évfolyamon, érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok folytatására felkészítés, vizsgáztatás
- Iskolarendszerű két tanítási nyelvű
  - magyar-orosz
  - magyar-német
  - magyar-angolközépfokú gimnáziumi nevelés-oktatás 5 évfolyamon, érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok folytatására felkészítés, vizsgáztatás
- Nyelvi előkészítő évfolyammal induló, iskolarendszerű középfokú gimnáziumi nevelés-oktatás 5 évfolyamon: angol, orosz, német érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok folytatására felkészítés és vizsgáztatás.
- Az alaptevékenységhez kapcsolódóan a gimnáziumi oktatási tevékenység kiegészül az Alapító Okiratban foglaltakkal.

XVIII. A kerettantervek alapján az intézményi óratervek

- Az intézményi óratervek a pedagógiai program 1. számú mellékletében találhatóak.

XIX. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama

- A helyi tantervben engedélyezett szabadon felhasználható kerettantervi órakeret felhasználása a nyelvi – két tanítási nyelvű képzés szempontjából kiemelt jelentőségű tárgyak óraszámának emelésével történik. A megemelt óraszám tartalmi feltöltése a szaktanár hatáskörébe tartozik, aki ezt a munkaközösséggel való egyeztetést követően teszi meg.
- Az utolsó két évfolyamon a fakultáció választásánál az érettségi tárgyakon felül biztosítjuk a mérés-értékelés tantárgy tanulásának lehetőségét.
- Minden osztály számára kötelező a bibliaismeret tantárgy tanulása.
  - Mindezt az Nkt. 32.§ (1) d) pontja alapján építjük be tantervünkbe.
  - A heti egy órában tanított tárgy helyi tantervét a 2. számú mellékletben lehet megtekinteni.
  - A tárgy oktatását bibliaismeret oktató vagy iskolalelkész végzi.,
- A mérés-értékelés tantárgy helyi tantervét a 3. számú mellékletben lehet megtekinteni
- A Kémia, Kémia angol nyelven tantárgy helyi tantervét a 4. számú mellékletben lehet megtekinteni

- A Földrajz, Földrajz angol nyelven tantárgy helyi tantervét az 5. számú mellékletben lehet megtekinteni
- Az egyes tantárgyak elsajátításának követelményei megfelelnek a középszintű érettségi követelményeknek. Az alkalmazott fejlesztési feladatok, követelmények az intézmény honlapján (www.korosi.hu) minden aktuális vizsgaidőszakra vonatkozó rendeleti szabályozásnak megfelelően elérhetőek és letölthetőek.

XIX.1. Választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

- A tapasztalataink szerint két idegen nyelvet egyszerre elkezdni nagyon megterhelő, ezért a második idegen nyelv tanulása az öt évfolyamos képzésben a nyelvi előkészítő évfolyamot követő évben kezdődik (9. évfolyamon).
- Második nyelvként választható nyelvek: angol, német, orosz, spanyol, olasz, francia.
- A második idegen nyelv tantárgy kötelező, a választás ebben az esetben arra vonatkozik, hogy melyik idegen nyelvet kívánja tanulni a tanuló.
- A választást, és az idegen nyelvi csoportok elindulását korlátozhatja a jelentkezők száma miatt kialakuló tanulásszervezési helyzet.
- A második idegen nyelv választását az öt éves képzésben részt vevő tanulók digitális felületen rögzítik, a négy éves képzésben résztvevő tanulók a beiratkozáskor véglegesítik.

Emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozások indítása:

- A 10. évfolyam minden tanév áprilisában fakultációt választ. 3 tantárgycsoportból maximum 2 tantárgyat választhatnak. Akik nem választanak természettudományos tantárgyból fakultációt, a I. évfolyamban egy komplex természettudomány nevű tantárgyat kell tanulniuk.

1. tantárgycsoport

- Biológia magyar nyelven (termtud)
- Földrajz magyar nyelven (termtud)
- Magyar nyelv és Irodalom
- Matematika angol nyelven
- Matematika magyar nyelven
- Mérés, értékelés

2. tantárgycsoport

- Fizika magyar nyelven (termtud)
- Digitális kultúra magyar nyelven
- Kémia magyar nyelven (termtud)
- Történelem angol nyelven
- Történelem német nyelven
- Történelem magyar nyelven

3. tantárgycsoport - a nyelvet, mint második idegen nyelvet tanuló diákok részére

- Angol nyelv
- Francia nyelv
- Német nyelv
- Olasz nyelv
- Orosz nyelv

- Spanyol nyelv
- Bibliaismeret
- Az emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás heti 2 órát vesz igénybe tárgyanként, a mérés értékelés tantárgy tanítása heti 1 órában történik.
- A választható tantárgyak esetében, diákjainknak nem tudunk lehetőséget adni, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni.
- A foglalkozást vezető pedagógus a tantárgyfelosztásban kerül megjelölésre.
- A választásukat a tanulók digitális felületen rögzítik, tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni a fakultációt, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.
  - A fakultáció felvételéhez a jelentkezésen kívül szükséges
    - a tantárgyat tanító szaktanár hozzájárulása,
    - minimálisan jó 10. évfolyamos év végi osztályzat.
  - Fakultációs foglalkozás indításához minimálisan 10 jelentkező szükséges. Ez alól kivétel a Magyar nyelv és Irodalom, a Történelem és a Matematika tantárgy.
- A 11. évfolyam elején fakultáció felvételére csak a fenti feltételek teljesülése esetén van lehetőség.
- A 11. évfolyam elején fakultáció cserére nincs lehetőség.
- Fakultáció leadására **csak** a 11. évfolyam tanítási évének végén (június 15.), jóváhagyott, írásbeli, indokolt méltányossági kérelem alapján van mód.
- A 12. évfolyam elején fakultáció felvételére csak a 11. évfolyam anyagából sikeresen teljesített osztályozóvizsga esetén van lehetőség.
- A fakultáción szerzett jegyek a tantárgy félévi és év végi értékelésébe beszámíthatóak, amennyiben a tanuló tanulja az adott tárgyat az aktuális évfolyamán, ellenkező esetben a fakultációs tárgy külön értékelendő.
- (A nemzetiséghez nem tartozó tanulók számára a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag szabályozása intézményünk esetében nem releváns.)

XX. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

- A tanulás-tanítás folyamatában fontos szerep jut a tankönyveknek, munkafüzeteknek és más tanulmányi segédleteknek, amelyek az eredményességet növelik.
- Különösen fontos ezek körültekintő, jó kiválasztása, ha figyelembe vesszük célkitűzésünket: az öntevékenység igényének és képességének fejlesztését.
- Nagy felelősséget jelent az egyes szaktanári munkaközösségeknek a minden szempontból legmegfelelőbb tankönyvek és tanulási segédletek megtalálása és kiválasztása.
- A tanulmányi segédletek és tankönyvek kiválasztása a hatályos jogszabályi előírások adta keretek között történik.
- A kiválasztott tankönyveket az igazgató hagyja jóvá.
- A kiválasztásnál a következő alapelvek érvényesülnek:
  - korszerű ismereteket tartalmazzon
  - megfeleljen az adott tantárgy vizsgakövetelményeinek
  - nyelvezete, tagoltsága igazodjon a korosztály és képzési szint sajátosságaihoz
  - segítse a megértést és rögzítést jó szemléltető ábrákkal, táblázatokkal, grafikonokkal, képekkel és a lényeges részek kiemelésével

- adjon lehetőséget az ismeretek témakörönkénti összefoglalására, rendszerezésére és az önellenőrzésre
- biztosítsa az önálló gyakorlás lehetőségét
- a gyengébb tanulók számára a felzárkózást segítse
- a jobb tanulóknak adjon módot arra, hogy próbára tehesék tudásukat
- kivitele, nyomdatechnikája legyen esztétikus
- kötése legyen tartós
- ára ne legyen aránytalanul magas a színvonalához képest
- A tankönyveket, tanulmányi segédleteket az azonos tantárgyat tanítók közös megegyezéssel választják ki.
- A szülők tájékoztatása az előírt tankönyvekről minden évben a végleges megrendelés előtt, írásban történik.
- Helyi sajátosságok:
  - az intézmény a könyvtárállomány fejlesztésekor fő szempontként határozza meg a könyvtári állomány széles körű hozzáférhetőségét és használatát a nevelőtestület és diákok számára
  - az intézmény biztosítja a szociálisan rászoruló tanulók számára a tankönyvek hosszú lejáratra szóló kölcsönzési lehetőségét
  - az informatikai háttér biztosításával folyamatosan építjük ki és fejlesztjük a digitális tananyag használatát a tanítási-tanulási folyamatban.

XXI. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

- A középiskolai nevelés-oktatás alapvető feladata az általános iskolában megszerzett alpműveltség árnyalása, fejlesztése és megszilárdítása, a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése.
- Fontos, hogy a nevelés-oktatás folyamatában diákjaink megfelelő segítséget, információt kapjanak a továbbtanuláshoz, pályaválasztáshoz, a munkába álláshoz. Ebben a folyamatban elengedhetetlen, hogy a pedagógusok képesek legyenek arra, hogy diákjaikat minél erőteljesebb teljesítményre sarkallják, hogy tudásuk értékálló, a kor igényeinek megfelelő legyen.
- A gimnáziumban folyó két tanítási nyelvű képzés, valamint az emelt szintű nyelvi képzés a tehetséggondozás sajátos módja. Magasabb szintű követelményekkel, emelt óraszámokban nyílik lehetőség a tanulók tudásának, képességeinek, személyiségüknek, nyelvi készségeiknek fejlesztésére.
- Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. Célunk, hogy diákjainkban olyan pozitív attitűdöt alakítsunk ki, mely magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.
- Mind az anyanyelv, mind az idegen nyelv tanítása során fokozatosan alakítjuk ki, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- A nyelvtanulás folyamatában törekszünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyának megteremtésére, a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat elsajátítására.
- Pedagógia munkánk során mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait; az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

- A középiskolai nevelés-oktatás folyamatában a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük az életkori jellemzők figyelembevételét; az ismeretek tapasztalati megalkotását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását, a kreativitás fejlesztését.

XXII. Mindennapos testnevelés

- A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

XXIII. A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát

- A kötelező vizsgatárgyakon túl az intézmény vállalja, hogy a helyi tanterv szerint az intézményi órateremben szereplő azon tárgyakból, amelyekből szervezhető érettségi vizsga, felkészíti a tanulókat a középszintű vizsga szintjén.
- Az intézmény vállalja, hogy azon migráns tanulók vonatkozásában, akik jogosultak magyar nyelv és irodalom érettségi vizsgatárgy helyett a magyar mint idegen nyelv vizsgatárgyból tenni érettségi vizsgát, a középszintű vizsgára felkészíti tanulóit.

XXIV. A középszintű érettségi témakörei

- Az adott vizsgaidőszakra vonatkozó érettségi témakörök az intézmény honlapján (www.korosi.hu) megtekinthetők.
- A normatív szabályozás értelmében nyilvánosságra hozható vizsgatételek a megszabott időben szintén az intézményi honlapon tekinthetők meg és onnan tölthetők le.

XXV. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei, az iskolai beszámoltatás rendje, a tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

XXV.1. Az ellenőrzés és értékelés egységes alapelvei

- A helyi tantervben megfogalmazott követelmények ismerete és felmenő rendszerű megvalósítása fontos alapfeltétel. Az értékelés legyen tárgyyszerű, folyamatosságot biztosítson, és félelemmentes légkörben történjen.
- A tanuló teljesítményének mérése és értékelése mindig nyilvános, azaz tanórán történik, az érettségi vizsgák is nyilvánosak, azon a diákszervezet és a szülői szervezet képviselői megfigyelőként részt vehetnek.
- Az érdemjegy vagy szóveges értékelés visszajelző, informatív értékű, mindig csak teljesítményre adható, a minősítés nem lehet fegyelmezési eszköz.
- A félévi és év végi osztályzatokat a szaktanár adja (az osztály előtt és a tanulónak indokolva döntését), a nevelőtestületi vagy osztályozó értekezlet jóváhagyólag megerősíti azt.

- Kivételt képez, ha a tanuló vagy a szülő panaszt tesz, ha a magántanuló osztályozóvizsgára kötelezett, vagy ha jelentős eltérés mutatkozik az évközi jegyek és az év végi osztályzat között.
- Ez utóbbi esetben nevelőtestületi tagokból álló osztályozó konferencia felhívja az érdekelt pedagógus figyelmét az érdemjegyek közötti összhang hiányára, meghallgatja indokait. Nyomós indok esetén a konferencia elfogadja az osztályzatot, ha viszont nem ért egyet a szaktanár indokaival, döntésével módosíthatja az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján, a tanuló javára.
- A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.
- A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.
- A magatartás és szorgalom értékelését és osztályzását az osztályfőnök végzi az osztályban tanító pedagógusok és az osztályban tanulók véleményének kikérésével, figyelembe véve a kötelezettségszegéseket és dicséreteket. Az osztályban tanító pedagógusok részére az általuk tanított diákok tekintetében a véleményadás kötelező!

XXV.2. Az érdemjegyek egységes tartalma és megállapításának feltételei

- A szaktanárok értékelési gyakorlatát a pedagógiai képzési program tartalma határozza meg, a munkaközösségek a tantárgycsoport értékelési gyakorlatát rendszeresen megbeszélik, azt összevetik az országos szintfelmérőkkel, és elemzik.
- Az évközi jegyeket az elektronikus naplóban kell rögzíteni. A tanuló osztályzatait az évközi teljesítménye és érdemjegyei alapján kell meghatározni. A témazáró dolgozatokat összefoglalás és rendszerező óra előzi meg. A témazáró dolgozatokat szóban és az elektronikus napló erre a célra kialakított felületén a szaktanár 5 tanítási nappal a témazáró megírása előtt jelzi.
- Az év végi értékelés az egész éves munka alapján történik, ezért az első félévben szerzett jegyeket is figyelembe kell venni az év végi zárásakor; az osztályzat a bizonyítványba kerül a jogszabályok által előírt nyilvántartási szabályok szerint.
- A félévi értesítő jegy megállapításánál a félév folyamán szerzett jegyeket átlagoljuk, amibe a témazáró dolgozatokra kapott jegyeket duplán számoljuk.
- Az év végi osztályzat megállapításánál a teljes tanítási év folyamán szerzett jegyeket átlagoljuk, amibe a témazáró dolgozatokra kapott jegyeket duplán, a belső vizsgák során kapott jegyét háromszoros szorzóval számítjuk bele.
- A félévi értesítő jegy, valamint az év végi osztályzat megállapítása a XXV.3. pontban meghatározottak szerint történik.

XXV.3. Az érdemjegyek, osztályzatok megállapításának szempontjai

- Jeles, ha a tanuló:
  - a tantervi kimenet kompetenciáinak, követelményeinek színvonalasan eleget tesz, a tananyagot ismeri, arról képességeihez mérten önállóan gondolkodik, azok alkalmazására

törekszik, a tantárgy szaknyelvét pontosan tudja, szabatosan fogalmaz, kiemelkedő teljesítményt nyújt, képességei jelentős fejlődést mutatnak, rendszeres és folyamatos felkészülés jellemzi.

- 4,5 feletti átlag esetén
- **Jó, ha a tanuló:**
  - a tantárgyi követelményeknek kevés hibával tesz eleget, a szaknyelv használatában kicsit bizonytalan, az adottságait (a szellemi és a fizikai) nem teljesen használja ki, felkészülése nem elég rendszeres, a tantervi kimenet követelményeinek apróbb hiányosságokkal tesz eleget, önálló feladat ellátására képes.
  - 3,5 feletti átlag esetén
- **Közepes, ha a tanuló:**
  - a tantárgyi továbbhaladáshoz még megfelelő ismeretekkel és kompetenciákkal rendelkezik, de jelentős hiányosságai vannak, a munkája változó intenzitású, bizonyos szakkifejezések alkalmazásával gondjai vannak, önálló feladatvégzésre még nem képes, irányítást igényel.
  - 2,5 feletti átlag esetén
- **Elégséges, ha a tanuló:**
  - a tantervi továbbhaladáshoz minimálisan szükséges ismeretekkel és képességekkel rendelkezik, a munkáját rendszertelenül végzi, a tanári irányítást nehezen fogadja el, önálló feladatvégzésre még nem képes, szellemi és a fizikai adottságai, képességei alatt teljesít, nem éri el az életkorának megfelelő átlagot.
  - 2,0 átlag elérése esetén
- **Elégtelen, ha a tanuló:**
  - a tantervi követelmények, kompetenciák minimumát sem tudja teljesíteni, a tanárával való rendszeres együttműködés nem megvalósítható, munkája hiányos, alkalmoszerű, szellemi és fizikai képességei nem fejlődtek az oktatás során.
  - ha tanulmányi átlaga nem éri el a 2,0 átlagot
  - sikertelen (nem megfelelt) belső vizsga esetén (9/Kny és I I. évfolyam) az év végi osztályzat, a tanítási során szerzett érdemjegyeiktől függetlenül elégtelen.
  - a 10. évfolyam abszolválásának feltétele a középfokú (B2) komplex nyelvvizsga megszerzése, aminek bemutatási határideje az adott évfolyam esetében a tanítási év vége (június 15.)
    - a bemutatás elmaradása esetében az év végi osztályzat, a tanítási év során szerzett érdemjegyeiktől függetlenül elégtelen.
    - az adott évfolyam tanév végéig (augusztus 31.) bemutatott sikeres (B2) komplex nyelvvizsga esetében a tanuló továbbléphet a I I. évfolyamba.

XXV.4. Az ellenőrzés és az értékelés módjai

- **Az írásbeli számonkérés formái lehetnek:**
  - Röpdolgozat az utolsó két-három leckéből előzetes jelzés nélkül íratható.
  - Témazáró dolgozat több összefüggő anyagrészből áll, amelyet mindig összefoglalás készít elő. Félévente legalább I témazáró dolgozat íratandó. A témazáró dolgozat osztályzata súlyozottabb, mint a többi osztályzaté, ezért a félévi értesítőben, illetve év végi osztályzatban 200% súllyal számít.
  - Felmérő dolgozat középszintű vagy emelt szintű csoportbontáshoz, nyelvi csoportok kialakításához szükséges.
  - Belső vizsga írásbeli vizsgarésze

- Házi dolgozat
- Digitális felületen beadott számonkérés, vagy esszé
- **Az írásbeli számonkérések értékelése és az érdemjegyek rögzítése a naplóban a tanár számára kötelező.**
  - Az írásbeli számonkérések értékelése, kiosztása és az érdemjegyek rögzítése a naplóban a dolgozat megírását követő 10 tanítási napon belül kötelező.
    - Amennyiben a szaktanár nem tartotta be a fenti határidőt, az érdemjegyek nem kerülhetnek rögzítésre a naplóban (kivéve, ha a tanuló az érdemjegy rögzítését kifejezetten kéri), de a kijavított dolgozatok kiosztása ebben az esetben is kötelező.
    - Ugyanazon tantárgyból írásbeli számonkérés nem íratható, amíg az előző számonkérés értékelése és a kijavított dolgozatok kiosztása nem történt meg.
- **A szóbeli számonkérés formái lehetnek, tanulónként maximum 10-15 perces időtartamban:**
  - tanórai feyelés a napi feladatokból,
  - kiselőadás előre kiadott feladat alapján,
  - számonkérés összefoglaló órán, nagyobb anyagrészből, tételekből,
  - tanulmányok alatti vizsga szóbeli része,
  - középszintű érettségi vizsga belső iskolai bizottság előtt.
  - belső vizsga szóbeli vizsgarésze

Előírt érdemjegyek száma:

- Heti
  - 1-2 órás tantárgy esetén félévente legalább 3 db érdemjegy
  - 3-4 órás tantárgy esetén félévente legalább 5 db érdemjegy
  - 5 és több órás tantárgy esetén félévente legalább 7 db érdemjegy
  - 9/KNY évfolyamon célnyelvből félévente legalább 15 db érdemjegy
  - testnevelés tantárgyból félévente legalább 5 db érdemjegy
- Az érdemjegyek elvárt számának megléte nem az osztályozhatóság feltétele.
- Az érdemjegyek számába nem számít bele a szaktanár által az elektronikus naplóba bejegyzett „-” (Nem írt) bejegyzés, melyet írásbeli számonkérések esetében lehet alkalmazni.
- A minimális jegyszámnál kevesebb jegy esetén a tanuló féléves értesítőjében a nem osztályozható érdemjegyeknek kell szerepelnie.
- A továbbhaladás feltétele minden évfolyamon az elégséges szint, valamint a megfelelt szint elérése a tantárgyakból a számonkérési és értékelési rendszer alapján.

Írásbeli számonkérések pótlása legalább 1 hetes igazolt mulasztás esetén:

- A pótlás maximális időtartama az egybefüggő igazolt mulasztás tanítási napjaival megegyező számú tanítási nap
- 5 tanítási napnál rövidebb hiányzás esetén az írásbeli számonkérés a soron következő tanórán pótolható
- **Alternatív értékelési rendszer**
  - melyet a szaktanár a csoporttal egyeztetve bármelyik tanév elején bevezethet,

- **az értékelési rendszer alkalmazásáról a szülőket értesíteni kell, és ismertetni kell őket a rendszer működéséről,**
  - **az értékelési rendszer bevezetése esetén használata a tanítási év végéig kötelező.**
- Az alternatív értékelési formák egyik változata a pontrendszer, amelynek alkalmazása lehetőséget nyújt a stresszmentes tanulási környezet, az egyéni tanulási utak, valamint a differenciálás széleskörű megteremtésére. A módszer a gamification (játékosítás) elveit követi, azaz felhasznál játékos elemeket az oktatásban, amelyekkel a tanulók számára rugalmasabb, egyéni igényekre szabható értékelési rendszer jön létre, ugyanakkor ez igényesebb és színvonalasabb megnyilatkozásra ösztönzi a tanulókat, jelentősen növelve a belső motivációt is.
  - A pontrendszer alapelve az, hogy a tananyagot a pedagógus 3-5 hetes szintekre osztja, amelyek során a tanulóknak különböző lehetőségeket kihasználva kell pontokat gyűjteniük, amelyeket a szint végén előre egyeztetett értékek szerint érdemjegyekre válthatnak. A pontszerzés nagyban függ többek között a tanuló szorgalmától, a feladatokba befektetett munkájától, a tananyag megértésétől, szakmailag pontos véleményének megfogalmazásától.
  - A szinteken a tanuló pontokat szerezhet többek között feleletből, röpdolgozatból, témazáró dolgozatból, házi dolgozatból, kiselőadásból, illetve bármilyen, a pedagógus által előírt feladattípusból. A feladatok értékelése pontokkal történik, így a tanulók nem érdemjegyet kapnak, hanem pontokat, amely munkájuk minőségét és színvonalát hivatottak véleményezni. A hagyományos osztályozással szemben ebben az esetben a pontok összeadódnak, kevesebb a kudarcélmény és korlátlan a javítási lehetőség, amellyel megvalósulhat a stresszmentes tanulási környezet. A javítási lehetőség és a pontgyűjtés miatt a tanuló pedig további feladatmegoldásra motivált.
  - Az egyes szinteket minden tanuló 0 pontról kezdi, azaz 3-5 hetente újakezdődik a pontvadászat.
  - A pontok szerzésén túl különböző devalváló magatartásformákkal a tanulók pontokat is veszhetnek, ilyen például a szakmai együttműködés hiánya, a házi feladat elmulasztása vagy a felszerelési hiány. Ennek mértékét a pedagógus határozza meg.
  - A játékosítás elvén a pontokon és a szinteken kívül további játékelemek is felhasználhatóak a pedagógus egyéni belátása szerint.
  - A pontrendszer, mivel a tanuló egyéni döntésein alapszik, kiválóan alkalmas az önállóság, a felelősségvállalás elsajátítására, valamint demokratikus, egyéni fejlesztési igényekre szabható környezetet teremt, amelyben a színvonalas szakmai tudás mellett a szorgalom és az egyénileg befektetett energia is hangsúlyos szerepet kap.

Pontrendszer minta magyar nyelv és irodalom tantárgyra

1. A tanévbe előkerülő tananyagot a pedagógus témánként 3-5 hetes szintekre osztja. Minden szint végén mindenki jegyet kap.
2. Az egyes szintek végén kapható jegy azon múlik, hogy abban a kb. 1 hónapban a tanuló hány pontot szerez. Minden tanuló minden új szint elején 0 pontról indul.
3. Az egyes érdemjegyek pontjai
  - a. 0-9 pont – 1-es
  - b. 10-11 pont – 2-es
  - c. 12-13 pont – 3-as
  - d. 14-15 pont – 4-es

e. 16-20 pont – 5-ös

4. A pontszámok nyilvánosak, a csoport a beethebest.org oldalon vezeti őket, hogy láthatóak legyenek, és bárki bármikor meg tudja tekinteni saját pontjait.
5. Pontgyűjtési módszerek

Feladattípus	Mi ez? Mit ér?	Értékelés
felelet A szint során: 1 alkalommal	Minden órán van lehetőség felelésre, de a felelet fakultatív. A felelet során önálló témakifejtést várok, kiselőadás szinten, igényes, a témának megfelelő fogalmazással, szakszavak használatával.	1-5 pontig Szempontok: felkészültség, témataratás, előadásmód, a tananyag megértése, utánaolvasás, önálló vélemény, fogalmazás
röpdolgozat A szint során: 1-2 alkalommal	Egy szint alatt 1-2 alkalommal röpdolgozatot írhat az osztály. A röpdolgozat megírása fakultatív.	1-5 pontig Szempontok: a tananyag megértése és szakmailag pontos visszaadása, önálló vélemény, a fogalmazás igényessége, helyesírás és nyelvhelyesség
témazáró dolgozat A szint során: 1 alkalommal	A teljes szint anyagából készül, megírása mindenkinek kötelező, előre bejelentett, egyeztetett időpontban.	Maximum 10 pont (10%-onként 1 pont, a kerekítés szabályai szerint: 94% 9 pont, 96% 10 pont). Szempontok: a tananyag megértése és szakmailag pontos visszaadása, önálló vélemény, a fogalmazás igényessége, helyesírás és nyelvhelyesség
olvasmányellenőrző dolgozat Szintektől és témáktól függően.	A szint témáihoz kapcsolódó kötelező olvasmányokra vonatkozó tesztkérdéses, idézetfelismeréses dolgozat. Megírása mindenkinek kötelező.	1-5 pont Az olvasás minőségének, az olvasás tényének az ellenőrzése.
beadandó A szint során maximum 2 alkalommal	Egy választott témából írt 3-5 oldalas házi dolgozat. Előzetes kutatással, benyújtani elektronikusan kell. A téma kiválasztásában segítetek.	1-5 pont, ha nagyon igényes lehet 6-7 is. Szempontok: forrásmegjelölés, a dolgozat felépítése, a belefektetett munkamennyiség, a téma megértése, fogalmazás, önálló vélemény, a szövegalkotás általános szempontjai.
kiselőadás A szint során: 1 alkalommal	Bármilyen, a szinthez kapcsolódó témában alkotott	1-5 pont

	kiselőadás, amelynek időtartama maximum 5 perc lehet! Az előadást legalább két órával korábban egyeztetni kell!	Szempontok: felkészültség, az előadás minősége és igényessége, nyelvhelyesség, félszabad előadásmód, a hallgatóság véleménye.
elemzés A szint során korlátlanul teljesíthető	A szinthez kapcsolódó művel (versek, novellák) elemzése. A terjedelem 1-3 oldal, a szövegtől függően. Beadni online lehet.	1-5 pont, ha nagyon igényes lehet 6-7 is Szempontok: az elemzés mélysége, a fogalmazás igényessége, önálló vélemény, a szövegalkotás általános szempontjai, nyelvhelyesség és helyesírás
memoriter A szint során: 1 alkalommal	A szinthez kapcsolódóan előírt, vagy választott (ekkor legalább 16 soros) szöveg felmondása az órán	1-3 pont Szempontok: pontosság, érthetőség
órai munka A szint során folyamatosan, korlátlanul	Tanórán a jelenlét, figyelem, együttműködés, ötletelés „életerő pontot” ér. Három ilyen életerő pontot beváltak rendes pontra.	Egy tanórán egy pont gyűjthető.
extra A szint során maximum 2 alkalommal	Szinte bármi lehet, csak egyeztessünk előtte: vita, versírás, novellaírás, képregény, videó, rádiós anyag, süti, szobor, mém, fordítás stb.	1-3 pont, ha nagyon igényes lehet 4-5 is Szempontok: ötletesség, minőség, kreativitás, belefektetett munka mennyisége

A pontszerzési lehetőségek közül minden tanuló szabadon választhat magának a meghatározott mennyiségben. Azonban ha valaki a feladatára csak 1 pontot kapott, van lehetősége javítani a feladat ismétlésével, kijavításával. Ebben az esetben mindkét pontszám beszámít.

6. Pontvesztési módszerek

- Felszerelési hiány: -1 pont/felszerelés (tehát ha füzet és szöveggyűjtemény hiányzik, az -2 pont)
  - Házi feladat hiány: -2 pont
  - A szakmai együttműködés hiánya: -1 pont (egy órán maximum 2 pont vonható le)
  - Késés: választható, vagy a késés kerül a naplóba, vagy -2 pont
  - Plágium: -5 pont
  - Feladat elmulasztása: a megadott maximális pont elvesztése (kivéve a témazáró és az olvasmányellenőrző dolgozat)
- Egymásnak pontot kölcsönözni, adni nem lehet.
  - Ha egy tanuló beteg vagy huzamosabb ideig hiányzik, köteles e-mailen egyeztetni, hogy pótlási lehetőséget kapjon.
  - Egy adott szint végén maximum 3 hitelpontot lehet lízingelni, azaz a tanuló megkaphatja a jobb jegyet, ha maximum 3 pontra van tőle, de ebben az esetben a következő szintet maximum -3 pontról kezdi és onnan kell dolgoznia.

10. Érdemes a tanulók figyelmét felhívni a feladatok helyes tervezésére, időrendi beosztásukra.

11. Ha egy tanuló több pontot gyűjt, mint 20... akkor mesterpontokat gyűjt. A mesterpont beváltható:

- gyűjthető és újabb ötöst ér
- egy csokira a büféből
- többlet időre feladatokhoz
- a témazáró dolgozathoz előre beárazott segítségkártyákra
- bármilyen játékelemre, amelyet a pedagógus kitalál

12. Minden szint végén érdemes megbeszélni a tapasztalatokat, visszajelzést kérni, hogy az eredmények alapján a rendszert tovább lehessen hangolni.

XXV.5. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

- Magatartásból adott érdemjegy
  - Példás, ha a tanuló az iskolai házirendet betartja, fegyelmezett és megbízható magatartást tanúsít, pontos és udvarias, megjelenése kulturált, tisztelettudó, az osztályközösségben kezdeményező, véleményével segíti a közösség fejlődését, emberi kapcsolatai kiterjedtek és kulturáltak.
  - Jó, ha a tanuló az iskolai házirendet általában betartja, többnyire fegyelmezett és udvarias, pontos, a rábízott feladatokat a közösségben elvégzi, a felnőttekkel együttműködésre törekszik, udvarias, megjelenése rendes.
    - A legmagasabb fegyelmi bejegyzése osztályfőnöki intés.
  - Változó, ha a tanuló az iskolai házirendet csak többszöri figyelmeztetésre tartja be, megjelenése változóan pontos és nem mindig megbízható, a közösségi életben vonakodva vesz részt vagy tanári irányítást, fegyelmezést igényel viselkedése miatt.
    - Fegyelmi eljárás határozatában született fegyelmi büntetése megrovás.
  - Rossz, ha a tanuló a házirendet nem tartja be, arra rendszeresen figyelmeztetni kell, a közösség életében nem vesz részt, fegyelmezetlen vagy udvariatlan, esetleg megjelenése nem megfelelő.
    - Fegyelmi eljárás határozatában fegyelmi büntetése megrovásnál súlyosabb.
- Szorgalomból adott érdemjegy:
  - Példás, ha a tanuló tanulmányi feladataiban önálló, azokat időre elvégzi, munkája pontos, rendszeres, a tanórán aktív, korábbi teljesítményéhez képest jelentős fejlődést ért el, szívesen vállal tanórán kívüli feladatokat, pl. versenyen indul.
  - Jó, ha a tanuló feladatait általában elvégzi, tudását fejleszteni törekszik, munkája jó, tanórán figyel, elfogadja a segítséget, érdeklődése a tantárgyon belül marad, igyekszik teljesíteni az elvárásokat, teljesítményében lassú fejlődés tapasztalható.
  - Változó, ha a tanuló tanulmányi feladatainak változóan és pontatlanul tesz eleget, teljesítménye ingadozó, órán figyelme megoszlik, tanári ösztönzésre vagy folyamatos ellenőrzésre szorul, eredményeiben fejlődés nem tapasztalható. Egy tantárgyból az aktuális időszak értesítőjében vagy bizonyítványában elégtelen osztályzata van.
  - Hanyag, ha a tanuló tanulmányi feladatainak hiányosan vagy nem tesz eleget, a tanórát nem követi vagy elmaradásával hátráltatja a munkát, a tanári irányítást nem fogadja el vagy megtagadja, korábbi teljesítményéhez képest nem fejlődik, vagy jelentős visszaesést mutat,

több tantárgyból az aktuális időszak értesítőjében vagy bizonyítványában elégtelen osztályzata van.

- A magatartás és szorgalom értékelését és osztályzását az osztályfőnök végzi az osztályban tanító pedagógusok és az osztályban tanulók véleményének kikérésével, figyelembe véve a kötelezettségzegéseket és dicséreteket. Az osztályban tanító pedagógusok részére az általuk tanított diákok tekintetében a véleményadás kötelező!

XXV.6. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásai

- A nappali tagozatos középiskolai oktatás a tananyag tanórai, tanórán kívüli és otthoni foglalkozás keretében történő feldolgozását követeli meg.
- A tanulók egy részénél eleve tanulás-módszertani és hozott ismeretbeli hiányosságok vannak; ezért szükséges a tananyaggal való többoldalú foglalkozás. De a kompetenciaalapú oktatás és az egyéni fejlesztés is megköveteli, hogy több oldalról közelítsük meg a tananyagot, növekedjen a tanulásra fordított idő, lehetőség legyen a tanultak aktív és önálló alkalmazására. E nélkül nem képzelhető el a bevézés, a jártasságok kialakulása, az ismeretek rendszerbe foglalása.
- A rendszeresség a tananyag elsajátítása mellett személyiségformáló eszköz is, a munkára nevelésben és a hasznos tevékenységre való szoktatásban az otthon elvégzendő tanulmányi munkának nagy szerepe van.
- A tanórán kívüli és otthoni tanulmányi tevékenység keretében egészíthetők ki a tanórán elsajátított ismeretek, bővíthető a tanuló világlátása, illetve nagyobb anyaggyűjtést megkívánó házi dolgozatok, projektmunkák elkészítéséhez ez elengedhetetlen.
- Alapelvek:
  - Tanulóink tanórán kívüli, illetve otthoni munka során elvégzendő szóbeli és írásbeli feladatokat kapnak, amik a tananyag gyakoroltatását, elmélyítését, alkalmazását, illetve bővítését szolgálják. A szaktanár írásbeli és szóbeli feladatok kijelölésekor a szaktárgyra vonatkozó munkaközösségi szabályozást követi.
  - Házi feladatot határozhat meg a szaktanár tanítási napokra, a szünetekre és a pihenőnapokra is, de ez nem haladhatja meg a szokásosan egyik napról a másik napra feladott mennyiséget. A szünidő a tanulók regenerálódását, illetve a családi kapcsolatok elmélyítését, a családi hagyományok ápolását szolgálja.
  - A heti 4 vagy több órában tanított tantárgyak esetén egyik óráról a másikkra az írásbeli házi feladat tantárgyanként ½ óra (vagy 2-3 feladat).
  - A heti 1-3 órában tanított tantárgyak esetén egyik óráról a másikkra az írásbeli házi feladat tantárgyanként 1 óra (vagy 4-5 feladat).
  - A hétvégére adható írásbeli házi feladatot tantárgyanként 1 óra (vagy 4-5 feladat).
  - A szaktanár a házi feladat kijelölésekor meghatározza a feladatra vonatkozó követelményeket, pl. az írásbeli terjedelmét és az adott feladat értékelésének szempontjait, a tanulói teljesítménybe való beszámításának módját.
  - A szaktanár a tanórán kívüli keretben zajló ismeretszerzéshez kapcsolódó feladatokat is kijelölhet: pl. múzeumi órák, kiállítások, kirándulások, ismeretterjesztő előadások, amik kapcsán előzetes, utólagos írásbeli, szóbeli és interaktív feladatok is adhatók.

XXV.7. A Nemzetközi Érettségi Program értékelési rendszere

- a) Évközi értékelés

- A Nemzetközi Érettségi Programban az értékelés minden tantárgyból 7-es skálán történik. A Hosszú esszé és a Tudáselmélet értékelése ez alól kivételt képez, ezek értékelése ötszintű skálán történik (A-E).
  - Az IB értékelési rendszer elengedhetetlen része a szummatív mellett a formatív értékelés. Az egyes tantárgyi követelményeket bemutató IB kézikönyvekben leírt a vizsgákhoz szükséges készségek fejlesztéséről, a tanuló teljesítményéről a tanárok szöveges visszajelzést adnak az alábbi módon:
    - A tanulóknak az évközi munkájukra szóban vagy írásban.
    - A szülőknek a Krétában feljegyzés formájában fél évente (a félévi értesítővel, az év végi bizonyítvánnyal).
    - A tanév végén a diákok önértékelést írnak saját fejlődésükről.
- Az értékelés tartalmazza az erősségeiket, gyengeségeiket és a fejlesztendő területeket.
- Az évközi értékelés során a tanulók az érdemjegyeket minden esetben az IB értékelési kritériumok alapján kapják. Az egyes tantárgyak tanárai minden tanév elején a tanmenetükbe betervezik az érettségi komponensein alapuló számonkéréseket a következő módon:
    - Középszintű (SL) tantárgy esetében elvárt 4 érdemjegy megszerzése a következő módon: Paper 1, Paper 2, Internal Assessment típusú jegy, és egy jegy a kisebb számonkérésekből összeadódóan.
    - Emelt szintű (HL) tantárgy esetében elvárt 5 érdemjegy megszerzése a következő módon: Paper 1, Paper 2, Paper 3, Internal Assessment típusú jegy, és egy jegy a kisebb számonkérésekből összeadódóan.
    - A Tudáselmélet (TOK) tantárgy esetében 4 érdemjegy a két vizsgakomponensre felkészítő feladatokra adott értékelésekből tevődik össze. Amennyiben az adott tanévben nem esedékes belső értékelésű szóbeli felelet vagy írásbeli munka (Internal Assessment), akkor az erre felkészítő próbafeleletet vagy próbairásbelit kell értékelni.
  - Az egyes tantárgyak tanárai a tanulókat az oktatás keretein belül megismertetik az adott tantárgy értékelési kritériumaival.
  - A formatív értékelések, visszajelzések határideje 1 hét, a tanórai írásbeli számonkérések javítási határideje 10 nap, a belső értékelésű feleletek, írásbeli munkák (Internal Assessment) értékelési határideje 2 hét, de legkésőbb az osztályozó konferencia előtti nap.
  - A Hosszú esszé (Extended Essay) elkészítéséhez a tanulók témavezetői segítséget kapnak. A témavezetők munkáját az Extended Essay koordinátor segíti.
  - A Hosszú esszé írásfolyamatát a minden tanév elején kihirdetett határidők szabályozzák. Az írásműre a tanulók érdemjegyet nem kapnak, csupán szöveges visszajelzést és az értékelési skála alapján kialakított pontokat.

b) Az érettségi értékelése

- Az egyes tantárgyakból kapott végső érettségi jegy minden esetben több vizsgarész eredményeiből alakul ki, külső és belső értékelésű részek együtteséből.
- A kétéves program végén letett írásbeli érettségi vizsgák az irodalmi és nyelvi tantárgyaknál szóbeli vizsgával is kiegészülnek (Internal Assessment), illetve az egyes tárgyak minden tárgy értékelésében szerepel egy, a két év során elkészített írásbeli munka is, melyek benyújtását a minden tanév elején kihirdetett határidők szabályozzák.

- A hat érettségi tantárgy eredményeiből összesen 6×7, azaz 42 pont szerezhető.
- A Hosszú esszé és a Tudáselmélet eredményeinek kombinációjából a diákok maximum 3 pontot kaphatnak, így a maximálisan elérhető pontszám 45.
- Az érettségi bizonyítvány megszerzésének feltétele:
  - hogy a tanuló legalább 24 pontot szerezzen
  - továbbá, hogy a tanuló teljesítse a Kreativitás, sport, közösségi szolgálat követelményeit, a választott tantárgyak, illetve a Hosszú esszé és a Tudáselmélet minden vizsgarészét határidőre teljesítse
  - a Hosszú esszé és a Tudáselmélet egyikének eredménye se legyen E
  - ne legyen I-es vizsgaeredménye
  - maximum két darab 2-es vizsgaeredménye legyen
  - maximum három darab 3-as vagy annál rosszabb vizsgaeredménye legyen
  - a három emelt szinten tanult tantárgyból összesen legalább 12 pontot szerezzen (négy emelt szintű tárgy esetén a három legjobb eredmény számít)
  - a három középszinten tanult tantárgyból legalább 9 pontot szerezzen (két középszinten tanult tárgy esetén legalább 5 pontot szerezzen).

XXVI. Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

- Csoportbontásokra az intézményi óratervekben rögzített módon tudunk lehetőséget biztosítani. (I. számú melléklet)
- Törekszünk arra, hogy minden olyan esetben, amikor a tanítási módszerek hatékonysága ezt kívánja, lehetőséget adjunk a csoportbontásban történő tanulás szervezéséhez, különösen az idegen nyelvi órák esetén.
- A testnevelés órák szervezésénél törekszünk a nemek szerinti csoportok kialakítására.

XXVII. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

XXVII.1. Egészségnevelési elvek

- Az iskolának minden tevékenységével, személyi és tárgyi környezetével segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.
- Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékékként való tisztelésére is nevel.
- A pedagógusok készítsék fel a fiatalokat arra, hogy önálló életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt tudjanak kialakítani és a konfliktusokat megfelelően tudják kezelni.
- Továbbá fejleszteni kell a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Fontos, hogy a fiatalok fel legyenek készítve a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök balesetmentes használatára.
- Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok helyes kezelésére, felismerésére, tárolására.

- Kiemelten fontos a serdülők káros függőségekhez vezető szokásainak (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) megelőzése.
- Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.
- Lényeges, hogy az egészségügyi szolgáltatások igénybevételével összefüggő kompetenciák fejlesztése is megtörténjen.
- Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

XXVII.2. Az egészségnevelés eszközei és színterei

- Tanórák: az osztályfőnöki, a testnevelés, a biológia és a kémia órák számos témájához kapcsolódik az egészségnevelés. Fontos a tanulók aktivitását növelő, új pedagógiai módszerek megismerése és alkalmazása.
- Osztályfőnöki órák keretén belül is számos egészségnevelési téma kerül feldolgozásra: pl. a káros szenvedélyek, a szexualitás, az AIDS, anorexia, bulimia stb. Ezek az órák is alkalmasak más szervezetek, intézmények programjaihoz való kapcsolódásra.
- Osztálykirándulások, táborok.
- Egészségügyi előadások, egészségfejlesztés szemléletének terjesztése.
- Média, falújság: aktuális téma önálló feldolgozása, tablókészítés, gyűjtőmunkák faliújságon történő megjelenítése.
- Testnevelés órák, iskolai sportkör. A mindennapos testnevelésnek és mozgásnak prioritása van az iskola órakeretében. A fizikai aktivitás az egyik legfontosabb eleme az egészséges életmódra nevelésnek. Az élethosszig tanulás mellett ma már az élethosszig sportolást, fizikai aktivitást is elengedhetetlennek tartják. A fizikai aktivitás segít a felesleges energiák levezetésében. Megelőzheti rossz szokások kialakulását, egészségkárosító anyagok használatát. A tanulók legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében.
- Az iskola munkájában részt vevő iskolalelkész együttműködik a tanárokkal, szülőkkel, szükség esetén az iskolaorvossal. Segíti a lelki eredetű problémák feldolgozását.
- Az iskola egészségügyi feladatait az iskolaorvos és a védőnő látja el heti rendszerességgel. Hagyományos feladataik közé tartozik – különösen a védőnőnek – az egészségnevelésben való részvétel. Különösen a következő területeken tudnak az egészségnevelésben segíteni:
  - az életmód és betegségek összefüggései, a tanulók egészségi állapotának rendszeres követése, ennek alapján az „iskolai diagnózis” kiegészítése,
  - megoldási javaslatok,
  - a serdülőkori változások ismerete,
  - segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartás- és életmódbeli, illetve szexuális problémák, valamint krízisek megoldásában,
  - környezet-egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás-egészségügyi kérdésekben, az iskolát övező egészségügyi infrastruktúra olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók, segítségül hívhatók az iskolai egészségfejlesztésben.
- Iskolai rendezvényeken különböző jellegű témák előadása, bemutatása, illetve külső szakemberek igénybevétele.
- Ismertető, felvilágosító szóróanyagok osztása.
- Kérdőívek kitöltése, mérőteszteken való részvétel.

- Külső helyszíneken megvalósuló iskolai szervezésű programok, kiállítások megtekintése a lehetőségek függvényében.
- A tantestület részéről továbbképzéseken, előadásokon való részvétel.
- Az egészségügyi szolgálatok által nyújtott programok igénybevétele.
- A szabadidős tevékenység megszervezése fontos prevenciós eszköz, amelyben ügyelni kell a szellemi és testi rekreáció megfelelő arányára.
- A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. Ezért az osztályfőnök a szülőknek az egészségneveléssel kapcsolatos felmerülő kérdésekről ad tájékoztatást, a problémákat és a megoldási lehetőségeket megbeszéli.

XXVII.3. Környezeti nevelés elvei

- Az iskolai nevelés egyik kiemelt célja, hogy a diákjaink a fenntartható fejlődés elveit magukévá tegyék. A környezettudatos magatartás kialakítása már az iskolai évek alatt kezdődik, és minden tanuló számára lehetőséget biztosítunk a környezettudatos magatartás kialakításához, hogy aktívan hozzájáruljon a bolygónk jövőjének védelméhez.
- Olyan tudást és ismereteket nyújtunk tanulóinknak, amelyek révén megérthetik a bolygónkat fenyegető válságjelek okait és következményeit. Célunk, hogy tudatosítsuk bennük, hogyan befolyásolják az emberi tevékenységek a környezetet, és milyen lépésekkel előzhetjük meg ezeket a problémákat.
- Segítünk megérteni, hogyan kapcsolódik a fogyasztás a természeti erőforrásokhoz, és milyen jelentősége van a fenntartható fogyasztás elvének. Célunk, hogy a diákok felismerjék saját fogyasztói szokásaik hatását, és megtanulják, hogyan választhatnak környezetbarát alternatívákat.
- Tanulóinkat arra ösztönözzük, hogy aktívan részt vegyenek közvetlen környezetük értékeinek megőrzésében és gyarapításában. A természet tisztelete, a felelősségteljes magatartás és a környezeti károk megelőzése a mindennapi életük szerves részévé válik.
- Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.
- Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Mindez úgy valósítható meg, ha különös gondot fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére.

XXVII.4. Környezeti nevelés eszközei, tanulásszervezési és tartalmi keretei

- Hagyományos tanórai foglalkozások: tanórák, osztályfőnöki órák.
- Eszköz minden tanítás, oktatás során alkalmazható ismerethordozó. Ezek és sok beszélgetés, meggyőzés segítségével elérhetjük a környezetért felelős magatartást és tetteket.
- Nem hagyományos szervezésű tanórák: kiállítás, előadások, viták, témanapok, látogatások, órák különböző helyszíneken.
- Tanórán kívüli foglalkozások a lehetőségekhez mérten: osztálykirándulások, múzeumlátogatások, iskolai programok, szakkörök, tanterem díszítése, szelektív hulladékgyűjtés, újság- és plakátkészítés, filmkészítés, beszélgetések és előadások szervezése. A tanórán kívüli tevékenység meghatározó színtere a Baptista Szeretetszolgálat által szervezett programokon való részvétel, ezen belül főleg az önkéntes munka, ami a közösségi szolgálat kötelező teljesítésébe beleszámít.

XXVII.5. A környezeti nevelés módszerei

- játékok, modellezés, riportmódszer, projektmódszer, terepgyakorlati módszer, aktív és kreatív munka, közösségépítés, művészi kifejezés, kooperatív tanulási technikák

XXVIII. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- A tevékenységek célja a tanulói esélyegyenlőség biztosítása, feladata a hátrányok csökkentése, a társadalmi egyenlőtlenségek különféle negatív hatásainak enyhítése. A segítségre szorulóknak elsősorban az alacsony jövedelműek, a munkanélküliek, valamint a különböző szociális ellátásban részesülők köréből kerülnek ki.
- A szociális hátrányban szenvedő tanulók feltérképezése az osztályfőnökök jelzései, az év eleji általános gyermekvédelmi felmérés, a szülői bejelentések és kérelmek alapján történik.
- Tapasztalataink szerint a segítség körütekintő, tapintatos pedagógiai feladat, mert a nehezebb helyzetbe került tanuló sokszor eltitkolni igyekszik körülményeit.
- Eszközeink a feladat megoldására, a szociális hátránykompenzáció tevékenységeire:
  - Szociális támogatások:
    - Tankönyvtámogatás az ide vonatkozó jogszabályok alapján.
    - Kedvezményes étkezési támogatás törvényi jogosultság szerint.
    - Segélyezés alkalmanként indokolt esetben az iskolai alapítvány támogatásával.
    - Külső ellátási formák igénylési lehetőségeinek számbavétele, felvilágosítás a változó jogszabályokról.
    - Ösztönzés szociális és tanulmányi ösztöndíjak egyéni pályázására.
    - Iskolai pályázatok benyújtása, különféle alapítványi támogatások igénybevétele.
- A szociális okokból fakadó kulturális hátrányok enyhítését pedagógiai módszerekkel kívánjuk megoldani:
  - a gyermekvédelmi tevékenység hatékonyságának növelése (információcsere, feltárás, segítség);
  - képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés;
  - a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása;
  - tanácsadás, a közösségek életének támogatása;
  - felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése;
  - pályaaorientációs tevékenység, életpálya-építési programok;
  - felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése;
  - a tanulási folyamat tervezésében minden tanuló tényleges részvételének biztosítása (csoport-, páros-, egyéni munkaforma, differenciált óravezetés);
  - a közösségi munka területén az egyszemélyi megbízatás időnként munkacsoporttal történő felváltása;
  - az érintett tanulók érdek- és esélyérvényesülésének elősegítése, az önmenedzselés megtanítása;
  - személyes beszélgetések, az egyéni problémamegoldó képesség fejlődésének elősegítése;
  - az iskolai könyvtár és az internet használatának rendszeres biztosítása.

XXIX. A tanulók jutalmazásának rendszere és elvei

- Dicséreteket az alábbi elvek szerint kapnak a tanulóink:
  - Szaktanári dicséret:

- kiemelkedő tanulmányi eredményért adott tantárgyból;
- önként vállalt nem kötelező feladatokért adott tantárgyból (pl. kiállítás, kiselőadás készítése).
- Osztályfőnöki dicséret:
  - iskolai szintű feladat színvonalas teljesítéséért (pl. iskolai faliújság, műsor);
  - az osztályban vállalt feladat kiemelkedően jó elvégzéséért (pl. osztályrendezvény megszervezése; karácsony, kirándulás);
  - egymás segítése (pl. gyenge tanulóval eredményesen foglalkozott);
- Igazgatói dicséret:
  - iskolai feladattal kapcsolatos kiemelkedő szervező munkáért;
  - az iskola méltó képvisellete iskolán kívül (pl. verseny, sport).
- Nevelőtestületi dicséret
- A dicséretnek fokozatosságát az Intézmény házirendje rögzíti.
- Jutalmazás:
  - Kőrösi Csoma Sándor Emlékérem:
    - az a végzős diák kapja, aki az iskola hírnevét öregbítve kiemelkedő teljesítményt nyújtott az intézményben.

XXIX.1. KÖRÖSI PONTVERSENY (A nevelőtestület dönt minden évben a verseny megrendezéséről)

Az eredményeket több területen összességében értékelő versenyrendszer, melyen minden egyes diákunk részt vesz. Egész tanévben gyűjthetők a pontok versenyekért, magatartásért, szorgalomért, szereplésekért és szolgálatokért, közösségi munkáért. Tanév végén a legtöbb pontot gyűjtő diákok (évfolyamonként I-I) Az Év Kőrösi Diákja kitüntetést kapják.

A két évfolyamtömbben megnevezzük a nyerteseken kívül az első 10-10 helyezést.

A verseny időtartama: szeptember 1-től június 1-ig.

A verseny résztvevői: a tanév során az intézménybe járó tanulók.

A PONTSZERZÉS LEHETŐSÉGEI

ADHATÓ PONTSZÁMOK

Kiváló, 5-ös havi közösségi munka, szolgálat

30

Kiváló, 5-ös havi tanulmányi eredmény, szorgalom

40

VERSENYEK

Egyéni részvétel

Csoportos részvétel

Házi versenyek

1. helyezés

60

30

2. helyezés

40

20

3. helyezés

20

10

különdíj

30

15

díj nélküli részvétel

10

5

több fordulás (fordulónként)

10

5

Kerületi versenyek

1. helyezés

100

50

2. helyezés	80	40
3. helyezés	60	30
különdíj	50	25
díj nélküli részvétel	20	10
Országos versenyek		
1. helyezés	200	100
2. helyezés	160	80
3. helyezés	120	60
különdíj	100	50
díj nélküli részvétel	40	20
OKTV I-10	200	
10-20	100	
Szereplés, fellépés		30
Szakkörökön, fakultáción, szakmai programon való részvétel		20
Énekkar részvétel		20
Énekkar fellépés		30
Osztályfőnökök által adható pontok havonta, legfeljebb 5 főnek		30
Általános tantestületi dicséretben részesült tanulók		100

XXX. SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

- A tanítási-tanulási tevékenység az egész személyiséget érintő aktív folyamat. A társadalmi és környezeti változások mellett a pedagógia elméletének és gyakorlatának is folyamatosan meg kell újulnia, érdemes új módszereket, eljárásokat beépíteni a pedagógus eszköztárába a hatékonyabb munka érdekében.
- Iskolánkban a hagyományos, frontális módszereken túl alkalmazzuk a kompetenciaalapú oktatás eszközkészletét, a kooperatív módszereket is, melyek együttműködésre, hatékony kommunikációra, kritikai gondolkodásra, problémamegoldásra, kreativitásra készítetik tanulóinkat, amik a 21. századi oktatás-nevelés sarkalatos pontjai.
- A kooperatív technikák éppen azért erősítik a fenti készségeket, mert alapjuk a páros, kiscsoportos munkamódszerek.
  - A kooperáció tehát nem azt jelenti, hogy a tanulók csoportokba rendeződnek és önállóan dolgoznak saját feladatukon.
  - A hangsúly a közös munkán, az együttműködésen van.
  - A diákok megtanulják azt is, hogyan viszonyuljanak egymáshoz, ez a tapasztalat építi önképüket, erősíti kritikai érzéküket, segít a szocializációs folyamatban.
  - A kooperatív módszereknél az ismeretek elsajátítása nem befogadó, hanem alkotó módon történik, vagyis jobban teret engednek a kreativitásnak.

- A csoportok többnyire heterogének, így a gyengébb tanulók esélyt kapnak, hogy ne maradjanak le, a jobb képességűek tanítva tanulhatnak, így tudásuk is mélyebbé, alaposabbá válik.
- A csoportok önmagukat fejlesztik.
- Mivel a tanulás tevékenységhez kötődik, a motiváció is erősebb, könnyebb a folyamatos tanulói aktivitást biztosítani.
- Összhangban a NAT és a kerettanterv elvárásaival fontos, hogy az IKT eszközök használata minél több tantárgy munkájába szervesen beépüljön.
  - Törekszünk arra, hogy a diákok az IKT eszközöknek ne csak passzív befogadói, hanem aktív alakítói, használói is legyenek.
  - Fontos szempont, hogy az IKT eszközök használata ne öncél legyen, hanem valamilyen jelentős értéket adjon hozzá a pedagógiai folyamathoz.

XXXI. Projektoktatás (téma napok, témahetek)

- Iskolánk kiemelt célja az együttműködési készség fejlesztése, amelyet hosszabb távú projektekkel és problémafeladatokkal érünk el. Ezek a projektek lehetőséget adnak a diákoknak arra, hogy kreatív megoldásokkal álljanak elő, miközben tanulják és gyakorolják az együttműködés fontosságát.
- Fontosnak tartjuk, hogy ezen feladatoknál a diákok közös felelősséget vállaljanak a munkájukért, ami elősegíti közöttük a valódi kollaborációt.
- Diákjainkat szembesítjük valós problémákkal is, olyan helyzetekkel, melyekre nincsenek megtanult megoldási sémáik, lehetőség szerint arra is teret adunk a diákoknak, hogy megoldásaikat az életben is kipróbálhassák.
- Az együttműködés során hangsúlyt fektetünk arra is, hogy a diákoknak és csoportoknak lehetőségük nyíljon az önértékelésre, saját munkájuk tökéletesítésére.
- Tehát tanulóink rövidebb-hosszabb időtartamú projektmunkával a különböző tantárgyak óráin találkozhatnak, de rövid távú projektoktatással is kísérletezünk már több éve.
- Ez a Téma napok elnevezésű programunk, aminek során minden évben valamilyen központi téma köré építkezünk (pl. gasztronómia, iskolatörténet, demokrácia és kommunikáció).
  - A három napos programsorozat során kisebb projektekben dolgoznak a heterogén tanulói csoportok.
  - Ezek a projektek minél nagyobb mértékben igyekeznek figyelembe venni és központba állítani a tanulók érdeklődési körét, az őket foglalkoztató kérdéseket, problémákat.
  - Az alapos projekt-előkészítés lehetővé teszi, hogy a projekteket lebonyolító tanárok a projektoktatásra jellemzően közös tevékenységek, együttműködés során segítő, nem vezető szerepben vegyenek részt a foglalkozásokon, és hagyják érvényesülni a tanulók önállóságát, aktivitását a problémamegoldás, összefüggési háló feltárása, kutatómunka közben.
  - A folyamat végén projektenként egy-egy produktum áll, amiket közös bemutatón ismertetünk meg a többi tanulóval és tanárral, esetleg külsős, prominens zsűri segítségével versenyeztetjük meg a produktumokat.

XXXII. Közösségi szolgálat

- A köznevelési törvény értelmében „az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.

- „A közösségi szolgálat a tanulók különböző készségeit és kompetenciáit fejlesztő pedagógiai eszköz, mely hozzájárul ahhoz, hogy a középiskolás tanulók megismerjék a közösségben való tevékenykedés erejét, az ily módon szerzett tudásukat életük során jól hasznosíthatják. Az iskolai közösségi szolgálat sokféleképpen megvalósítható tevékenység, mely megvalósulási helyétől és formájától függetlenül a közösség érdekét is szolgálja az egyén személyiségének fejlesztése mellett.”
- Tanítási időn kívül összesen 50 órában kell anyagi érdektől független, szervezett keretek között folytatott, egyéni vagy csoportos, a közösség javát szolgáló tevékenységet végezni. Ennek területei a következők lehetnek: egészségügyi, szociális és jótékonyági, oktatási, kulturális és közösségi, környezet- és természetvédelmi, katasztrófavédelmi tevékenység.
- A legfontosabb tudnivalók:
  - 1 órán 60 perc értendő, utazás nélkül
  - a 9–11. évfolyamon, az öt évfolyamos képzésen a nyelvi előkészítő évfolyamon is, lehetőleg arányosan elosztva kell teljesíteni az 50 órát
  - ha nem iskolai szervezésben kívánja teljesíteni az 50 órát, akkor erről írásban tájékoztatni kell az iskola igazgatóját, és ha engedélyezi, a teljesítés után megfelelő igazolást (az óraszám feltüntetésével) kell hozni róla
    - 25 óránál több egy helyen nem számolható el
  - a diáknak naplót kell vezetni: mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott, ennek alapján kerül bele a bizonyítványába, hogy az adott évben hány órát végzett el
  - jelentkezési lapot kell kitölteni a szülő egyetértő nyilatkozatával
  - a közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető
  - szerződéskötések időszaka: szeptembertől az őszi szünet kezdetéig, illetve április-május
  - nyári szerződéskötés nincs
  - sportegyesülettel nem kötünk szerződést
  - a 2021/2022-es tanévtől a 12. évfolyamon nem kötünk szerződést, a végzősök a már szerződött helyek között válogathatnak
- A közösségi szolgálat keretei között az egészségügyi, a szociális és jótékonyági, az oktatási, a kulturális és közösségi, a környezet- és természetvédelmi, a katasztrófavédelmi, az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység.
- Iskolánkban alapvetően kétféle módon lehet közösségi szolgálatot végezni: egyéni, egész évre szóló, heti rendszerességgel végzett munkát, illetve csoportos, egyszeri, alkalmoszerű munkát
- A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői bizottság ez irányú javaslata alapján a közösségi szolgálat mellőzhető.
- A közösségi szolgálattal, a jogszabályi háttérrel kapcsolatban a www.kozossegi.ofi.hu oldalon és az iskola honlapján is: www.korosi.hu/tantargyak tájékozódhatnak. Jelentkezési lapot az iskola honlapjáról is tudnak letölteni.

www.korosi.hu/tantargyak - <http://korosi.hu/index.php?lang=hu&m=partnereink-tamogatok&f=kozossegi-szolgalat-partnerek>

XXXIII. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGE, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGA

XXXIII.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

- A pedagógiai program a 2020 márciusában teljes törvényi előírás szerinti felülvizsgálatra került szabályozó módosításokkal egybeszerkesztett változata.
- Utolsó módosítása: 2024. augusztusa.
- Ezen pedagógiai program érvényessége: 2024. augusztus 30. napjától, új pedagógiai program hatályba lépéséig szól.

XXXIV. A pedagógiai program módosítása

- A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
  - az iskola igazgatója;
  - a nevelőtestület bármely tagja;
  - a nevelők szakmai munkaközösségei;
  - a szülői munkaközösség;
  - az iskola fenntartója.
- A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
- A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

XXXV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető és letölthető az intézmény honlapján.
- A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola irattárában;
  - az iskola könyvtárában;
  - az iskola igazgatójánál;
  - az iskola igazgatóhelyetteseinél;

XXXVI. MELLÉKLETEK

I. számú melléklet: Intézményi óratervek

Két tanítási nyelvű nyelvi előkészítő évfolyam 2020/2021-től		Megjegyzés	9/kny	
			ö	cs
Kerettantervi tantárgy	Helyi tantervi tantárgynév		ö	cs
I. idegen nyelv - Célnyelv	Célnyelv		18	18
Technológia	Digitális kultúra		3	3
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés		5	5
	Osztályfőnöki		1	
Képességfejlesztés	Kommunikáció		2	
	Matematika		1	1
	Történelem		1	1
Kötelező alapóraszám			31	
Kerettantervi kötelező óraszám			32	
	Bibliismeret	4 éves tantárgy	1	1
Fenntartói többletóra			1	
			32	

Két tanítási nyelvű képzés 9-12. évfolyam, és a 2020/2021-től		Megjegyzés	9. 10. 11. 12.							
			ö	cs	ö	cs	ö	cs	ö	cs
Kerettantervi tantárgy	Helyi tantervi tantárgynév		ö	cs	ö	cs	ö	cs	ö	cs
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv		1		1		1		1	
	Irodalom		2		3		3		3	
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem		2	2	2	2	3	3	3	3
	Állampolgári ismeretek								1	
I. idegen nyelv - Célnyelv	Célnyelv		3	3	3	3	4	4	4	4
II. idegen nyelv	Angol vagy Francia vagy Német vagy Spanyol vagy Orosz vagy Olasz		3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	Matematika		3	3	3	3	3	3	3	3
Természettudomány és földrajz	Kémia		1	1	2	2				
	Fizika		2		3					
	Biológia		3	3	2	2				
	Földrajz		2	2	1	1				
	Természettudomány (integrált természettudomány tantárgy vagy a fizika, kémia, biológia, földrajz)	Vagy termtud fakt, vagy ez							2	2
Művészetek	Ének-zene		1		1					
	Vizuális kultúra		1		1					
	Dráma és színház vagy Mozgóképkultúra és médiaismeret	Szabadon választható						1		
	Mozgóképkultúra és médiaismeret									1
Technológia	Digitális kultúra		2	2	1	1	2	2		
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés		5	5	5	5	5	5	5	5
	Osztályfőnöki		1		1		1		1	
Kötött célú órakeret	Fakultáció (érettségi tárgyak)							4	4	
Kötelező alapóraszám			32		32		30		29	
Kerettantervi kötelező óraszám			32		32		30		29	
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem		1	1					1	1
Magyar nyelv és irodalom	Irodalom									1
I. idegen nyelv - Célnyelv	Célnyelv				1	1	1	1	1	1
II. idegen nyelv	Angol vagy Francia vagy Német vagy Spanyol vagy Orosz		1	1	1	1	1	1	1	1
Matematika	Matematika						1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret			2		2		3		5	
Kerettantervi szabadon tervezhető órakeret			2		2		4		5	
Maximális órakeret			34		34		33		34	
Kerettantervi maximum			34		34		34		34	
I. idegen nyelv - Célnyelv	Célnyelvi civilizáció		1	1	1	1	2	2	2	2
	Célnyelv		1	1	1	1				
Kerettantervi két tanítási nyelvű plusz óraszám			2		2		2		2	
Kerettantervi két tanítási nyelvű plusz óraszám			2		2		2		2	
	Bibliismeret (4 éves)	12-ben csak a C-nek van bibliismeret	1		1		1	1	1	1
Fenntartói többletóra			1		1		1		1	
			37		37		36		37	

Két tanítási nyelvű képzés 9-12. évfolyam, és a 2022/2023-tól	Megjegyzés	9.		10.		11.		12.	
		ő	cs	ő	cs	ő	cs	ő	cs
Kerettantervi tantárgy	Helyi tantervi tantárgynév								
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv Irodalom	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem Állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	3	3	3
I. idegen nyelv - Célnyelv	Célnyelv	3	3	3	3	4	4	4	4
II. idegen nyelv	Angol vagy Francia vagy Német vagy Spanyol vagy Orosz vagy Olasz	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	Matematika	3	3	3	3	3	3	3	3
Természettudomány és földrajz	Kémia	1	1	2	2				
	Fizika	2		3					
	Biológia	3	3	2	2				
	Földrajz	2	2	1	1				
	Természettudomány (integrált természettudomány tantárgy vagy a fizika, kémia, biológia, földrajz)	Vagy termtud fakt, vagy ez					2	2	
Művészetek	Ének-zene	1	1						
	Vizuális kultúra	1	1						
	Dráma és színház vagy Mozgókép-kultúra és médiaismeret Mozgókép-kultúra és médiaismeret					1			1
Technológia	Digitális kultúra	2	2	1	1	2	2		
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret	Fakultáció (érettségi tárgyak)					4	4		
Kötelező alapóraszám		32	32	32	30	29			
Kerettantervi kötelező óraszám		32	32	30	29				
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem					1	1	1	1
Magyar nyelv és irodalom	Irodalom							1	
I. idegen nyelv - Célnyelv	Célnyelv	1	1	1	1	1	1	1	1
II. idegen nyelv	Angol vagy Francia vagy Német vagy Spanyol vagy Orosz	1	1	1	1	1	1	1	1
Matematika	Matematika							1	1
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	3	5				
Kerettantervi szabadon tervezhető órakeret		2	2	4	5				
Maximális órakeret		34	34	33	34				
Kerettantervi maximum		34	34	34	34				
I. idegen nyelv - Célnyelv	Célnyelvi civilizáció	1	1	1	1	2	2	2	2
	Célnyelv	1	1	1	1				
Kerettantervi két tanítási nyelvű plusz óraszám		2	2	2	2				
Kerettantervi két tanítási nyelvű plusz óraszám		2	2	2	2				
	Bibliismeret (4 éves)	1	1	1	1	1	1	1	1
Fenntartói többletóra		1	1	1	1				
		37	37	36	37				

Két tanítási nyelvű képzés 9-12. évfolyam, és a 2024/2025-től	Megjegyzés	9.		10.		11.		12.	
		ö	cs	ö	cs	ö	cs	ö	cs
Kerettantervi tantárgy	Helyi tantervi tantárgynév	ö	cs	ö	cs	ö	cs	ö	cs
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv Irodalom	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem Állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	3	3	3
I. idegen nyelv - Célnyelv	Célnyelv	3	3	3	3	4	4	4	4
II. idegen nyelv	Angol vagy Francia vagy Német vagy Spanyol vagy Orosz vagy Olasz	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	Matematika	3	3	3	3	3	3	3	3
Természettudomány és földrajz	Kémia	0	0	3	3				
	Fizika	2	2	3	3				
	Biológia	3	3	2	2				
	Földrajz	3	3	0	0				
	Természettudomány (integrált természettudomány tantárgy vagy a fizika, kémia, biológia, földrajz)	Vagy termtud fakt, vagy ez					2	2	
Művészetek	Ének-zene	1	1						
	Vizuális kultúra	1	1						
	Dráma és színház vagy Mozgóképkultúra és médiaismeret Mozgóképkultúra és médiaismeret					1			1
Technológia	Digitális kultúra	2	2	1	1	2	2		
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret	Fakultáció (érettségi tárgyak)					4	4		
Kötelező alapóraszám		32	32	30	29				
Kerettantervi kötelező óraszám		32	32	30	29				
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem					1	1	1	1
Magyar nyelv és irodalom	Irodalom							1	
I. idegen nyelv - Célnyelv	Célnyelv	1	1	1	1	1	1	1	1
II. idegen nyelv	Angol vagy Francia vagy Német vagy Spanyol vagy Orosz	1	1	1	1	1	1	1	1
Matematika	Matematika								1
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	3	5				
Kerettantervi szabadon tervezhető órakeret		2	2	4	5				
Maximális órakeret		34	34	33	34				
Kerettantervi maximum		34	34	34	34				
I. idegen nyelv - Célnyelv	Célnyelvi civilizáció	1	1	1	1	2	2	2	2
	Célnyelv	1	1	1	1				
Kerettantervi két tanítási nyelvű plusz óraszám		2	2	2	2				
Kerettantervi két tanítási nyelvű plusz óraszám		2	2	2	2				
	Bibliaismeret (4 éves)	1	1	1	1	1	1	1	1
Fenntartói többletóra		1	1	1	1				
		37	37	36	37				

International Baccalaureate

11.IB, 12.IB	11.	12.
Helyi tantervi tantárgynév		
IB Biology	4	4
IB Biology HL	2	2
IB Chemistry	4	4
IB Chemistry HL	2	2
IB Chinese literature	4	4
IB Chinese literature HL	2	2
IB Economics	4	4
IB Economics HL	2	2
IB English B	4	4
IB English B HL	2	2
IB English language and literature	4	4
IB English language and literature HL	2	2
IB Environmental Systems and Societies	4	4
IB Geography	4	4
IB Geography HL	2	2
IB German B	4	4
IB German B HL	2	2
IB German Ab Initio	4	4
IB History	4	4
IB History HL	2	2
IB Hungarian literature	4	4
IB Hungarian literature HL	2	2
IB Mathematics	4	4
IB Mathematics HL	2	2
IB Physics	4	4
IB Physics HL	2	2
IB Psychology	4	4
IB Psychology HL	2	2
IB Spanish Ab Initio	4	4
IB Spanish B	4	4
IB Spanish B HL	2	2
IB TOK	3	2
IB CAS	1	1
Osztályfőnöki	1	1
	101	100
Egy tanulóra jutó heti óraszám	34	33

2. számú melléklet: Bibliaismeret helyi tanterv

A tantárgy órakerete:

4 éves Évfolyam	5 éves Évfolyam	Hetek száma	Heti órakeret	Évi órakeret
9.	9/KNY	36	1	36
10.	9.	36	1	36
11.	10.	36	1	36
12.	11.	32	1	32

A tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési megjegyzések:

- A felkészítést olyan tanórákon szervezzük, melyeken az egész osztály valamennyi tanulója részt vesz.
- Az iskola és a fenntartó a 9-12. évfolyamon a tantárgy óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére heti egy órával biztosítja.
- A két tanítási nyelvű képzés nyelvi előkészítő 5 éves képzésében az utolsó éven nem tanítjuk a tárgyat.

A tantárgy helyi tantervét kidolgozta: Szász Veronika

A helyi tanterv tantárgyi tantervének áttekintése:

9/KNY évfolyam:			
9. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet- óraszám (±)	Témakör összidőkerete
Biblia	-	-	7
„Mi Atyánk”	-	-	7
Jézus Krisztus személye	-	-	10
Isten szólt...	-	-	12
Évfolyam összesen	-	+36	36

9. évfolyam:			
10. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet- óraszám (±)	Témakör összidőkerete
A Nagy Parancsolatok	-	-	13
Királyok és Próféták I.	-	-	12
Az apostolok cselekedetei	-	-	11
Évfolyam összesen	-	+36	36

10. évfolyam: 11. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
Királyok és próféták II.	-	-	11
Pál levelei	-	-	9
Zsoltárok	-	-	8
Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	-	-	8
Évfolyam összesen	-	+36	36

11. évfolyam: 12. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
Helyem a világban	-	-	6
A Gyülekezet	-	-	9
Bölcsességirodalom	-	-	9
Életünk nagy kérdései	-	-	8
Évfolyam összesen	-	+32	32

Tantárgyi bevezető:

A Bibliaismeret alapvető feladata a Biblia igazságainak megismertetése, a Teremtő és Gondviselő Mennyei Atya bemutatása, és ezek alapján a diákok társaikhoz, családjukhoz és környezetükhöz való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása. A Biblia és annak tanítása több évezredes múltra tekint vissza. A köznevelésben most újból bevezetésre kerülő hittan létfontosságú ahhoz, hogy a felnövő generációk keresztény emberként tudjanak majd szembenézni korunk megannyi új és régi kihívásával. A tantárgy legfontosabb pedagógiai jellemzője az erkölcstannal megegyezően az értékek közvetítése, valamint az, hogy Isten Igéjének alpnormái egyre inkább a tanulók viselkedésének belső szabályozó erőivé váljanak.

A Bibliaismeret középpontjában a Mindenható Isten kijelentése áll, amely képes formálni a diákok személyiséget életkoruknak megfelelően – testi, szellemi és lelki értelemben egyaránt. Ez határozza meg a tanulás-tanítás folyamatát, illetve a tartalmának szerkezetét. A Biblia évezredek óta tartalmazza azokat az elidegeníthetetlen emberi jogokat, melyeket megfogalmaztak az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, valamint hazánk Alaptörvénye is rögzítette. Ezek a jogok alapvetően a közös teremtettségünkől, istenképiségünkől illetve Isten felénk való szeretetéből származnak. Minden embernek joga van a szabad élethez. Isten Igéje hirdeti a személy egyediségét, értékes voltát és a fajra, nemre való megkülönböztetés nélküli méltóságát. Ugyanakkor határozottan tanít a bűn, erkölcstelenség romboló hatásáról, és hirdeti a kiutat ezekből Jézus Krisztus által. A Bibliaismeret magába foglalja az ember minden fontos viszonyulását – Istenhez, a jóhoz és gonoszhoz, önmagához, társaikhoz és közösségeihez, környezetéhez és a világhoz –, mert ezek alapozzák meg azt az értékrendet, amelyre az ember döntései során támaszkodhat.

A Bibliaismeret egyben erkölcsi nevelés is. Egyik célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, az Isten Igéjében megfogalmazott és általában az európai keresztény kultúra alapvető erkölcsi értékeinek

tanulmányozása és alkalmazása a mindennapokban – azzal a szándékkal, hogy mindez segítségükre legyen a megfelelő életvezetés és értékrend kialakításában, az önálló véleményformálásban, erkölcsi problémáik tudatosításában és a

felelős döntéshozatalban. Az erkölcsi kérdésekről való gondolkodás során az elemi értékek fokozatosan értékrenddé, többé-kevésbé koherens, folyamatosan formálódó meggyőződéseké állnak össze, amelyek később meghatározó módon befolyásolják a felnőttkori keresztény életmódot, életfelfogást és életminőséget.

A Biblia érték közvetítő tanítás. Az isteni ihletettség, a több évezredes kipróbáltság és hatása a világra meggyőzően bemutatja, hogy napjainkban is létjogosult a belőle kiolvasható értékrend. Ezek alapján lehet vélemény formálni a cselekedetek és az elmulasztott

cselekedetek, a társadalmi teljesítmények megítéléséről. Mindezek alapvetően összhangban állnak az egyetemes és európai emberi értékrenddel, amely az Alaptörvényből is megjelenik.

Az értékek és a normák világosan megfogalmazottak. *Vita* és egyeztetés tárgyát ezek megélése, megvalósulása képezheti napjaink társadalmában, amikor a környezet a korábbiaknál kevesebb biztos tájékozódási pontot kínál a fiatalok számára.

A *magatartást befolyásoló értékek/erények* egy része személyes jellegű, mivel az énnel és az identitással és az Istennel való személyes kapcsolatról szólnak. Más részük interperszonális – másokra és a hozzájuk fűződő kapcsolatainkra vonatkozik. S megint más részük alapvetően társadalmi jellegű – közösségeinkhez és környezetünk egészéhez kapcsolódva fontos szerepet játszik abban, hogy világunk élhető, áldott és utódainkra is átörökíthető maradjon. A Biblia mindezt a két nagy parancsolatban foglalja össze: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. ...Szeresd felebarátodat, mint magadat. (Máté evangéliuma 22. rész 37. 39. vers)

A *tananyag felépítése* egyrészt lineáris, hiszen sorba veszi a Bibliai történeteket, másrészt pedig spirális szerkezetű, mert az ünnepkörök évfolyamonként ismétlődően megjelennek. A nyolcadik évfolyamon pedig, előkerülnek a Biblia üzenete alapján az kamaszkor nagy kérdései, helyünk a világban.

A *hittantanár, Bibliismeret tanító feladata* elsősorban a Biblia és annak üzenetének megszerettetése. Történeteken, tanításokon keresztül segítheti a diákok ismeretének bővülését, de ezeken keresztül be kell mutatnia a napjainkban is jelen lévő és szerető Istent.

Tagadhatatlan azonban, hogy az eredmény döntő mértékben nem a közlések tartalmán, hanem a közvetítés módján múlik. Egy hiteles felnőtt, akinek Istenben vetett hite összhangban van a tetteivel, csupán a *példája révén* erősebb és maradandóbb erkölcsi hatást tud gyakorolni a gyerekekre, mint mások a szavaikkal.

A Bibliismeret tanítását többféle *pedagógiai módszer* és tevékenység segítheti, amelyek legfontosabb közös jellemzője az élményszerűség, a fizikai, szellemi és lelki értelemben vett cselekvő tanulói részvétel. A Bibliaórák munkaformája lehet sok egyéb mellett: a beszélgetés, az önkifejező alkotás, a szerepjáték, a megfigyelés, a kérdezés, valamint az iskolai és a helyi közösség életébe, esetleges problémáinak megoldásába, a különböző szintű közösségi életbe való tevékeny bekapcsolódás például az ünnepkörök révén.

Mindezzel összhangban az értékelés módja is részben eltér a hagyományos tantárgyi értékeléstől, miközben megtarthatja annak felépítését. A tanulók osztályzatokat kapnak. A fakultatív bibliaismeret oktatás során nem értékeljük a tanulókat, a bizonyítványban jelezzük, hogy részt vettek a bibliaismeret órákon.

Osztályzattal értékelhető az egyéni vagy közös feladatokban való részvétel, illetve egy-egy konkrét tevékenység. Soha nem irányulhat viszont az értékelés azoknak a személyes vélekedéseknek a minősítésére vagy osztályozására, amelyek az egyén életszemléletét tükrözi.

Fontos, hogy tanulóink folyamatos visszajelzést, pozitív megerősítést kapjanak munkájukról. A tanár az értékelésben arra fókuszáljon, mi az, amit a tanuló tud. A bibliaismeret órákon nem a memória, nem a logika vagy a kez ügyesség a lényeg. A tananyag átadásánál a tanárnak arra kell törekednie, hogy a tanulók aktív órai részvétele során a tanítási órán elsajátítsák a szükséges ismereteket. A megszerzett tudásról az egyes fejezeteket követő írásbeli témazárók segítségével tájékozódhatunk, vagy projektfeladatokat adhatunk, s a projektmunkát értékelhetjük a témakör végén. Azonban ügyelnünk kell arra, hogy a bibliaismeret nem válhat a tanulók számára egy a többi tantárgyhoz hasonló számonkérési kötelezettséggel követelő ismeretanyaggá. Meg kell őrizni azt a többletet, amit a Biblia lelki üzenete és értékrendje képvisel. Az érdemjegyek kialakítása a humán tantárgyak értékelési módszerét kövesse.

9/KNY évfolyam

9.évfolyam

Heti óraszám: 1

Éves óraszám: 36

Tematikai egység	Biblia	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A Bibliáról megszerzett előzetes tudás. A családi, egyházi hitélet tapasztalata.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók megismertetése, érdeklődésének felkeltése a Biblia iránt. A Biblia páratlan voltának megértése. Felismerni Isten üzenetét a Biblián	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

<p><i>A Biblia Isten üzenete</i> Mit jelent az Ószövetség illetve Újszövetség elnevezés? Hogyan tájékozódunk a Bibliában? A Biblia „Istentől ihletett” Hogyan szól az Isten az emberekhez? Miért olvassuk a Bibliát?</p> <p><i>A Biblia keletkezése</i> Hogyan keletkezett az Ószövetség? Hogyan keletkezett az Újszövetség? A Biblia nyelvei A Biblia első fordításai A Biblia és a reformáció A Biblia a legyek könyve</p> <p><i>A Biblia szerkezete – Az Ószövetség könyvei</i> A törvény Történeti könyvek Költészeti és bölcséleti könyvek Prófétai könyvek</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Ókori népek történelme, Termékeny félhold, Egyiptom, Palesztina, Római Birodalom</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Nyelv kifejező eszközei, írásbeliség</p> <p><i>Idegen nyelv: A nyelvi fordítás nehézségei</i></p>
<p><i>A Biblia szerkezete – Az Újszövetség könyvei</i> Az Újszövetség történeti könyvei Az apostolok levelei A Jelenések könyve <i>A Biblia megbízhatósága - A Biblia világa</i> Belső és külső bizonyítékok a megbízhatóságra A régészeti feltárások A Biblia tudományos pontossága A Holt-tengeri tekercsek A Biblia világa</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Biblia, Bibliai nyelvek, Ószövetség, Újszövetség, Megbízhatóság, Ihletettség, Bizonyíték</p>
<p>Helyi többlet óraszám: 1 óra</p>	<p>A megszerzett ismeretek bevésése: keresés számítógépes bibliai szövegekben. Biblia-olvasó napló készítése.</p>

Tematikai egység	„Mi Atyánk”	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A családi, egyházi hitélet tapasztalata.	
A tematikai egység nevelésfejlesztési céljai	<p>Felismerni, hogy a Teremtő Isten egyben gondviselőnk, segítőnk és mennyei atyánk is lehet.</p> <p>Tudatosítani, hogy Istennek jó terve van az emberrel, a bűn és gonoszság ellenére is.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>Az Atya</i> Az imádság: beszélgetés Istennel. Isten tulajdonságai A tékozló fiú története</p> <p><i>Isten a Teremtő</i> Teremtés napjai Isten az Ő Szavával teremtett Az ember teremtése Az Isten által megteremtett világ jó volt</p> <p><i>A jó és rossz</i> A bűneset A bűn következményei</p> <p><i>Isten a Gondviselő</i> Mindennapi kenyerünk A csoda Az aggodalmaskodás Az ötezer ember megvendéglése</p> <p><i>Megbocsátás</i> A gonosz szolgálta Megbocsátás titka Irgalom</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> a közlési szándéknak megfelelő nyelvi és nem nyelvi jelek használata; mindennapi kommunikációs szituációk gyakorlása.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> együttműködés szituációs játékokban, aktív szereplőként bekapcsolódni a megbeszélésekbe.</p> <p><i>Természetismeret:</i> A természeti környezet sokszínűsége</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Imádság, teremtés, Bűn, Gonosz, Gondviselés, Csoda, Aggodalom, Megbocsátás, Irgalom	
Helyi többlet óraszám: 1 óra	Összefoglalás – számonkérés: A memoriterek változatos formában történő számonkérése. Bibliai helyek visszakeresése. Alapfogalmak értelmező jellegű használata.	

Tematikai egység	Jézus Krisztus személye	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A megelőző tematikai egységek Jézus Krisztusról szóló tanításai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Megismerni Jézus Krisztus születésének, életének, halálának és feltámadásának körülményeit.</p> <p>Felismerni, hogy Jézus Krisztus emberként és egyben Istenként volt jelen a földön.</p> <p>Meglátni, hogy Jézus Krisztus valódi segítséget tudott adni az emberi szükségésekre.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

<p>Jézus születése Karácsony Menekülés Egyiptomba, Betlehemi gyermekgyilkosság</p> <p>Keresztelő János Keresztelő János személye A bemerítés – keresztség Jézus bemerítkezése</p> <p>A jó pásztor Jézus, mint a jó pásztor A juhok és a pásztor Az elveszett juh A világ világossága Jézus Krisztus, a világ világossága A vak Bartimeus története</p> <p>Út, igazság, élet Jézus Krisztus az út, igazság, élet Zákheus története</p> <p>Virágvasárnap Virágvasárnap története Jézus Krisztus a király</p> <p>Nagyhét Nagycsütörtök Az utolsó vacsora Jézus az élet kenyere Nagypéntek: Jézus pere és halála</p> <p>Húsvét Jézus Krisztus feltámadása</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> műfaji jellegzetességek, szituációs kommunikáció gyakorlása</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> Dramatizált előadása a történetnek</p> <p><i>Természetismeret:</i> Az ember és az állatvilág kapcsolata, az emberi test</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Római birodalom kora, Palesztina, Hellén kultúra</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> A témákhoz kapcsolódó képzőművészeti alkotások</p>
<p>A feltámadt Jézus szemtanúi Jézus Krisztus a feltámadás és az élet</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Megváltás, Áldozat, Keresztség, Bemerítés, Kereszthalál, Feltámadás
Helyi többlet óraszám: 1 óra	„Passió” c. film elemzése

Tematikai egység	Isten szólt... Isten üzenete az Ószövetségben az özönvíztől Dávid királyig	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	Az előző tematikai egységek Ószövetségi vonatkozású témái	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megerteni az Ószövetségi történetek alapján, hogy Isten különböző módokon szól az emberekhez. Felismerni, hogy érdemes Isten vezetéséhez igazítani az életünket.	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	<p><i>Isten szava az Ósidőkben</i> Isten szólt Nóéhoz - Az özönvíz története Szemben Isten szavával -Bábel tornya</p> <p><i>Isten szava az Ósatyákhoz</i> Isten szólt Ábrahámhoz - Ábrahám élete Isten szólt Jákóbbhoz - Jákób tusakodása</p> <p><i>Isten terve és szabadítása</i> Isten szólt Józsefhez - József élete Isten szólt Mózeshez - A tíz csapás Isten szólt Józsuéhoz - Jerikó elfoglalása</p> <p><i>Isten szava a királyság korában</i> Isten szól a prófétán keresztül – A kiválasztás Saul engedetlensége - A bűn Dávid és Góliát - A hit Dávid és Jonatán – Barátság</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: Óskor, Ókor, Birodalmak kialakulása, Egyiptom</i></p> <p><i>Vizuális kultúra: Az események megjelenítése különböző képzőművészeti eszközökkel</i></p> <p><i>Dráma és tánc: történetek feldolgozása különféle drámajátékos tevékenységekkel.</i></p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Özönvíz, Bábel, Elhívás, Engedelmesség, Kiválasztás, Bűn, Hit, Barátság	
Helyi többlet óraszám: 1 óra	<p>Vita: Rend és fegyelem, vagy mindenki azt csináljon, amit akar?</p> <p>Beszélgetés: a vezetők feladatai, kötelességei és lehetőségei.</p>	

9. évfolyam

10. évfolyam

Heti óraszám: 1

Éves óraszám: 36

Tematikai egység	A Nagy parancsolatok	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A Bibliaismeret tárgy 9. osztályban tanult tematikai egységei	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megismerni a Tízparancsolat törvényeit. Megerteni az Isteni parancsolatok célját. Felismerni a Szeretet parancsának egyediségét.	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok

<p><i>A Tízparancsolat</i></p> <p>1. parancsolat - Az Egy Isten tisztelete -Dániel barátai a tüzes kemencében</p> <p>2. parancsolat - A láthatatlan Isten tisztelete Az aranyborjú</p> <p>3. parancsolat - Isten nevének tisztelete Beszédünk, Péter fogadkozása</p> <p>4. parancsolat - Nyugalomnap tisztelete Teremtés, Manna</p> <p>5. parancsolat - Szülők tisztelete Ézsau és Jákób</p> <p>6. parancsolat - Az élet tisztelete Jézus tanítása, Káin és Ábel</p> <p>7. parancsolat - A házasság tisztelete Dávid és Bethsabé</p> <p>8. parancsolat - A tulajdon tisztelete Ákán bűne</p> <p>9. parancsolat - Az igazság tisztelete Jézus a nagytanács előtt</p> <p>10. parancsolat – A megelégedettség tisztelete Nábót szőlője</p> <p><i>A Szeretet parancsolata</i> Isten szeretete és az ember szeretete Szeretetnyelv</p>	<p><i>Természetismeret:</i> Természeti törvények</p> <p><i>Erkölcstan:</i> A tisztelet fogalma, határai, hatásai, elvárások, tekintély</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> a tömegkommunikáció legfőbb üzeneteinek dekódolása.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Szabad asszociációs és vizuális játékok az adott témára a (tisztelet, félelem, gyűlölet, kísértés, lopás, hazugság). Az előhívott impressziók megjelenítése síkban, térben, időben.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tisztelet, Szentség, Nyugalomnap, Bálvány, Szeretet, Tulajdon, Megelégedettség, Házasság, Szülők
Helyi többlet óraszám: 1 óra	Beszélgetés a szeretetről / boldogságról: kinek mit jelent. A szeretet/ boldogság jellemzőinek kigyűjtése. Opció: A szeretet himnuszának vagy egy részének memoriter ismerete.

Tematikai egység	Királyok és próféták I.	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 9. osztályos Bibliaismeret „Isten szólt...” tematikai egysége, a 10. osztályos Bibliaismeret „Nagy parancsolatok” tematikai egysége	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megismerkedni az Ószövetségi királyok életével, jó és rossz döntéseivel. Megérteni a próféták szolgálatát a bibliai történeteken keresztül Felismerni Isten történelemformáló tervét.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	

<p><i>Salamon</i> Salamon királysága Salamon bölcsességet kér az Úrtól Salamon ítélete Salamoni templom Az ország kettészakadása A kettészakadás okai Az ország kettészakadásának következményei</p> <p><i>Illés próféta</i> Illés a sareptai özvegnél Istenítélet a Karmel-hegyen Illés menekülés – Isten gondviselése Illés elragadtatása</p> <p><i>Elizeus próféta</i> Elizeus története A sunemi asszony története Naámán gyógyulása</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Időszalag készítése Régészeti kutatások a templom környékén <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> képek és formák a költészetben; az irodalmi művek szóbeli és írásbeli szövegműfajainak jellemzői.</p> <p><i>Vizuális kultúra, Mozgóképkultúra és médiaismeret</i> Irodalmi, zenei, filmes élmények felidézése, s a létrejött személyes tartalmak megjelenítése a kifejezési szándéknak megfelelő anyagok, eszközök, méretek felhasználásával (pl. színes, grafikai technika, mintázás, konstruálás, installáció talált tárgyakból, fotó).</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Bölcsesség, Hatalom, Templom, Isten lakhelye, Próféta, Elragadtatás
Helyi többlet óraszám: 1 óra	Kooperatív csoportmunkával készített kiselőadások és azok bemutatása.

Tematikai egység	Az apostolok cselekedetei	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 9. osztályos Bibliaismeret Jézus Krisztus személye tematikai egysége	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megismerkedni az apostoli korról, az Egyház kialakulásával, az első gyülekezetek születésével. Megérteni Pümkösd lényegét és üzenetét.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

<p><i>Mennybemenetel és Pünkösd</i> Jézus mennybemenetelének története Az első Pünkösd eseményei</p> <p><i>Pál apostol</i> Pál megtérése A pogányok megtérése, az Antiókhiai gyülekezet Pál misszióútjai Pál Jeruzsálembé megy és elfogják Pál a császárhoz fellebbez (Fesztusz és Agrippa előtt) Pál hajótörése és megmenekülése Pál Máltán Pál Rómában</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Római birodalom kiterjedése, felépítése, hatása, államszervezete, a római jog rendje <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Az irodalmi művek szóbeli és írásbeli szövegműfajainak jellemzői. <i>Dráma és tánc</i> Érzékelés, megfigyelés, felismerés, emlékezet, fantázia, megjelenítés játéka.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mennybemenetel, Pünkösd, Megtérés, Szentlélek, Gyülekezet, Egyház, Misszió,
Helyi többlet óraszám: 1 óra	Forráselemzés: a vonatkozó bibliai történet értelmezése.
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<ul style="list-style-type: none"> • Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban • A Biblia főbb jellemzőinek ismerete • Ismerje a következő bibliai történeteket: Dávid és Góliát, Jézus születése, halála és feltámadása, A jó pásztor története • A Miatyánk, az 1.Tim.3:16-17., és az 1.Sám 16:7/b memoriter szintű ismerete • Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: bűn, hit, Krisztus, szeretet • Tudja megfogalmazni az advent, a karácsony, a nagypéntek és a húsvét lényegét. • Ismerje Káin és Ábel, valamint Salamon ítéletének történetét. • A tíz parancsolat (2.Móz.20:2-17), a Péld. 9:10., az ApCsel 1:8. memoriter szintű ismerete • Tudja megfogalmazni a virágvasárnap és a pünkösd, mint keresztény ünnep lényegét.

10.évfolyam

11. évfolyam

Heti óraszám: 1

Éves óraszám: 36

Tematikai egység	Királyok és próféták II.		Órakeret 10 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	Az 10. osztályos Bibliaismeret Királyok és próféták I. tematikai egysége		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megismerkedni az Ószövetségi királyok életével, jó és rossz döntéseivel. Megérteni a próféták szolgálatát a bibliai történeteken keresztül. Felismerni Isten történelemformáló tervét.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok	
<p>Júda királyai és prófétái a babiloni fogság előtt</p> <p>Ezékiás király</p> <p>Ézsaiás próféta elhívás és élete</p> <p>Manassé uralkodása</p> <p>Jósiás király</p> <p>Jeremiás próféta szolgálata</p> <p><i>Isten népe a fogság idején</i></p> <p>Eszter könyve Eszter</p> <p>Királynő lesz</p> <p>Eszter közbenjárása és a szabadulás</p> <p>Dániel Babilóniában</p> <p>A király álma</p> <p>Dániel az oroszlánok vermében</p> <p><i>Jónás próféta</i></p> <p>Jónás könyve</p> <p>Jónás az engedetlen próféta Ninive megtérése</p>		<p>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</p> <p>Ókori birodalmak, Assíria, Új babilóniai birodalom, Egyiptom, történetírás, forráselemzés</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom: A kommunikációs szituációk megfigyelése, megbeszélése és elemzése</i></p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Királyság, Próféta, Fogság, Ítélet, Közbenjárás, Kijelentés, Megtérés		
Helyi többlet óraszám: 1 óra	Diákok beszámolója egyéni kutatás alapján olyan rokon vagy ismerős életéről, aki fogságban volt. Vita: A fogság ítélet vagy lehetőség?		

Tematikai egység	Pál levelei		Órakeret 8 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 10. osztályos Bibliaismeret Apostolok cselekedetei tematikai egysége		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Pál apostol leveleinek megismerése. Felismerni a levelekben található alapvető üzeneteket. Megérteni, hogy a levelek tanítása mit jelent számunkra.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok	

Pál apostol válogatott levelei Pál levele a rómaiakhoz -Hit általi megigazulás -Kegyelemből fakadó üdvösség Pál első levele a korinthusiakhoz -Szeretet himnusza Pál második levele a korinthusiakhoz -Ó- és Újszövetség kapcsolat Pál levele a galatákhoz -Törvény és kegyelem Pál levele az efézusiakhoz -Lelki fegyverzet Pál levele a filippiekhez -Krisztus himnusza Pál levele a kolosséiakhoz -A keresztyén család Pál első levele Timóteushoz -Példaadás		Magyar nyelv és irodalom: A levél, mint irodalmi műfaj, a himnusz Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: Római birodalom kiterjedése, felépítése, hatása, államszervezete, a római jog rendje, család Biológia- egészségtan: leány és női, fiú és férfi szerepek a családban, a társadalomban;
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Levél, hit, megigazulás, kegyelem, üdvösség, szeretet, himnusz, Ószövetség, Újszövetség, Törvény, Kegyelem, Lelki fegyverzet, Keresztyén család	
Helyi többlet óraszám: 1 óra	Gyülekezeti kiszállás lehetőség: szolgálat és beszélgetés gyülekezeti tagokkal	

Tematikai egység	Zsoltárok	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 9. osztályos Bibliaismeret Biblia, Isten szólt... tematikai egységei	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megismerni a zsoltárköltészet műfaji sajátosságait. Megérteni az Istennel való kapcsolat kifejezésének fontosságát költészetben és énekekben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Zsoltárok könyve Zsoltárok, mint a Biblia énekeskönyve Az Istenben bízó ember költészete Messiási zsoltárok A prófétikus üzenetek Pásztor metafora Isten szeretetének és hűségének költői kifejezése Bűnbánati zsoltár A megalázkodás és helyreállítás lehetősége Mózes imádsága A mulandó ember bizalma az örökkévaló Istenben Isten dicsőítése		Magyar nyelv és irodalom: A zsoltár, mint irodalmi kifejező eszköz, érzések, benyomások kifejezése a költészetben. Biológia egészségtan: mások megismerése, megítélése és a kommunikáció; alkalmazkodás, áldozatvállalás, konfliktuskezelés, probléma feloldás;

Isten magasztalásának sokszínűsége	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Zsoltár, Isten dicsőítése, Magasztalás, Messiás, Prófécia, Metafora, Bűnbánat, Alázat,
Helyi többlet óraszám: 1 óra	Projektmunka: kiscsoportban értékeljük Dávid király életrészeit, és jelenítsük meg egy-egy állóképben

Tematikai egység	Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	Az I. osztályos Bibliaismeret Pál levelei tematikai egysége	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az egyetemes levelek üzenetének megismerése és megértése. Felismerni az apokaliptikus kijelentés szimbólumait. Megérteni Isten végcélját a teremtett világgal.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A zsidókhöz írt levél A hit példaképei Egyetemes levelek Jakab levele A kísértés Péter első levele Tisztelet és engedelmesség a hatalom képviselői felé</p> <p>Jelenések könyve Az apokaliptika János Patmosz szigetén A hét pecsét Krisztus ezeréves uralma Halottak feltámadása, Utolsó ítélet Új teremtés</p>		<p>Magyar nyelv és irodalom: A levél, mint irodalmi műfaj, az apokaliptikus irodalom Földrajz: Földközi tenger, Törökország, Görögország</p> <p>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: A Római Birodalom kiterjedése, felépítése, hatása, államszervezete, a római jog rendje, család egyenlőség és egyenlőtlenségek a társadalomban; állampolgári jogok és kötelességek;</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hit, példakép, kísértés, tisztelet, engedelmesség, hatalom, apokaliptika, végidők, feltámadás, ítélet, új teremtés
Helyi többlet óraszám: 1 óra	Összefoglaló jegyzet készítése.

11. évfolyam

12. évfolyam

Heti óraszám: 1

Éves óraszám: 32

Tematikai egység	Helyem a világban	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 9. osztályos Bibliaismeret „Mi Atyánk” tematikai egysége	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A személyes jövőkép kialakításának ösztönzése, az egyéni és közösségi boldogulást támogató értékek melletti elköteleződés támogatása. Istentől származó értékes személyiségünk elfogadása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A mester terve Isten okkal, céllal teremtett Istennek terve van az életemmel</p> <p>Személyiségünk felfedezése Ki vagyok én? Az vagyok, kinek mások mondanak? Személyiségtesztek Önmagunk elfogadása Külső és belső értékek</p> <p>Istentől kapott értékeink Értékesség Használd, amid van Isten vezetése az életünkben</p>		<p><i>Természetismeret:</i> Kamaszkori változások: testkép, testalkat; az egészséges táplálkozás alapelvei; a serdülő személyiségének jellemző vonásai; az önismeret és az önfejlesztés eszközei; veszélyforrások különféle élethelyzetekben; káros szenvedélyek.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> ön- és társismereti játékok. <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> nemzetiségek és etnikai kisebbségek; a cigány (roma) népesség helyzete.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Személyiség, énkép, életcél, értékesség, elfogadás, Isten vezetése, külső és belső értékek	

Tematikai egység	A Gyülekezet	Órakeret 9 óra
------------------	--------------	-------------------

Előzetes tudás, tapasztalat	A 10. osztályos Bibliaismeret Apostolok cselekedet tematikai egysége. A 11. osztályos Bibliaismeret Pál levelei, Újszövetségi levelek tematikai egységei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Felfedezni az Egyház, Gyülekezet páratlan tisztességét. Megérteni az egyházi, gyülekezeti élet sokszínűségét. Bátorítani az egyházi, gyülekezeti szolgálatba való részvételre.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>A Gyülekezet felépítése</i></p> <p>Egyház, gyülekezet, eklézsia fogalma</p> <p>Templom, Imaház fogalma</p> <p>A Gyülekezet, mint Krisztus teste</p> <p>A gyülekezet szolgálattevői</p> <p>Szolgálati ajándékok A</p> <p><i>Gyülekezeti élet alapjai</i></p> <p>Újjászületés</p> <p>Bemérés, keresztség</p> <p>Úrvacsora</p> <p>Bizonyágtétel</p> <p>Istentisztelet</p> <p>Szentlélek munkája</p>		<p><i>Földrajz:</i> a világvallások társadalmat, gazdaságot, környezetet befolyásoló szerepe; kultúrák találkozásai a Föld különféle térségeiben.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egyház, Gyülekezet, Eklézsia, templom, imaház, presbiter, diakónus, újjászületés, bemérés, keresztség, úrvacsora, bizonyágtétel, Istentisztelet, Szentlélek.	
Helyi többlet óraszám: 2 óra	A keresztyén egyház megpróbáltatásai a XX. században: Beszámolókat illetve dramatikus megjelenítés pl. Albert Schweitzer, Teréz anya, Billy Graham életműve. Dramatikus megjelenítés: keresztyén helytállás XX. sz.-i morális kérdésekben.	

Tematikai egység	Bölcsességirodalom	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 11. osztályos Bibliaismeret Zsoltárok tematikai egységei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A bibliai bölcsességirodalom által megfigyelni Isten jelenlétét a különböző élethelyzetekben. Elkötelezettség kialakítása a bibliai értékrend iránt.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

<p><i>Jób könyve</i> A láthatatlan világ hatása a látható világban. A szenvedés jelenléte és feldolgozása az emberi életben</p> <p><i>A Példabeszédek könyve</i> Isten bölcsessége Lustaság, a munkához való viszony Kapcsolati kérdések A szív szerepe <i>A prédikátor könyve</i> Mindennek megvan az ideje Az élet mulandóság, Idősek tisztelete</p> <p><i>Énekek éneke</i> A szerelem szerepe életünkben A vágyaink kifejezése</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> személyes véleményt kifejező vizuális megjelenítés adott témában.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> A példázatok, példabeszédek, metaforák felismerése, megértése és használatuk</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Láthatatlan világ, látható világ, szenvedés, bölcsesség, lustaság, szív. mulandóság, tisztelet, szerelem</p>
<p>Helyi többlet óraszám: 2 óra</p>	<p>Kooperatív csoportmunkával készített kiselőadások és azok bemutatása.</p>

Tematikai egység	Életünk nagy kérdései	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás, tapasztalat	A 12. osztályos Bibliaismeret Helyem a világban tematikai egysége.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Segítséget adni az élet legnagyobb kérdéseinek megválaszolásában. Bátorítani az életutat befolyásoló jó döntések meghozatalát. Kérni és felismerni Isten vezetését a választások során.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>Az életünk lelki (szellemi) döntési, választásai</i> Szabad akarat kérdése Isten terve: Válaszd az életet! Áldás és átok</p> <p><i>Az Istenbe vetett hit és következményei életünkben</i> Vetés és aratás törvényszerűsége Istennel vagy nélküle Odaszánás, tanítványság</p> <p><i>Párkapcsolataink</i> Készülődés a párválasztásra Párválasztás – „nem jó az embernek egyedül” Gyermekvállalás – Válaszd az életet!</p> <p><i>Egészséges jövőkép, egészséges énkép</i></p>		<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> egyenlőség és egyenlőtlenségek a társadalomban; állampolgári jogok és kötelességek;</p> <p><i>Biológia egészségtan:</i> leány és női, fiú és férfi szerepek a családban, a társadalomban; <i>Vizuális kultúra:</i> személyes véleményt kifejező vizuális megjelenítés adott témában.</p>

A múlthoz elrendezése és feldolgozása Reménységgel a jövő felé Célorientáltság –Tudom, hogy mit akarok		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szabad akarat, áldás, átok, hit, odaszánás, tanítványság, párválasztás, gyermekvállalás, jövőkép, énkép, célorientáltság	
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<ul style="list-style-type: none"> - Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban. - Ismerje a atnult királyok és próféták történetét. - A Péld 16:6., a Szeretet himnusza 1.Kor 13:1-8 és a 23.Zsoltár memoriter szintű ismerete - Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: kegyelemből való üdvösség, alázat, felettes hatalmaknak való engedelmesség, zsoltár - Krisztushimnusz Fil 2:2-11; Péld 1:2-9; 2 Pt 2:9-10; 127. zsoltár memoriter szintű ismerete. - Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: szabad akarat, újjászületés, tanítványság. - Tudja megfogalmazni az egyház és a gyülekezet közötti különbséget, az úrvacsora, az istentisztelet, a bemenítés lényegét	

3. számú melléklet: A mérés-értékelés tantárgy helyi tanterve

- A mérés-értékelés tárgy oktatásának célkitűzései
  - A tantárgy célja, hogy a diákok megismerkedhessenek a munka világában, a vállalati szektorban leggyakrabban használt, a minőségirányítás alapját képező mérési, értékelési folyamatokkal.
  - A mérés-értékelés tárgy tanításának célja, hogy a tanuló képes legyen adott mérési célok ismeretében önállóan kérdőívet összeállítani, a tesztek validitását ellenőrizni, a mérést eljárást lefolytatni és a statisztikai eljárások segítségével az eredményeket, számítógépen feldolgozni és kiértékelni.
- A tanuló a mérés-értékelés tantárgy tananyagainak elsajátítása után képes lesz
  - önálló mérőtesztek összeállítására, feldolgozására és kiértékelésére a különböző szakmai célok ismeretében.
- A tantárgy óraszám: utolsó két évfolyamon heti 1 óra (éves óraszám: 36/37 óra)
- Alkalmazott tankönyv: saját készítésű prezentációk, fénymásolatok
- Témakörök:
  - Az értékelés folyamata
    - Az értékelés meghatározása
    - Értékelési filozófiák
    - Értékelési dimenziók
    - Az értékelés funkciói
    - Az értékelés szintjei
    - Az értékelés formái
  - A fejlesztő és minősítő értékelés viszonya
  - Matematikai statisztikai eljárások elmélete, adatelemzési eljárások
  - Alapfogalmak
    - Statisztika
    - Populáció
    - Minta, mintavétel
    - Reprezentatív minta
    - Leíró statisztika
    - Matematikai statisztika
  - A statisztika alapkérdései
    - középérték számítása
    - szóródás
    - korrelációk vizsgálata
    - mérés és mérési skálák (nominális-, ordinális-, intervallum-, arányskála)
  - Statisztikai eljárások
    - gyakorisági eloszlások (abszolút-, relatív-, kumulatív gyakoriság)
    - középértékek mérőszámai (átlag, módusz, medián)
    - szóródás mérőszámai (szóródás, szóródási terjedelem, kvartilisek, interkvartilisek, átlagos eltérés, variancia, relatív szórás, szórás)
    - Korreláció
  - Matematikai statisztikai alapfogalmak
    - Egymintás T-próba
    - Kétmintás T-próba

- Varianciaanalízis
- Korreláció-analízis
- Regresszió-analízis
- Parciális korreláció
- Faktoranalízis
- Klaszteranalízis
- Hipotézisvizsgálat az adatelemzési folyamatban
  - A hipotézis fogalma
  - A jó hipotézis jellemzői
  - A hipotézis igazolásának módszerei
  - Statisztikai módszerek a hipotézisvizsgálatra
- A mérés és a mérés folyamata
  - A mérés
  - Mérési skálák típusai (nominális-, ordinális-, intervallum-, arányskála)
  - Az empirikus mérési folyamat a mintavételezéstől a következtetések levonásáig
- Tesztelmélet
  - Tesztelméleti alapfogalmak
  - A tesztfejlesztés menete (ajánlott lépései)
  - A teszt jóságmutatói (objektivitás, megbízhatóság, érvényesség)
  - Itemek
- Szervezetfejlesztés, szervezetdiagnosztika
  - Szervezet jellemzői
  - A vállalt, mint szervezet
  - Munkaszervezet
  - Szervezeti struktúrák
  - Szervezeti kommunikáció
  - A szervezeti kultúra építőkövei
  - Változás, változásmenedzsment
- Minőségmenedzsment
  - A menedzsment fogalma
  - A minőség fogalma
  - Minőségbiztosítás fogalma és rendszerei
  - Vezetői szerep és vezetői attitűdök
  - Stratégiai tervezés
  - Jövőkép
  - Partnerközpontúság
  - A folyamatok javítása
  - Támogató struktúrák
  - Kommunikáció
  - Jutalmazás elismerés
  - Oktatás, képzés
  - Visszacsatolás, ellenőrzés, mérés
  - Önértékelés
  - Mérési szintek a minőségmenedzsmentben (folyamat, termék, végeredmény)
  - Intézkedési terv

- Mérések és a mérési eredmények számítógépes feldolgozása
  - Az elektronikus tudásszintmérő tesztek jellemzői, alkalmazási területei
  - Modern nyílt forráskódú, online mérőeszközök és használatuk
  - Excel használata
  - SPSS statisztikai elemzőprogram használata
  - Az SPSS alapja
  - Adatrögzítések, adatbázis létrehozása
  - Adatexport és import
  - Adatok jellemzői
  - Változók definiálása
  - Hibás adat
  - Eredmények kinyerése
  - Eredmények ábrázolása
  - Eredmények, táblázatok értékelése

4. számú melléklet: A Kémia, Kémia angol nyelven tantárgy helyi tanterve

A tantárgy évfolyamonkénti órakerete:

4 évfolyamos képzés	5 évfolyamos képzés	Tanítási hetek száma	Heti órakeret	Éves óraszám
10. évfolyam	10. évfolyam	36	3	108

A tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési megjegyzések:

- Az iskola pedagógiai programja lehetőséget biztosít a kémia és földrajz tárgyak esetén a NAT-ban meghatározott teljes két éves óraszám összevonására, és a két tárgy váltott évben tanítására. A helyi tantervnek megfelelően, a földrajz tantárgy oktatása a 9. évfolyamon, míg a kémia tantárgy oktatása a 10. évfolyamon történik, heti 3-3 óraszámban. Így iskolánkban nincs kémia oktatás a 9. évfolyamon és földrajz a 10. évfolyamon.
- A kémia tantárgy oktatása az angol célnyelvi osztályokban angol nyelven, míg a német és orosz célnyelvi osztályokban magyar nyelven történik. A helyi tantervben részletezett tantárgyi tematika és követelmény rendszer az oktatás nyelvétől független, egységes.
- A célnyelven tanított osztályokban a tanulók a tárgyat nyelvi szintjüknek megfelelő csoportbontásban tanulják, míg a magyarul oktatott osztályokban a tanórák egész osztályosak.
- Igény esetén lehetőséget biztosítunk földrajz és kémia tárgyakból is szakkörök, tehetséggondozó foglalkozásokra, illetve a 11.-12. évfolyamokon a fakultációs képzés és érettségi felkészítés a korábbi rendszerben folyik tovább.

A tantárgy helyi tantervét kidolgozta: Juhász Emese kémia szaktanár, dr. Marcsek Zoltán kémia szaktanár és Bálint Tibor kémia szaktanár.

A kémia helyi tantervének áttekintése (témakörök és óraszámok) - 34 tanítási hetet figyelembe véve (kompetencia mérések, belső vizsgák, érettségi szünetre való tekintettel):

Témakör neve		Helyi tanterv óraszám	Helyi tanterv óraszám
Az anyagok szerkezete és tulajdonságai			23
	Atomszerkezet	11	
	Kémiai kötések	12	
Kémiai átalakulások			22
	Kémiai változások	10	
	Sav-bázis, redoxi reakciók, elektrokémia	12	
Elemek és szervesetlen vegyületeik			24
	Nem-fémek (ipar és környezetvédelem is)	14	
	Fémek (ipar és környezetvédelem is)	10	
A szén egyszerű szerves vegyületei			25
	Szerves kémia alapjai, szénhidrogének (ipar és környezetvédelem is)	12	
	Heterorganikus vegyületek (ipar és környezetvédelem is)	13	
Az életműködések kémiai alapjai (biokémia)		8	8
Összes óraszám:		102	102

Tantárgyi bevezető:

A helyi tantervben részletezett kémia oktatás célja, hogy a gimnáziumi tanulók többsége számára releváns, a mindennapi életben is felmerülő problémákon keresztül bővítse a tanulók kémiai ismereteit, fejlessze gondolkodási képességeit és megkedveltesse velük a tárgyat olyan szinten, hogy a jövőben pozitívan viszonyuljanak a kémia mindennapi életben betöltött helyéhez, szerepéhez. Hisszük, hogy a természettudományos műveltség mindenkinek fontos, még azoknak is, akik amúgy humán beállítódásúak.

Ezért igyekszünk a kémiai ismeretek elsajátítását komplex problémák tárgyalásával, rendszerszemlélet segítségével, az összefüggések feltárásán keresztül elősegíteni. A környezetükre érzékenyen reagáló, környezettudatos, a legfontosabb globális kérdésekben is jártas és kritikusan gondolkodó fiatalok nevelése a célunk. Hisszük, hogy ebben a természettudományos tárgyaknak - köztük a kémiának is - kulcsszerepe van.

A kémia tantárgy oktatásában általános, szervesetlen és szerves kémiai ismeretek átadására törekszünk. A természettudományos alapkészségek és alapvető ismeretek elsajátításán keresztül a kurzus végére a diákok:

- alkalmazzák az atomelmélet és a kémiai szerkezet kulcsfogalmait és alapelveit; megértik, hogyan és miért kötődnek az atomok, és ismeri a főbb kötéstípusokat;
- alkalmazzák a kulcsfontosságú kémiai fogalmakat és elveket a szervesetlen és szerves vegyületekre és reakcióikra;
- ismerik az elemek periódusos rendszerében szereplő egyes csoportok (mind fémek, mind nemfémek) kulcsfontosságú képviselőit, valamint azok legfontosabb vegyületeit, értik a reakcióképességük mögött meghúzódó főbb trendeket;

- értelmezni tudják a szerves vegyületek fizikai és kémiai tulajdonságait, és megértik a különböző funkciós csoportokra jellemző szerves reakciókat;
- betekintést nyernek a kémia és a vegyipar gyakorlati alkalmazásaiba példákon keresztül;
- olyan feladatokkal találkoznak, amelyek a valós életből fakadó problémákra összpontosítanak,
- tanórán belüli demonstrációkon és kísérleteken keresztül gyakorlatba ültethetik az elméletet.
- frontális tanári kísérletek mellett a tanulóknak lehetőségük lesz egyéni vagy kiscsoportos kísérletezésre, az iskola laboratóriumi lehetőségeinek felhasználásával;
- megismerik a természettudományos megközelítés módszerét, fejlesztik a következtetések levonására és a véleményalkotásra irányuló képességüket;
- a környezettudatossággal és egészséges életmóddal kapcsolatos felelősségérzetük növekszik;
- fejlesztik a matematikai kulcskompetenciákat a tantárgyhoz kapcsolódó egyszerű számítások kapcsán;
- fejlesztik a kritikus gondolkodást, az analógiás gondolkodást és a problémamegoldó készségeket.

1. Témakör: Anyagok szerkezete és tulajdonságai - Atomszerkezet

Tematikai egység	Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	Órakeret: 11 tanóra
	ATOMSZERKEZET	
Előzetes tudás, tapasztalat	Általános iskolai kémia tantárgynak a témakörrel releváns ismeretei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	1. Az atomok és a periódusos rendszer összefüggéseinek megismertetése.	
	2. Érdeklődés felkeltése a körülöttünk lévő világ anyagi természete iránt, a részecskeszemlélet kialakulásának elősegítése.	
	3. Analógiás gondolkodás fejlesztése.	
	4. Alapvető matematikai készségek fejlesztése.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Atom felépítése, elemi részecskék, izotópok. Radioaktivitás, radioaktív izotópok gyakorlati felhasználása.		Fizika: radioaktivitás, részecskék hullámtermészete, kvantummechanika, izotópok
Elektronburok kiépülése és szabályszerűségei a Bohr-féle atommodell szintjén, vegyértékelektronok szerepe a kémiai sajátságokban.		
Periódusos rendszer felépítése, a legfontosabb adatok értelmezése és összefüggések ismerete az atomok elektronszerkezetével. Főcsoportok nevének ismerete, mezők értelmezése, elemek vegyjelének ismerete a 4. periódussal bezárólag (d mező első sora).		
Periodicitás, periodikusan változó tulajdonságok és azok értelmezése az atom- és elektronszerkezet alapján. Atomsugár, ionizációs energia, elektron affinitás, elektronegativitás.		
Anygmennyiség és mol fogalma, egyszerű számítások végzése a tömeg, moláris tömeg és anygmennyiség összefüggésében. Avogadro szám alkalmazása.		Matematika: arány párok
Kulcsfogalmak:	Atommag, izotóp, vegyértékelektronok, anygmennyiség, Avogadro szám, relatív atomtömeg, moláris tömeg, elektronegativitás.	

Atomrácsos anyagok szerkezetének és tulajdonságainak bemutatása a szén allotróp módosulatai segítségével (gyémánt, grafit). Kristályrács típusok összehasonlítása, tulajdonságbeli különbségek magyarázata a rácsösszetartó erő alapján.	Földrajz: ásványok
Kulcsfogalmak:	Vegyértékelektronok, oktet szabály, elektronegativitás, elsőrendű kémiai kötések, másodrendű kölcsönhatások, kötés polaritás, szigma és pi kötés, hidrogén-híd kötés, ion, kristályrács, molekulageometria, molekula polaritás, rácsösszetartó erő, delokalizált elektron rendszer.

2. Témakör: Anyagok szerkezete és tulajdonságai - Kémiai kötések

Tematikai egység	Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	Órakeret: 12 tanóra
	KÉMIAI KÖTÉSEK	
Előzetes tudás, tapasztalat	Általános iskolai kémia tantárgynak a témakörrel releváns ismeretei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	1. Kémiai kötéstípusok ismerete és azok alapján a nagyobb anyagi halmazok fizikai és kémiai sajátosságának értelmezése. 2. Megfigyelési és manuális készség fejlesztése. Természetudományos megközelítés módszerének megismerése, gyakorlása (megfigyelés, tapasztalat, magyarázat, következtetés). 3. Analógiás gondolkodás fejlesztése. Kísérletek értelmezése, következtetések levonása, az "egyszerre csak egy tényezőt változtatunk" elv alapján. 4. Biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása, kiscsoportos egyszerű kémiai kísérletek önálló elvégzése és feldolgozása útmutatás alapján.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Kötésméletek, kötés modellek, kötéstípusok. Az elektronegativitás szerepe a kötések kialakulásában. Oktet szabály, nemesgázhéj konfiguráció. Vegyértékhéj szerkezet és összefüggése a nemesgázhéj konfigurációra való törekvéssel. Ionizáció.		
Egyszerű és összetett ionok kialakulása atomokból, konkrét példákon való szemléltetéssel. Fontosabb összetett ionok nevének és képletének ismerete. Ionvegyület tapasztalati képletének felírása, képlet értelmezése az alkotó ionok képlete alapján. Ionrács, ionrácsos vegyületek tulajdonságainak értelmezése a szerkezet alapján.		
Molekulaképződés atomokból, kovalens kötés. Kötés polaritás értelmezése. Kötő és nem-kötő pár fogalma, kovalens kötés típusai (kötő párok száma és elhelyezkedése alapján) - példákon keresztül. Egyszerű molekulák szerkezeti képletének felírása. Molekula geometria: legalapvetőbb molekula alakok (lineáris, síkháromszög, tetraéder, piramis, hajlított) ismerete és ezek szerepe a molekula polaritásában.		
Anyagok szerkezete és fizikai illetve kémiai tulajdonságaik közötti összefüggések értelmezése. Másodrendű kötések; molekulák között fellépő másodrendű kölcsönhatások illetve a molekulatömeg hatása az oldhatóságra, olvadás- és forráspont értékekre. Egyszerű molekulák polaritása alapján a közöttük kialakuló másodrendű kötések kikövetkeztetése, fizikai sajátágbeli különbségek értelmezése, példákon keresztül. Molekularács, molekularácsos anyagok jellemző tulajdonságai.		Földrajz: víz körforgás, kőzetek.
"Hasonló a hasonlóban oldódik" elv értelmezése a molekula polaritás és a másodrendű kötés minősége alapján. Egyszerű kísérlettel szemléltetés és a megfigyelések értelmezése.		Biokémia: hidrogénhíd kötések élettani jelentősége.
Fémek helye a periódusos rendszerben, ennek vegyérték szerkezeti relevanciái. Fémek kötés kialakulása, fémek kristályszerkezeti sajátosságai és ezek összefüggései a fémek tulajdonságaival. Konkrét példák segítségével különböző fémek összehasonlítása, a tulajdonságok közötti különbségek magyarázata. Ötvözetek.		

3. Témakör: Kémiai átalakulások- Kémiai változások

Tematikai egység	Kémiai átalakulások	Órakeret: 10 tanóra
	KÉMIAI VÁLTOZÁSOK	
Előzetes tudás, tapasztalat	Általános iskolai kémia tantárgynak a témakörrel releváns ismeretei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	1. Fizikai és kémiai átalakulások, halmazállapot-változások. Kémiai reakciók jellemzése és csoportosítása. Kémia egyenlet, mint a reakciók leírására szolgáló szimbólum rendszer. 2. Kémiai változások aspektusai: mennyiségi viszonyai, energetikai viszonyai, időbeli lefolyása és mértéke. 3. Analógiás gondolkodás fejlesztése. Asszociatív és kritikus gondolkodás elősegítése (ábrák, grafikonokból kiolvasható információk értelmezése). 4. Önálló vagy kiscsoportos egyszerű kísérletek elvégzése, következtetések levonása útmutatás alapján. Biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása, társas együttműködés képességének fejlesztése.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Anyagok csoportosítása összetétel alapján - elemek, vegyületek, keverékek. Oldatok: legfontosabb jellemzők (oldhatóság, összetétel, koncentráció). Halmazállapotok, halmazállapot változások. Gáz-folyadék-szilárd halmazállapot jellemzői. Gázok moláris térfogata, ideális gáztörvény, Avogadro törvénye. Fázis, fázishatár. Fizikai és kémiai átalakulások összehasonlítása, példákkal.		Fizika: ideális gázok, reális gázok.
Kémiai változások leírása: rendezett kémiai egyenlet felírása. Egyenletrendezés tömegmegmaradás törvénye alapján. Reakcióípusok.		
Kémiai és fizikai változásokat kísérő energia változások. Exoterm és endoterm reakciók. Energia diagrammok értelmezése, rajzolása. Reakcióhő / entalpia változás, termodinamika főtételének alkalmazása. Gyakorlati példák exoterm és endoterm változásokra.		
Reakció kinetika: reakciók időbeli lefolyása. Reakciók végbemenetelének feltételei - ütközés elmélet. Aktivációs elmélet, aktivációs energia. Reakciósebességet befolyásoló tényezők: koncentráció, hőmérséklet, fajlagos felület, katalizátor -, példákön keresztül. Katalízis - katalizátorok hatásának elvi alapjai.		Biokémia: enzimek, mint biológiai katalizátorok.
Dinamikus egyensúly fogalma, grafikus szemléltetése. Példák egyirányú és megfordítható / egyensúlyra vezető reakciókra. Egyensúly eltolásának lehetőségei: Le Chatelier elv - a koncentráció, hőmérséklet és nyomás változtatásának hatása az egyensúlyra.		
Probléma megoldó - elemző feladatok, tanári demonstráció vagy tanulókísérlet alkalmazása a témakör elmélyítésére, gyakoroltatására, az összefüggések szemléltetésére. Kísérlet elemző feladatok megoldása a termokémia, kinetika és egyensúly témakörében; megfigyelés és következtetések levonása. Javasolt kísérletek: egyszerű kémcsőkísérletek reakcióípusok demonstrálására (exoterm, endoterm, csapadékképződés, gázfejlődés, stb), katalizátor szerepe a hidrogén-peroxid bomlásában, sósav és nátrium-tioszulfát reakciójának kinetikai vizsgálata, kémiai egyensúly szemléltetése szénsavas üdítő italokon példáján, Le Chatelier elv bemutatása tetszőleges példán.		Matematika: grafikonok értelmezése, elemzése.
Kulcsfogalmak:	Elem, vegyület, keverék, oldat, koncentráció, halmazállapot, exoterm és endoterm változás, reakcióhő, aktivációs energia, katalizátor, legkisebb kényszer elve, dinamikus egyensúly.	

4. Témakör: Kémiai átalakulások- Sav-bázis reakciók, redoxi reakciók, elektrokémia.

Tematikai egység	Kémia átalakulások	Órakeret: 12 tanóra
	SAV-BÁZIS REAKCIÓK, REDOXI REAKCIÓK, ELEKTROKÉMIA	
Előzetes tudás, tapasztalat	Általános iskolai kémia tantárgynak a témakörrel releváns ismeretei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	1. Savak, bázisok, sav-bázis reakciók. A kémhatás és pH. Redoxi reakciók.	
	2. Elektrokémiai alapismeretek.	
	3. Analógiás gondolkodás fejlesztése. Kísérletek értelmezése, következtetések levonása, probléma megoldó képesség fejlesztése.	
	4. Önálló vagy kiscsoportos egyszerű kísérletek elvégzése, következtetések levonása útmutatás alapján. Biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása, társas együttműködés képességének fejlesztése.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Savak és bázisok fogalma a Brønsted-féle sav-bázis elmélet alapján. Fontosabb savak és bázisok nevének és képletének ismerete. Savak és bázisok erőssége és értékűsége. Víz sav-bázis tulajdonságai, autoprotolízis, amfotéria. Példa amfoter anyagokra. Konjugált sav-bázis párok értelmezése, meghatározása egy reakcióegyenlet alapján.		Földrajz: savas esők, víz körforgás.
pH skála. pH és pOH fogalma, kapcsolata az oldat oxónium- és hidroxidion koncentrációjával. Egyszerű pH számítások - pH és pOH, illetve ionkoncentráció megadása. Kémhatás és pH. Erős savak és bázisok hígítása és hatása a pH / pOH értékekre. Indikátorok, közömbösítés.		
Redoxi reakciók: redukció és oxidáció értelmezése elektronátmenet és oxidációs szám változás alapján, konkrét példákon keresztül. Oxidációs szám meghatározásának szabályai. Egyszerű egyenlet rendezés oxidációs szám változás alapján.		Gazdaság földrajz: kohászat, fémek előállítása.
Redukációs potenciál, standard potenciál, aktivitási sor: reakciók irányának becslése, fémek oldódása savakban. Példákon keresztül értelmezni spontán redoxi folyamatokat, redukálószer - oxidálószer meghatározása, elemek esetén relevanciák a periódusos rendszerbeli helyükkel.		
Elektrokémiai alapismeretek: elektród, elektrolit, galvánelem, elektrokémiai cella fogalma. Elektromos áram és kémiai reakciók közötti kapcsolat: áramtermelő és áramfelhasználó cellák. Egyszerű galvánelem (Daniel elem) felrajzolása, anód-katód folyamatok azonosítása, felírása, pólusok azonosítása. Elektromotoros erő.		Fizika: elektromosságtan.
Elektrolízis bemutatása a hidrogén-klorid oldat grafit-elektrodos elektrolízise kapcsán. Elektrolizáló cella felépítése, katód-anód folyamatok, pólusok. Elektrolízis és galván elemek gyakorlati alkalmazása (alumínium gyártás, galvanizálás, akkumulátorok).		
Egyszerű demonstrációs kísérlet vagy más szemléltetés a sav-bázis, redoxi folyamatok illetve az elektrokémia témakörében. Javasolt praktikum: kémcsőkísérletek savakkal, bázisokkal, indikátorokkal, hígítási sor készítése, vasszög reakciója réz-szulfát oldattal, egyszerű galvánelem összeállítása, elektrolízis szemléltetése zsebteleppel hidrogén-klorid oldatban.		
Kulcsfogalmak:	Brønsted-féle sav és bázis, amfoter vegyület, pH, oxidáció, redukció, redoxi reakció, standard potenciál, aktivitás, galvánelem, elektród, elektrolízis.	

5. Témakör: Elemek és szervesetlen vegyületeik - Nem-fémek és vegyületeik

Tematikai egység	Elemek és szervesetlen vegyületeik	Órakeret: 14 tanóra
	NEM-FÉMES ELEMELK ÉS VEGYÜLETEIK	
Előzetes tudás, tapasztalat	Általános iskolai kémia tantárgynak a témakörrel releváns ismeretei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	1. Hidrogén, halogének, kalkogének, nitrogéncsoport és a szénecsoprt legfontosabb elemeinek és vegyületeinek ismerete - az anyagok jellemzésének szempontjai alapján, különös tekintettel a hétköznapi életben előforduló anyagokra, háztartási praktikákra.	
	2. Rendszerező képesség fejlesztése: trendek, összefüggések felismerése és alkalmazása a periódusos rendszer oszlopaiban és soraiiban. Példa reakciók felírása rendezett kémiai egyenletekkel.	
	3. Analógiás gondolkodás fejlesztése. Kísérletek értelmezése, következtetések levonása, az "egyszerre csak egy tényezőt változtatunk" elv alapján. Természettudományos - következtetés alapú - megközelítés elsajátítása.	
	4. Biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása, kiscsoportos egyszerű kémiai kísérletek önálló elvégzése és feldolgozása útmutatás alapján.	
	5. Digitális kompetencia: megbízható magyar és idegen nyelvű internetes források ismerete kémiai tárgyú, elemekkel és vegyületekkel kapcsolatos tartalom gyűjtésére. Különbség felismerése tudományos és áltudományos információk között.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Hidrogén és nemesgázok jellemzése, legfontosabb fizikai és kémiai sajátságok. Jellegzetes reakciók felírása rendezett kémiai egyenlettel. Kapcsolat felismerése az anyag szerkezete és tulajdonságai között. Főbb ipari és laboratóriumi előállítási és felhasználási módok.		Fizika: gáztörvények
Halogének képviselőinek ismerete - csoporttulajdonságok és periodicitás értelmezése az elektronszerkezet alapján. Halmazszerkezet és fizikai tulajdonságok jellemzése. Legfontosabb kémiai sajátságok bemutatása a klór példáján (halogén kiszorítás, oxidációs képesség, vízzel és fémekkel való reakció). Hidridek: sószerű hidridek jellemzése a nátrium-klorid példáján. Hidrogén halogénidek jellemzése: savas jelleg értelmezése, forráspont trend magyarázat grafikon alapján, a rácsösszetartó erők ismeretében. Összefüggések átlátása a kötéseerősség és halmazszerkezet illetve a tulajdonságok között.		Matematika: grafikonok elemzése, következtetések levonása.
Oxigéncsoport elemei és vegyületei: jellemző fizikai és kémiai sajátságok, oxigén kiugró tulajdonságainak magyarázata. Oxigén allotróp módosulatai. Legfontosabb oxigénvegyületek: víz, oxidok, ózón, hidroxidok. A kén jellemzése, allotróp módosulatai. Kén-dioxid és a kénsav. Kontakt kénsavgyártás.		
Nitrogén csoport jellemzése. Ammónia - szerkezete, fizikai tulajdonságai, vízdoldhatósága, redoxi sajátságai. Ammónia szintézis ismerete. Nitrogén oxidjai, környezetvédelmi és geológiai vonatkozásai. Salétromsav jellemzése, reakciója fémekkel, jellegzetes savkeverékei. Salétromsavgyártás. Foszfór allotróp módosulatai, fontosabb tulajdonságai, foszfór gyufagyártásban betöltött szerepe.		
Szén szervesetlen vegyületei: szén-dioxid, szénsav, karbonátok. Gyémánt és grafit szerkezetének összehasonlítása. Természetes szenek felhasználása, szén-dioxid és szén-monoxid élettani hatása.		
Szervesetlen vegyületek az iparban és a mindennapokban, környezeti kémia: hipó, ózón fertőtlenítő hatása, ammónia szintézis, Kontakt kénsav gyártás, salétromsav gyártás. Példákon keresztül szemléltetni az emberiség témakörrel kapcsolatos globális éghajlati problémáit és azok kémiai vonatkozásait (éghajlatváltozás, ózonlyuk, környezetszennyezés, zöld kémia, víz körforgás, víz tisztítás, fertőtlenítés, műtrágyák).		Földrajz: vízkör, légkör és ezeket érintő globális környezeti problémák. Ásványtan.
Gyakorlati készségek, tapasztalat alapú következtetés fejlesztése tanári demonstráció, tanuló kísérletezés vagy mozgóképes bemutatás (pl videó vagy applikáció) keretében, instrukciók alapján. Javasolt kísérletek: durranógáz próba, sósav szökőkút kísérlet, hidrogén-peroxid katalitikus bomlása, kén allotróp módosulatai, kén-dioxid és hidrogén peroxid redukáló és oxidáló sajátsága, ammónia szökőkút kísérlet, kénsav reakciója fémekkel, szén-dioxid reakciója meszes vízzel.		Digitális kultúra: megbízható internetes forrás keresés, információk kritikus kezelése, prioritás felállítás.
Rendszerező készség, digitális kompetencia és kritikus gondolkodás elősegítése grafikonok, folyamatábrák, táblázatok készítése segítségével, pl. tulajdonságok, trendek, előállítási sorok, összehasonlítás céljából.		
Kulcsfogalmak:	Durranógáz, szökőkút kísérlet, allotrópia, Haber eljárás, Kontakt kénsavgyártás, királyvíz, választóvíz, CFCs, üvegházhatás, szén-monoxid mérgezés, katalizátor	

6. Témakör: Elemek és szervesetlen vegyületeik - Fémek és vegyületeik

Tematikai egység	Elemek és szervesetlen vegyületeik	Órakeret: 10 tanóra
	FÉMES ELEMELK ÉS VEGYÜLETEIK	
Előzetes tudás, tapasztalat	Általános iskolai kémia tantárgynak a témakörrel releváns ismeretei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	1. Fémek és vegyületeik: alkálifémek, alkáliföldfémek, földfémek és átmeneti fémek jellemző fizikai és kémiai tulajdonságai és ezek értelmezése az elektronszerkezet alapján. Legismertebb fémek és fémvegyületek tulajdonságai, alkalmazása, előállítás.	
	2. Rendszerező képesség fejlesztése: trendek, összefüggések felismerése és alkalmazása a periódusos rendszer oszlopaiban és soraiban. Példa reakciók felírása rendezett kémiai egyenletekkel.	
	3. Analógiás gondolkodás fejlesztése. Kísérletek értelmezése, következtetések levonása, az "egyszerre csak egy tényezőt változtatunk" elv alapján. Természettudományos - következtetés alapú - megközelítés elsajátítása.	
	4. Biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása, kiscsoportos egyszerű kémiai kísérletek önálló elvégzése és feldolgozása útmutatás alapján.	
	5. Digitális kompetencia: megbízható magyar és idegen nyelvű internetes források ismerete kémiai tárgyú, elemekkel és vegyületekkel kapcsolatos tartalom gyűjtésére. Különbőség felismerése tudományos és átludományos információk között.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fémek általában: fémrács szerkezete és ebből adódó fizikai tulajdonságok. Fémek helye a periódusos rendszerben, csoportosítás, rendszerezés. Fémek egymáshoz viszonyított reakciókészségének magyarázata, kísérleti tapasztalatok értelmezése. Fémek redukáló sorának ismerete, ennek alapján fémek tulajdonságainak megjósolása.		
s-mező fémek: alkáli és alkáli-földfémek. Jellemző fizikai és kémiai tulajdonságok, ezek összehasonlítása az I. és II. főcsoport között, a trendek magyarázata az elektronszerkezet függvényében. Reakciókészség és tulajdonságok alátámasztása kísérleti demonstrációval, nátrium és kálium reakciója vízzel. Köznapi szempontból legfontosabb alkálifém és alkáli-földfém vegyületek (kősó, kálsó, szóda, szóda-bikarbóna, trisó, mészkő, dolomit, keserűs, glaubersó, stb). Lángfestés, tűzijáték magyarázata.		Földrajz: közetan, ásványtan.
p-mező fémek: jellegzetes tulajdonságok bemutatása az alumínium példáján. Összehasonlítás az s-mező fémekkel, csökkenő reakciókészség magyarázata és alátámasztása. Amfoter jelleg értelmezése, példa reakcióegyenletekkel. Timföld és alumínium gyártás (Bayer eljárás, timföld elektrolízise).		Földrajz: közetan, ásványtan, gazdaságföldrajz - timföld gyártás.
d-mező fémek és az átmeneti fémek. Telítetlen d-alhéjra visszavezethető tulajdonságok: váltakozó oxidációs állapot, színes vegyületek, komplexképzés, katalitikus tulajdonságok. A vas csoport és réz csoport fémek jellegzetes tulajdonságai, reakciói. Vasgyártás és acél gyártás.		Gazdaság földrajz: vaskohászat. Fizika: kvantummechanika.
Fémek és vegyületeik az iparban és a mindennapokban. Fémek előállítása: redukációs folyamatok (szén, elektrokémia). Legfontosabb ötvözetek és előnyök. Mészkőalapú építőanyagok összetétele és átalakulásai (mészkő, égetett mész, oltott mész), beton összetétele, felhasználási lehetőségei. Vízlágyítás - kemény és lágy víz közötti különbségek, állandó és változó keménység, ioncserélés. Korrozó, korrozó elleni védekezés.		Fizika: elektromosság. Természetföldrajz: mészkő előfordulása, erróziója.
Gyakorlati készségek, tapasztalat alapú következtetés fejlesztése tanári demonstráció, tanuló kísérletezés vagy mozgóképes bemutatás (pl videó vagy applikáció) keretében, instrukciók alapján. A köznapi élet szempontjából legfontosabb fémek (vas, réz, alumínium, ezüst, arany, magnézium, nátrium, kalcium) tulajdonságainak megfigyelése, vizsgálata, összehasonlítása. Javasolt kísérletek: nátrium és kálium reakciója vízzel, jód és alumínium katalitikus egyesülése, magnézium égése, (termít reakciók), sav-bázis és redoxi kémcsőkísérletek fémekkel, átmenetifém vegyületek színvizsgálata, lángfestés. Egyszerű kísérletek tanult fémvegyületekkel. "ismeretlen fehér por" meghatározása tanult információk és kísérleti tapasztalatok alapján. Korrozó folyamatának egyszerű kísérletes szemléltetése.		Digitális kultúra: megbízható internetes forrás keresés, információk kritikus kezelése, prioritás felállítás.
Rendszerező készség, digitális kompetencia és kritikus gondolkodás elősegítése grafikonok, folyamatbrák, táblázatok készítése segítségével, pl. tulajdonságok, trendek, előállítási sorok, összehasonlítás céljából.		
Kulcsfogalmak:	Könnyűfém, nehézfém, átmenetifém, aktivitási sor, korrozóvédelem, acélgyártás, Bayer eljárás, amfoter fém, lángfestés, vízlágyítás, termít reakciók.	

7. Témakör: A szén szerves vegyületei - szénhidrogének

Tematikai egység	A szén szerves vegyületei	Órakeret: 12 tanóra
	SZÉNHIDROGÉNEK	
Előzetes tudás, tapasztalat	Általános iskolai kémia tantárgynak a témakörrel releváns ismeretei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	1. Telített, telítetlen és aromás szénhidrogének ismerete. Anyagok jellemzése logikus szempontrendszer segítségével (anyagszerkezet - halmazszerkezet - fizikai tulajdonságok - kémiai tulajdonságok - előfordulás - előállítás - felhasználás. Legegyszerűbb szerves kémiai reakciótipusok.	
	2. Érdeklődés felkeltése a körülöttünk lévő élővilág kémiai alapvetései iránt. Emberi tevékenység hatása az élő környezetre.	
	3. Analógiás gondolkodás fejlesztése. Funkciós csoport ismeretében következtetés a szerves vegyület tulajdonságaira. Kísérletek, gyakorlati feladatok értelmezése, következtetések levonása, probléma megoldó képesség fejlesztése. Rendszer szemlélet, rendszerező képesség fejlesztése.	
	4. Biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása, kiscsoportos egyszerű kémiai kísérletek önálló elvégzése és feldolgozása útmutatás alapján.	
	5. Digitális kompetencia: információk keresése digitális eszközökkel, magyar és idegen nyelvű applikációk, adatbázisok segítségével. Különbség felismerése tudományos és áltudományos információk között.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Szerves kémiai alapfogalmak: szerves vegyületek csoportosítása, funkciós csoportok, homológ sor, izoméria. A szén hibridizációja. Szerves vegyületek jelölése: összegképlet, szerkezeti képlet. Nevezéktani alapfogalmak. A szén rendűsége.		
Telített szénhidrogének: homológ sor felépülési elve, tagok jellemzése az anyagok szempontrendszer alapján. Homológ soron belüli forráspont értékek és oldhatóság változásának magyarázata. Alkánok reakciója: szubsztitúció; szabadgyök fogalma, a mechanizmus lépései a metán halogénezésére, szükséges reakció körülmények meghatározása. Égési reakciók rendezett egyenletének felírása. 5-6 szénatomos szénhidrogének izomerjeinek konstitúciós ábrázolása, elnevezése.		
Telítetlen szénhidrogének: etén és acetilén példáján keresztül legfontosabb fizikai és kémiai tulajdonság ismerete, kikövetkeztetése, analóg alkánokkal való összehasonlítása. Telítetlen szénhidrogének jellemző reakciói: addíció, polimerizáció (brómos vizes azonosítás). Propén példáján keresztül felírni és ábrázolni a halogén, hidrogén-halogenid és víz addíciós termékeket, ismerni a szükséges reakciókörülményeket.		Biológia: zsírok és olajok azonosítása.
Aromás szerkezet felismerése és jellemzése: benzol molekula szerkezete, fontosabb tulajdonságai. Egészségre gyakorolt hatása. Aromás szubsztitúció: benzol brómozása és nitrálása. Nitráló elegy, katalizátor ismerete, végtermék felírása szerkezeti képlettel, elnevezés. Aromás és alkil szubsztitúció összevetése, a toluol halogénezése segítségével.		Biológia: xantoprotein reakció.
Szénhidrogének az iparban is a mindennapokban: fosszilis energiahordozók, kőolaj ipari lepárlása és a legfontosabb frakciók neve és felhasználási területei. Sújtólégrobbanás, házi pálinkafőzés, bioüzemanyagok. Műanyag fogalma és csoportosítása, konkrét példák ismerete, műanyagok előnyei és hátrányai, gazdasági és környezetvédelmi vonatkozásai. Zöld kémia, környezetbarát folyamatok.		
Egyszerű vizsgálat elvégzése tanári demonstráció, tanulókísérletezés vagy digitális módszerrel. Javasolt kísérletek: hexán, hexén és benzol azonosítása brómos víz és égés segítségével.		
Kulcsfogalmak:	Funkciós csoport, homológ sor, telített és telítetlen szénhidrogén, Vis vitalis elmélet, benzol gyűrű, szabadgyök, szubsztitúció, addíció, polimerizáció, izoméria, konstitúció, aromás vegyületek, heteroatom.	

8. Témakör: A szén egyszerű szerves vegyületei - heterorganikus vegyületek

Tematikai egység	A szén egyszerű szerves vegyületei	Órakeret: 13 tanóra
	HETERORGANIKUS VEGYÜLETEK	
Előzetes tudás, tapasztalat	Általános iskolai kémia tantárgynak a témakörrel releváns ismeretei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	<p>1. Heterorganikus vegyületek - halogénezett szénhidrogének, alkoholok, karbonil vegyületek, alkoholok, éterek, karbonsavak, észterek, aminok, amidok - ismerete. Anyagok jellemzése logikus szempontrendszer segítségével (anyagszerkezet - halmazszerkezet - fizikai tulajdonságok - kémiai tulajdonságok - előfordulás - előállítás - felhasználás. Legegyszerűbb szerves kémiai reakció típusok.</p> <p>2. Érdeklődés felkeltése a körülöttünk lévő élővilág kémiai alapvetései iránt. Emberi tevékenység hatása az élő környezetre.</p> <p>3. Analógias gondolkodás fejlesztése. Funkciós csoport ismeretében következtetés a szerves vegyület tulajdonságaira. Kísérletek, gyakorlati feladatok értelmezése, következtetések levonása, probléma megoldó képesség fejlesztése.</p> <p>4. Biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása, kiscsoportos egyszerű kémiai kísérletek önálló elvégzése és feldolgozása útmutatás alapján.</p> <p>5. Digitális kompetencia fejlesztése: információk keresése digitális eszközökkel, magyar és idegen nyelvű applikációk, adatbázisok segítségével. Különbőség felismerése tudományos és áltudományos információk között.</p>	
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
Heteroatom fogalma, heteroatomot tartalmazó funkciós csoportok - ezekhez kapcsolódó nevezéktani szabályok. Egyszerű halogéntartalmú szerves vegyületek, elnevezésük, hétköznapi szempontból fontos képviselők és alkalmazásuk (kloroform, vinil-klorid, freon, teflon).		
Alkoholok és éterek; funkciós csoport izoméria fogalma. Alkoholok szerkezete, nevezéktana, rendűsége. Hidroxil csoport szerepe az alkoholok főbb fizikai tulajdonságában (forráspont értékek összehasonlítás és értelmezése analóg alkánokhoz képest); többértékű alkoholok (glicerin és glikol). Alkoholok jellemző reakciója: oxidáció. Primer, szekunder és terciér alkoholok oxidációja; termékek elnevezése, konstitúciós ábrázolása, reakció körülmények ismerete. Legismertebb alkoholok (metanol, etanol, glicerin, glikol) tulajdonságai, felhasználása, élettani hatása. Alkoholos erjedés ismerete, reakcióegyenlet felírása. Égési reakciók felírása.	Biológia: szénhidrátok.	
Formil csoport és ketocsoport ismerete, aldehidek és ketonok elnevezése, a legjellemzőbb tulajdonságok bemutatása a formaldehid, acetaldehid és az acetone példáján keresztül. Aldehidek / formil csoport kimutatása: ezüsttűkőr próba és Fehling próba. A tesztek kapcsán a reagensek, a pozitív teszt felismerése, az oxidálószerkeztés és az egyszerűsített reakcióegyenlet ismerete.	Biokémia: redukáló cukrok azonosítása.	
Karboxil csoport felismerése, egyszerűbb és fontosabb egy- és többértékű karbonsavak konstitúciós ábrázolása és elnevezése (hangyasav, ecetsav, oxálsav, tejsav, borkósav, piroszőlősav, palmitinsav, sztearinsav). Karbonsavak jellemző fizikai tulajdonságának magyarázata a szerkezet és a funkciós csoport alapján: magas forrás pont értékek a hidrogén-híd képzési hajlam és a dimerizáció miatt. Típus reakciók: észterképzés, fémekkel való reakció, hidrolízis. Zsírsavak biokémiai jelentősége. Hidrofil és hidrofób sajátosság.		
Kis szénatomszámú észterek: nevezéktan levezetése a felépítő karbonsav és alkohol alapján. Jellemző fizikai tulajdonságok bemutatása az etil-acetát példáján (polaritás, forráspont értékek, oldhatóság). Észterhidrolízis egyenletének felírása egyszerűbb észterekre, reakciókörülmények ismerete. Trigliceridek és lipidek, elszappanosítása (lúgos hidrolízis). Szappanok működési elve, felületaktív anyagok. Zsírok és olajok összevetése.	Biokémia: zsírok és olajok, foszfatidok.	
Aminok és amidok felismerése, egyszerűbb képviselők ismerete.	Biokémia: aminosavak	
Gyakorlati készségek, tapasztalat alapú következtetés fejlesztése tanári demonstráció, tanuló kísérletezés vagy mozgóképes bemutatás (pl videó vagy applikáció) keretében, instrukciók alapján. Javasolt kísérletek: etanol és izopropil alkohol oxidációja, ezüsttűkőrpróba és Fehling próba elvégzése és minták azonosítása formil csoport alapján, szappankészítés sztearinsavból vagy palmitinsavból.		
Kulcsfogalmak:	Alkoholok, éterek, aldehidek, ketonok, karbonsavak, észterek, amidok, aminok, elszappanosítás, oxidáció, Primer-szekunder-tercier alkoholok, zsírok, olajok, dimerizáció, szappan.	

9. Témakör: Az életműködések kémiai alapjai

Tematikai egység	Az életműködések kémiai alapjai	Órakeret: 8 tanóra
	BIOKÉMIA	
Előzetes tudás, tapasztalat	Általános iskolai kémia tantárgynak a témakörrel releváns ismeretei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	1. Biológiai szempontból fontos szerves makromolekulák, biopolimer csoportok, és azokat felépítő szerves monomerek ismerete. Lipidek, szénhidrátok, fehérjék szerepe az élő szervezetben.	
	2. Érdeklődés felkeltése a körülöttünk lévő élővilág kémiai alapvetései iránt. Egészséges táplálkozásra, életmódra nevelés. Tudatosság növelése az élelmiszerek összetevői iránt. Gyógyszerekkel, drogokkal, doppingszerekkel, veszélyes és mérgező anyagokkal kapcsolatos figyelem felkeltés.	
	3. Analógiás gondolkodás fejlesztése. Funkciós csoport ismeretében következtetés a szerves vegyület tulajdonságaira. Kísérletek, gyakorlati feladatok értelmezése, következtetések levonása, probléma megoldó képesség fejlesztése. Rendszer szemlélet, rendszerező képesség fejlesztése.	
	4. Digitális kompetencia: információk keresése digitális eszközökkel, magyar és idegen nyelvű applikációk, adatbázisok segítségével médiatartalom létrehozása. Különbség felismerése tudományos és áltudományos információk között.	
Ismeretek, fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Lipidek, zsírok, olajok. Legfontosabb képviselők és tulajdonságaik (forráspont, oldhatóság). Lipidek élettani szerepe.		
Szénhidrátok csoportosítása, szénlánc és funkciós csoport alapján. Szőlőcukor példáján a szerkezet és tulajdonságok kapcsolata, gyűrűs és nyílt láncú forma (tautomerizáció), diszaharidok képződése (glikozid kötés). Redukáló és nem redukáló cukrok. Legfontosabb poliszacharidok: cellulóz és keményítő. Szerepük a szervezetben és a táplálékaink között.		Biológia - biokémia
Aminoavak szerkezete, tulajdonságai. Esszenciális aminosavak. Fehérjék képződése aminosavak kondenzációja során. Fehérjék elsődleges, másodlagos, harmadlagos (és negyedleges) szerkezete. Fehérjék szerepe a szervezetünkben és élelmiszereinkben. Fehérjék denaturalizációja, mérgezések.		Biológia - biokémia
Egyszerű vizsgálat elvégzése tanári demonstráció, tanulókíséletezés vagy digitális módszerrel. Javasolt kísérletek: redukáló cukrok kimutatása ezüsttükörpróbával, xantoprotein reakció, keményítő kimutatása Lugol-oldattal, egyszerű kísérletek zsírok és olajok tulajdonságainak demonstrálására, fehérje kicsapási reakciók erős savval, lúggal, nehézfém sókkal, hővel.		Biológia - biokémia
Kulcsfogalmak:	Lipidek, trigliceridek, szénhidrátok, glikozid kötés, kondenzáció, hidrolízis, aminosav, polipeptid, peptid kötés, fehérje szerkezet, esszenciális aminosavak	

5. számú melléklet: A Földrajz, Földrajz angol nyelven tantárgy helyi tanterve

4 évfolyamos képzés	5 évfolyamos képzés	Tanítási hetek száma	Heti órakeret	Éves óraszám
9. évfolyam	9. évfolyam	36	3	108

A tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési megjegyzések

Az iskola pedagógiai programja lehetőséget biztosít a kémia és földrajz tárgyak esetén a NAT-ban meghatározott teljes két éves óraszám összevonására, és a két tárgy váltott évben tanítására. A helyi tantervnek megfelelően, a földrajz tantárgy oktatása a 9. évfolyamon, míg a kémia tantárgy oktatása a 10. évfolyamon történik, heti 3-3 óraszámban. Így iskolánkban nincs kémia oktatás a 9. évfolyamon és nincs földrajz oktatás a 10. évfolyamon.

A földrajz tantárgy oktatása az angol célnyelvi osztályokban angol nyelven, míg a német és orosz célnyelvi osztályokban magyar nyelven történik. A helyi tantervben részletezett tantárgyi tematika és követelmény rendszer az oktatás nyelvétől független, egységes.

A célnyelven tanított osztályokban a tanulók a tárgyat nyelvi szintjüknek megfelelő csoportbontásban tanulják, míg a magyarul oktatott osztályokban a tanórák egész osztályosak.

Igény esetén lehetőséget biztosítunk földrajz és kémia tárgyakból is szakkörök, tehetséggondozó foglalkozások látogatására, a 11-12. évfolyamokon a fakultációs képzés és érettségi felkészítés a korábbi rendszerben folyik tovább.

A tantárgy helyi tantervét kidolgozta: Anda Dávid földrajz szaktanár. A kidolgozás nagyban támaszkodik a kerettanterv anyagára, annak módosított változata.

A tantárgy oktatásának céljai, kompetenciák

A földrajztudomány a természeti és a társadalmi-gazdasági környezet jelenségeit, folyamatait – a természet- és társadalomtudományok vizsgálati módszereire egyaránt építve – mutatja be, ezáltal sajátos helyet foglal el, és összekapcsolja a természet- és társadalomtudományokat. Ezen interdiszciplináris sajátosság alapján válik a földrajz szintetizáló, a természeti és társadalmi-gazdasági jelenségeket és folyamatokat összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban feldolgozó tantárggyá. A tanítás során különös hangsúlyt kap, hogy a tanulók megértsék Földünk mint egységes rendszer sérülékenységet, ahol az ember természeti és társadalmi lényként él, létezése és tevékenysége növekvő mértékben átalakítja és ezzel veszélyezteti ennek a rendszernek az egyensúlyát, amelynek következményei az emberiség jelene és jövője szempontjából igen súlyosak is lehetnek. A földrajz tantárgy komplex természet- és társadalomtudományi szemléletének köszönhetően feltárja az egyensúly megbomlásának természeti és társadalmi okait, megoldást keres az egyensúly helyreállítására. Szemléletformálásra képes, ezért kiemelkedően fontos szerepet tölt be a környezettudatosság kialakításában.

A földrajz az a tantárgy, amelyből a tanulók megismerhetik szűkebb és tágabb természeti, társadalmi-gazdasági környezetünk jellemzőit, a körülöttük zajló folyamatokat – melyeknek önmaguk is részesei –, továbbá ezek összefüggéseit, kölcsönhatásait, a környezetben való tájékozódást, a benne történő eligazodást segítő alapvető eszközöket és módszereket. A földrajz a természet- és társadalomföldrajz, valamint a regionális tudomány mellett számos földtudományt képvisel a közoktatásban, integrálja a földtani, a légkörtani, a hidrológiai, a talajtani és a planetológiai-csillagászati tudást, valamint megjelenít gazdaságtudományi, szociológiai, demográfiai, etikai, néprajzi, politológiai ismereteket is.

Bolygónkról és annak természeti és társadalmi-gazdasági folyamatairól összegyűjtött, mind pontosabb és sokrétűbb ismereteink, egyre összetettebbé váló világunk komplex problémáinak megértésére csak a megújult

szemléletű földrajzoktatás képes. Az oktatási hagyományok újragondolását teszi szükségessé az információforrások, illetve az általuk közvetített adatmennyiség rohamos növekedése is. Ezért napjaink földrajzoktatása szakít a leíró jellegű, szigorúan ismeretközlő hagyományokkal, és a hangsúlyt az információk tudatos keresésére, értelmezésére, az összefüggések feltárására, a megszerzett információk alkalmazását lehetővé tevő képességek kialakítására helyezi. Az élményszerű, a hétköznapi megfigyeléseken, tapasztalatokon és információgyűjtésen alapuló földrajzoktatás nem pusztán leírja a jelenséget, hanem annak okait és következményeit is feltárja. Mindez a természeti-környezeti és a társadalmi-gazdasági folyamatokat szintetizálva, a jelen eseményein túlmutatva értékelésre, problémamegoldásra, jövőképzésre ösztönöz.

A földrajzoktatás a különböző geoszférákban zajló jelenségek, folyamatok természet- és társadalomtudományi szempontú vizsgálatával a komplexitást szem előtt tartó, szintetizáló gondolkodás kialakítására törekszik. Az önálló földrajzi ismeretszerzés és -feldolgozás, valamint a problémaorientált, elemző és értékelő gondolkodás fejlesztésével hozzájárul az információs társadalomra jellemző hír- és információáradatban történő eligazodáshoz, a felelős és tudatos állampolgári szerepvállalás kialakításához.

A földrajzoktatás fontos feladata annak felismertetése és tudatosítása, hogy a környezettudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó gondolkodás és cselekvés az élhető jövő, a fenntartható környezet záloga. A Föld tűrőképességét veszélyeztető problémák felismertetése, a már észlelhető és várható következmények beláttatása, a lehetséges megoldások keresése és bemutatása döntő szerepet játszik a cselekvőképesség, a környezetért felelősséggel tenni akaró magatartás kialakításában.

A korszerű, a tanulók érdeklődését felkelteni képes földrajzoktatás alig képzelhető el a térinformatikai, illetve infokommunikációs eszközök használata nélkül, ez pedig hozzájárul a tanulók digitális kompetenciájának fejlődéséhez, tudatos eszközhasználóvá válásukhoz.

Mindennapjainkat, életvitelünket, szokásainkat jelentősen átalakította és folyamatosan formálja a globalizáció. Ezért is fontos feladat, hogy a tanulók megértsék, hogyan válnak globális folyamatokká, jelenségekké az egyes regionális történések, és ez a folyamat hogyan befolyásolja mindennapi életünket. A globális világ nyújtotta lehetőségek mellett fontos a nemzeti és az európai önazonosság felvállalása és ezek értékeinek megőrzése. Hazánk nemzeti értékeinek és a globális világban betöltött szerepének megismertetésével a földrajzoktatás hozzájárul a szülőföldhöz és a magyarsághoz való kötődés kialakításához és elmélyítéséhez.

A térségi társadalmi egyenlőtlenségek által kiváltott folyamatok földrajzi okainak és lehetséges természeti és társadalmi-gazdasági következményeinek bemutatása révén a földrajzoktatás hozzájárul az empatikus, problémamegoldó gondolkodás, illetve az érvek ütköztetésére épülő vitakultúra kialakulásához.

A földrajzoktatás a jelen folyamataira, történéseire és azok jövőbeli következményeire fókuszál, így hozzájárul az érdeklődés felkeltéséhez az aktuális, a körülöttünk zajló társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatok megismeréséhez, megértéséhez, megvitatásához, továbbá a logikus érveken alapuló véleménynyilvánítás iránt. Napjaink társadalomföldrajzi, vallásföldrajzi és etnikai földrajzi folyamatainak bemutatása révén a tantárgy hozzájárul a toleráns és etikus, egymás tiszteletét szem előtt tartó magatartás kialakulásához is.

A földrajz a helyi, regionális és globális gazdasági-pénzügyi folyamatok megismertetésével elősegíti a gazdasági élet eseményeiben eligazodó aktív, kreatív, rugalmas és vállalkozóképes állampolgári gondolkodás és szemléletmód kialakulását. Fontos feladatának tartja, hogy a mindennapi életben hasznosítható gazdasági és pénzügyi ismeretek bemutatásával hozzájáruljon az értő és felelős pénzügyi döntési képesség kialakításához. A tantárgy komplexitására, szintetizáló jellegére, a tantárgy által közvetített földrajzi-földtani, környezeti, gazdasági ismeretekre, gondolkodás- és szemléletmódra építve a tanulók ilyen irányú pályorientációját is jelentősen támogatja.

A földrajz tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: Szüntelenül változó és globalizálódó világunk megismeréséhez, megértéséhez elengedhetetlen a folyamatos tájékozódás, információszerzés és a nyitott gondolkodás, amely elképzelhetetlen a tanuló kezdetben még irányított, majd egyre önállóbbá váló információszerző tevékenysége nélkül. Így a tanulás-tanítási folyamatnak hozzá kell járulnia az információszerzés és -feldolgozás képességének fejlesztéséhez, különös tekintettel a digitális világ nyújtotta lehetőségek kritikus felhasználására. A földrajzoktatás célja, hogy elősegítse a megszerzett ismeretek alkalmazását a mindennapi élet különböző területein, támogassa az egyéni igényekkel összhangban lévő önirányító és önfejlesztő tanulás képességének fejlődését. Cél, hogy a tanuló képes legyen a földrajzi-földtudományi, gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi jellegű információk felismerésére és

összegyűjtésére a valós térben (például terepen) csakúgy, mint különböző információhordozókból (például újságcikkek, grafikonok, térképek, híradások, forrásszövegek, karikatúrák, képek, ábrák elemzése révén).

A kommunikációs kompetenciák: A különféle szóbeli és írásbeli ismeretközvetítő, illetve értékelési módszerek alkalmazásával a földrajztanítás segíti az anyanyelvi kommunikáció fejlődését. A földrajzi információk értelmezése során fejlődik a tanuló érvelésen alapuló egészséges vitakészsége. A kommunikációs kompetenciák fejlesztését segítik a földrajzi tartalmú információk értelmezését elváró írásbeli és szóbeli – közöttük a prezentációhoz kapcsolódó – feladatok megoldása. A különböző forrásokból gyűjtött információk, leírások értelmezése és feldolgozása hozzájárul a szövegértési kompetencia fejlesztéséhez.

A digitális kompetenciák: A korszerű földrajzoktatás elképzelhetetlen a digitális világ nyújtotta aktuális információk tanításba való beépítése nélkül. Ehhez szükség van a tanuló digitális kompetenciáinak alkalmazására. A tanulási-tanítási folyamat tudatosan épít a digitális térképek, térinformatikai szoftverek alkalmazására, elemzések elvégzésére, földrajzi összefüggések felismerésére és megértésére. Az adatok összegyűjtése és felhasználása mellett fontos feladatnak tartja az adatbázisok, információforrások értő szemléletének kialakítását, a tudatos felhasználóvá válás támogatását. A projektfeladatok, önálló vagy csoportban végzett kutatások fejlesztik a tudatos közösségi információáramlást, a tudás hálózatos megosztásának képességét. A földrajztanítás tudatosan épít a tanuló prezentációs képességére, ösztönzi a földrajzi folyamatok digitális eszközökkel történő bemutatását.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A földrajztanítás során a földrajzi problémák kezdetben közös, majd csoportos vagy önálló megoldásán keresztül lehetőség nyílik a gondolkodási készségek, elsősorban az elemzés, a rendszerezés, a valós vagy modellkísérleteken alapuló tapasztalást követő következtetés és problémamegoldás fejlesztésére. A földrajztanítás fontos célja az analógias gondolkodás, a sokféleségben rejlő azonosságok és különbségek összehasonlítási készségének fejlesztése. A különböző földrajzi folyamatok vizsgálata során szükség van az analitikus és a szintetizáló gondolkodásra. Előtérbe kerül az új megoldási ötletek megfogalmazása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése, ezzel párhuzamosan pedig nagy hangsúlyt kap a tanulói döntéshozatal, az alternatívák végiggondolása, a kockázatvállalás, az értékelés, az érvelés és a legjobb megoldási lehetőségek kiválasztása. Fontos feladat a mérlegelő gondolkodás megerősítése.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A földrajz elsősorban a társadalomföldrajzi témák feldolgozásával hozzájárul a világ társadalmi-kulturális sokszínűségének megismertetéséhez, ehhez társul a más kultúrák, szokások iránti érdeklődés és tisztelet kialakulásának támogatása. A csoportos és interaktív munkamódszerek alkalmazása során lehetőség nyílik az egyéni és a kollektív felelősség tudatosítására. A kooperatív módszerek alkalmazása lehetővé teszi a tanuló szociális kompetenciáinak fejlesztését, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy későbbi élete során képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén kezelni tudja a felmerülő konfliktusokat.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A világ társadalmi, kulturális sokszínűségének bemutatásával a földrajzoktatás segíti a kulturális értékek megismerését, emellett hozzájárul a kulturális identitás tudatosításához, a kulturális értékeink és hagyományaink megőrzése iránti igény kialakításához. Az önállóan vagy csoportosan létrehozott produktumot (például modell, prezentáció) elváró feladatok hozzájárulnak a kreatív alkotás és önkifejezés képességének fejlődéséhez.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: Modern földrajzoktatásunk révén napjaink társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatainak megismerése nagymértékben hozzájárul a társadalmi-gazdasági élet eseményeiben történő eligazodáshoz, az aktív, kreatív, a körülményekhez rugalmasan alkalmazkodó állampolgárrá váláshoz. Az oktatás a modern gazdasági élet sikeres szereplőinek bemutatásával hozzájárul az innováció szerepének, a munkaerőpiac igényeinek megismeréséhez, ez pedig hatással van a munkavállalói és a vállalkozói kompetencia fejlődésére.

Az egyetlen évfolyam lehetőségei, kompetenciák

A földrajz tananyag 9. évfolyamos oktatása lehetőséget teremt arra, hogy intenzívebb formában, rövidebb idő alatt dolgozzuk fel a teljes középiskolai tananyagot. A 9. évfolyam végén megszerzett földrajz osztályzat azt is lehetővé teszi, hogy a tanuló akár már a 10. évfolyam végén érettségi vizsgát tegyen. Abban az esetben, ha ez középszintű, a 11. évfolyam végén szintemelő vizsga keretében sikeresebb, akár kiemelkedő eredményű emelt szintű érettségi vizsgát tehet. A tehetséggondozásnál is előnyt jelent a tananyag gyorsabb feldolgozása, korábban végzünk a tesztekben szereplő tananyaggal, több idő marad a versenyeként eltérő, speciális anyagok feldolgozására. A heti három óra rendszeresebb találkozást tesz lehetővé, elmélyíti a tanár-diák kapcsolatot. A több találkozás azt is igényelheti, hogy a tananyag feldolgozása sokszínű, az alkalmazott technikák, technológiák sokfélék legyenek. A feladat megoldására különböző kvizek, űrlapok alkalmazása ajánlható illetve a vaktérképes gyakorlás, számonkérés is megjelenhet a tanmenetben, mert így egyrészt az érettségi névanyag közös gyakorlására nyílik mód, másrészt olyan blokkok épülnek a tanítás menetébe, amik visszatérően ismétlődve törik a frontális oktatás monotoniját. Szintén itt említhető, hogy a három órás munkaszervezés előnyösebb lehetőséget teremt a kooperatív tanulásszervezési megoldások, a projektfeladatok megvalósításához is, eredményesebbé teszi a csoportmunkát. Ez azt is jelenti, hogy az önálló munkavégzés, a tervezés és kivitelezés, az értékelés, a kreativitás és a felelősségvállalás, de a közösség előtti szereplés, a korosztályon belüli együttműködés képességei is intenzívebben gyarapodhatnak. A projektfeladatok a tanév során háromszor, A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései, a Magyarország és a Kárpát-medence a 21. században és A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságtól című témaköröknél valósulnak meg.

Témakörök és fejlesztési célok

A földrajz tantárgy tananyaga a természeti és társadalmi környezet összefüggéseivel, kölcsönhatásaival foglalkozik és tudatosan épít az általános iskolában elsajátított földrajzi, természet- és társadalomtudományi ismeretekre. A középiskolai tananyag a múltból kiindulva a jelen folyamataira, jelenségeire és azok lehetséges jövőbeli következményeire összpontosít, épít a hagyományos és digitális térképi, grafikus és szöveges adatforrásokból megszerzhető információkra.

A középiskolai földrajz tananyaga a geoszférák természeti, társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatait állítja a középpontba, kiemelt hangsúlyt helyezve a térbeli folyamatok közötti összefüggésekre, kölcsönhatásokra. A tananyag oktatásának feladata a kozmikus környezet, valamint a geoszférák természeti folyamatainak, törvényszerűségeinek megismertetése és megértetése, a tananyag-feldolgozás fókuszába állítva a folyamatok összefüggéseinek és hatásmechanizmusainak bemutatását, a földrajzi eredetű veszélyek és kockázatok felismerését, illetve a természeti erőforrások és a társadalmi-gazdasági folyamatok közti kapcsolatok feltárását. A tananyag feldolgozásának célkitűzése a 21. század jellemző társadalmi és gazdasági folyamatainak, a mindinkább globális léptékben szerveződő világgazdaság térbeli sajátosságainak feltárása a tanulók előtt. Ugyancsak a tantárgy feladata ezen az évfolyamon az egész bolygónk jövőjét meghatározó természet-, társadalom- és gazdaságföldrajzi okokra visszavezethető problémák, veszélyhelyzetek összefüggésekben történő bemutatása, a mind nagyobb mértékű fogyasztás és a fenntarthatóság között feszülő ellentétek problémaközpontú feldolgozása, illetve az egyéni szerepvállalás lehetőségeinek és fontosságának felismertetése.

A földrajzoktatás ebben a képzési szakaszban is fontosnak tartja a tananyag feldolgozása során elsajátított földrajzi tudás és a mindennapi élet történései, döntéshelyezetei közötti kapcsolatok bemutatását. Tudatosan épít a tanulók más forrásokból (média, világháló, utazások stb.) megszerzett földrajzi ismereteinek és a korábbi évfolyamokon kialakított készségek, képességek és saját tapasztalatok tanórai alkalmazására.

A középiskolai földrajzoktatás komplex és szemléletformáló ismeretanyaga révén segíti a tanuló pályaválasztását, eligazodását a munka világában, illetve felkészíti a szakirányú felsőfokú tanulmányokra. Hozzájárul ahhoz, hogy a középiskolai földrajzi tanulmányok befejezésekor a tanuló biztonsággal eligazodjon a természeti és társadalmi környezetben, illetve földrajzi ismereteit alkalmazni tudja a mindennapi életben. Fontos szerepet játszik abban, hogy a tanuló felnőtt élete során reálisan tudja értékelni a természeti veszélyeket és környezeti kockázatokat, ezzel összefüggésben tudjon helyes döntést hozni. Kialakítja a tanulóban a földrajzi problémák iránti érzékenységet, valamint az azokra való reflektálás, a tudatos és felelős véleménynyilvánítás képességét.

A földrajzoktatás ahhoz is hozzájárul, hogy az iskolából kilépő tanuló képes legyen felelős döntéshozatalra az állampolgári szerep gyakorlása során, valamint kialakuljon benne az igény arra, hogy későbbi élete folyamán önállóan tovább gyarapítsa földrajzi ismereteit.

A földrajz tananyag feldolgozásának a természet- és társadalomföldrajzi folyamatok közti kapcsolatrendszerek bemutatása révén továbbra is kiemelt feladata az analízis és szintetizáló földrajzi gondolkodás tudatos fejlesztése, a tanulók ismereteinek rendszerezése. Az oktatás további kiemelt feladata a geoszféra jellemzőinek, törvényszerűségeinek és változásainak, valamint az ember geoszféra befolyásoló társadalmi és gazdasági tevékenységeinek megismerésén keresztül a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése. A 9. évfolyamos földrajz tananyag témaköreinek feldolgozása során a tanuló:

- földrajzi tartalmú adatok, információk alapján következtetéseket von le, tendenciákat ismer fel és várható következményeket (prognózist) fogalmaz meg;
- feltárja a földrajzi folyamatok, jelenségek közötti hasonlóságokat és eltéréseket, különböző szempontok alapján rendszerezi azokat;
- földrajzi megfigyelést, vizsgálatot, kísérletet tervez és valósít meg, az eredményeket értelmezi;
- megkülönbözteti a tényeket a véleményektől, adatokat, információkat értékel;
- önálló, érvekkel alátámasztott véleményt fogalmaz meg földrajzi kérdésekben.

Ugyanígy minden témakör feldolgozásakor kiemelt figyelmet kell hogy kapjon a földrajzi tartalmú információszerzés és -feldolgozás, valamint a digitális eszköz-használat. Ennek megfelelően a tanuló:

- céljainak megfelelően kiválasztja és önállóan használja a hagyományos, illetve digitális információforrásokat és adatbázisokat;
- adatokat rendszerez és ábrázol hagyományos és digitális eszközök segítségével;
- földrajzi tartalmú szövegek alapján lényegkiemelő összefoglalót készít szóban és írásban;
- megadott szempontok alapján alapvető földrajzi-földtani folyamatokkal, tájakkal, országokkal kapcsolatos földrajzi tartalmú szövegeket, képi információhordozókat dolgoz fel;
- közvetlen környezetének földrajzi megismerésére terepvizsgálódást tervez és kivitelez;
- digitális eszközök segítségével bemutat és értelmez földrajzi jelenségeket, folyamatokat, törvényszerűségeket, összefüggéseket.

A földrajz tantárgy óraszámja az egyetlen, 9. évfolyamon: 102 óra.

A földrajz helyi tantervének áttekintése (témakörök és óraszámok) - 34 tanítási hetet figyelembe véve (kompetencia mérések, belső vizsgák, érettségi szünetre való tekintettel):

Témakör neve	Óraszám
Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	7
A kőzetburók	11
A légkör	9
A vízburók	7
A geoszféra kölcsönhatásai és összefüggései	15
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	7
A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	17
Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	9
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	7
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	13
Összes óraszám	102

TÉMAKÖR: Tájékozódás a kozmikus térben és az időben**JAVASOLT ÓRASZÁM: 7 ÓRA****TANULÁSI EREDMÉNYEK****A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- tudatosan használja a földrajzi és a kozmikus térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket, ismeri a légi- és űrfelvételek sajátosságait, alkalmazási területeit;
- térszemlélettel rendelkezik a csillagászati és a földrajzi térben.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti a Világegyetem tér- és időbeli léptékeit, elhelyezi a Földet a Világegyetemben és a Naprendszerben;
- ismeri a Föld, a Hold és a bolygók jellemzőit, mozgásait, valamint ezek következményeit, összefüggéseit;
- értelmezi a Nap és a Naprendszer jelenségeit, folyamatait, azok földi hatásait;
- egyszerű csillagászati és időszámítással kapcsolatos feladatokat, számításokat végez;
- problémaközpontú feladatokat old meg, környezeti változásokat hasonlít össze térképek és légi- vagy űrfelvételek párhuzamos használatával.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlításával, valamint a segítségükkel történő környezeti változások megfigyelésével és elemzésével az analízáló és szintetizáló, valamint a problémaközpontú gondolkodás fejlesztése
- A témakörhöz kapcsolódó online, szabad felhasználású szoftverek órai, frontális vagy csoportmunka keretek között és önálló munkában történő alkalmazásával a digitális kompetencia és a szociális készségek fejlesztése
- A földrajzi térben való tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek alkalmazásával
- A műholdfelvételek, a GPS online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése
- A csillagászati és időszámítási feladatok elvégzésével a matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése
- A Világegyetem és a Naprendszer jellemzőinek ismeretével és összehasonlításával a rendszerben és összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése
- A naptevékenység és a Föld mozgásainak részletes ismerete révén az analízáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése
- A csillagászzal kapcsolatos újdonságok (cikkek, hírek) önálló feldolgozása kapcsán az értékelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése
- A Föld helye a Naprendszerben, a Föld mozgásai és ennek földrajzi következményei
- A Naprendszer bolygótípusainak általános jellemzése, összehasonlítása a Föld egyedi jellemvonásainak kiemelésével
- A naptevékenység földi hatásai, a napenergia hasznosítási lehetőségei
- Mesterséges égitestek (műholdak) szerepe a mindennapi életben
- Időbeli léptékek a földrajzban: földtörténeti idő, az évi és napi időszámítás

FOGALMAK

Naprendszer, Világegyetem, Tejútrendszer, csillag, Föld-típusú bolygó (kőzetbolygó), Jupiter-típusú bolygó (gázbolygó), holdfázisok, nap- és holdfogyatkozás, naptevékenység, napenergia, helymeghatározás, helyi idő, zónaidő, időzóna

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A különböző típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlítása irányított szempontok alapján grafikus rendszerező segítségével pármunkában
- Az égbolt felfedezése, a Naprendszer bolygóinak, holdjainak, illetve csillagképeinek tanulmányozása okostelefonos alkalmazások vagy online, szabad felhasználású szoftverek segítségével
- Föld körüli utazás 3D-ben műholdfelvételek segítségével, illetve 3D modellek, vizualizációk tanulmányozása
- Animációk keresése az interneten a Föld és a Hold mozgásairól
- A Nap, a Hold és a Föld mozgásainak, valamint Kepler törvényeinek testmodellezése
- Képzletbeli interjú készítése egy ismert bolygóról jött idegennel pármunkában
- A hétköznapi életben hasznosítható (pl. külföldi utazás tervezésekor felmerülő) időszámítási feladatok megoldása
- Prezentáció készítése a műholdfelvételek gyakorlati hasznosításának bemutatására
- A csillagászattal kapcsolatos hírportálok, kiadványok, intézetek, egyesületek megismerése
- Csillagvizsgáló meglátogatása (Polaris, Svábhegyi Csillagvizsgáló)
- Asztrófotók készítése, beküldése, értékelése
- A Hold felszínének tanulmányozása a fűzetbe ragasztott puzzle térkép készítésével (a fontosabb mare területek, kráterek azonosítása)

TÉMAKÖR: A KÖZETBUROK**JAVASOLT ÓRASZÁM: 11 ÓRA****TANULÁSI EREDMÉNYEK**

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a Föld felépítésének törvényszerűségeit;
- párhuzamot tud vonni a jelenlegi és múltbeli földrajzi folyamatok között;
- ismeri a kőzetburok folyamataihoz kapcsolódó földtani veszélyek okait, következményeit, tér- és időbeli jellemzőit, illetve elemzi az alkalmazkodási, kármegelőzési lehetőségeket;
- érti a különböző kőzettani felépítésű területek eltérő környezeti érzékenysége, terhelhetősége közti összefüggéseket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összefüggéseiben mutatja be a lemeztektonika és az azt kísérő jelenségek (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés) kapcsolatát, térbeliségét, illetve magyarázza a kőzetlemezmozgások lokális és az adott helyen túlmutató globális hatásait;
- felismeri az alapvető ásványokat és kőzeteket, tud példákat említeni azok gazdasági és mindennapi életben való hasznosítására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek ismeretével a problémamegoldó, analízáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése
- A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásainak és alkalmazási módjainak ismeretével a földrajzi térszemlélet, a rendszerben való gondolkodás és a környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartás fejlesztése
- A lemeztektonika folyamatát bemutató ábrák, modellek és animációk elemzésével az ábraelemző képesség, a logikus gondolkodás fejlesztése
- A földrengések folyamatát (okai, következményei, kármegelőzési lehetőségek) bemutató forrásszövegek feldolgozásával a szövegértési és -elemző képesség, valamint a mérlegelő gondolkodás és véleményalkotás fejlesztése
- A Föld felépítésének törvényszerűségei
- Lemeztektonika és az azt kísérő folyamatok (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés), összefüggéseik

- A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásai és alkalmazkodási stratégiák (geotermikus energia hasznosítása, földtani kockázatok és veszélyek)
- Alapvető ásványok és kőzetek felismerése, egyszerű vizsgálata és gazdasági hasznosításai, a bányászott nyersanyagok 21. századi hasznosítási trendjei

FOGALMAK

geoszféra, geotermikus energia, kőzetlemez, lemeztektonika, hegységképződés, földrengés, vulkanizmus, magma, láva, vulkáni utóműködés, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, mélytengeri árok, óceánközépi hátság, gyűrődés, vetődés, hegységrendszer, cunami, ásvány, magmás, üledékes, átalakult kőzet, ásványi nyersanyag, érc, homok, lösz, mészkő, bazalt, gránit, homokkő, kvarc, kalcit, kősó, lignit, kőszén, kőolaj, földgáz, bauxit

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Afrikai-lemez, Antarktisz-lemez, Ausztrál–Indiai-lemez, Csendes-óceáni-lemez, Dél-amerikai-lemez, Észak-amerikai-lemez, Eurázsiai-lemez, Fülöp-lemez (Filippínó-lemez), Nasca-lemez (Nazca-lemez); Japán-árok, Mariana-árok; Eurázsiai-hegységrendszer, Kaledóniai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer;

Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl, Vezúv

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A lemeztektonikai folyamatok rajzolása a füzetbe az egyes órákon a részfolyamatok ismételt, részletezett feltüntetésével
- Képzletbeli tudósítás írása pl. a Föld belsejéből, egy kőzetlemez pereméről
- Empátiagyakorlat: Mit érezhetnek és mit tehetnek az emberek földrengéskor, vulkánkitöréskor, cunami esetén?
- A kontinentális és az óceáni kéreg összehasonlító táblázatának készítése
- Gondolattérkép készítése a lemezmozgások következményeiről
- Szövegálmondás készítése virtuális sétához, pl. a Yellowstone parkban, Izlandon vagy az Afrikai törésvonal és árokrendszer mentén
- Projektfeladat: ásvány- és kőzetgyűjtemény (virtuális is lehet) készítése, feliratozás készítése az egyes kőzetekhez
- A vulkáni utóműködés hazai előfordulásainak összegyűjtése az internet segítségével, majd csoportosítása a tanult szempontok alapján
- Hírfigyelés: hazai és nemzetközi hírek keresése és elemzése aktuális földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek témakörében
- Magyarázó és folyamatábrák, modellek, egyszerű animációk készítése, illetve elemzése a lemeztektonikával kapcsolatban
- Vigyázat, tévképzet! A témához kapcsolódó tudományos-fantasztikus filmrészletek megtekintése és a tudományos szempontból hibás ábrázolások megkeresése

TÉMAKÖR: A LÉGKÖR

JAVASOLT ÓRASZÁM: 9 ÓRA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a légkör szerkezetét, fizikai és kémiai jellemzőit, magyarázza az ezekben bekövetkező változások mindennapi életre gyakorolt hatását;
- megnevezi a légkör legfőbb szennyező forrásait és a szennyeződés következményeit, érti a lokálisan ható légszennyező folyamatok globális következményeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összefüggéseiben mutatja be a légköri folyamatokat és jelenségeket, illetve összekapcsolja ezeket az időjárás alakulásával;
- időjárási térképeket és előrejelzéseket értelmez, egyszerű prognózisokat készít;
- felismeri a szélsőséges időjárási helyzeteket, és tud a helyzetnek megfelelően cselekedni;

- a légkör globális változásaival foglalkozó forrásokot elemez, érveken alapuló véleményt fogalmaz meg a témával összefüggésben;
- magyarázza az éghajlatváltozás okait, valamint helyi, regionális, globális következményeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az időjárás és az éghajlat közti különbségek és jellemzőik ismeretével a logikai és a rendszerben való gondolkodás fejlesztése
- Az időjárás témaköréhez kapcsolódó műholdfelvételek online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése
- A légkör témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésének, adott szempontok szerinti megfigyelésének és értelmezésének fejlesztése
- Az éghajlatváltozás globális és lokális okainak, következményeinek, mérséklési és alkalmazási stratégiáinak ismeretével a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése
- Az éghajlatváltozással (okai, következményei, mérséklési stratégiák) kapcsolatos, hagyományos és online forrásszövegek elemzése és szóbeli értékelése kapcsán a szövegértési, kommunikációs és digitális kompetencia fejlesztése
- A légkör szerkezete, fizikai és kémiai jellemzői
- A levegő felmelegedése és az azt befolyásoló tényezők
- Légköri folyamatok és jelenségek (felhő- és csapadékképződés, légköri képződmények: ciklon, anticiklon, trópusi ciklonok, időjárási frontok)
- A légköri folyamatok mint megújuló energiaforrások
- Időjárási szélsőségek felismerése (pl.: tornádó, jégeső, aszály)
- Időjárási jelenségek értelmezése (pl.: időjárás-jelentések)
- Földi légkörczés, monszunszelek
- A légkör globális változásai és problémái (ózonréteg elvékonyodása, savas esők, éghajlatváltozás, szmog): okok és következmények
- Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon, mérséklési és alkalmazkodási stratégiák

FOGALMAK

troposzféra, sztratoszféra, üvegházhatás, üvegházgázok, izoterma, izobár, szél, ózonréteg, melegfront, hidegfront, ciklon, anticiklon, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajták, időjárás-előrejelzés, globális felmelegedés, passzátszél, nyugati(as) szél, sarki szél, tájfun, monszunszél, savas eső, tornádó, hurrikán, aszály, napenergia, szélenergia

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Különböző időjárás előrejelző weboldalak (met.hu, zamg.ac.at, windguru.com) megismerése
- Aktuális meteorológiai műholdfelvételek rendszeres, óra eleji megtekintése, elemzése
- Szimulációs gyakorlat: időjárás-jelentés és prognózis készítése műholdfelvételek, online adatok felhasználásával
- Légköri jelenségek tanórai vizsgálata okostelefonos alkalmazás használatával, valós adatokból dolgozó vizualizáció tanulmányozásával
- Egyszerű légköri kísérletek elvégzése, a tapasztalatok rögzítése
- Projektfeladat: időjárás-megfigyelés – saját meteorológiai mérések rögzítése, az adatok ábrázolása és értelmezése, az adatokon alapuló számolási feladatok elvégzése
- Az éghajlatváltozással, időjárási veszélyhelyzetekkel kapcsolatos hagyományos és online forrásszövegek elemzése, szóbeli értékelése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása
- Ötletbörze – „klímamentő” ötletek gyűjtése és rendszerezése fűrtábrán
- Ötletbörze: környezettudatos energiahasználat, a légkör megújuló energiaforrásainak hasznosítása a mindennapi életben
- Helyzetgyakorlat: helyes viselkedés szélsőséges időjárási helyzetekben
- Projektfeladat: helyi környezetvédelmi akciók tervezése
- A klímaváltozás lokális okainak felkutatása a lakóhelyen
- Hírfigyelés és beszámoló készítése a légkör globális és lokális változásaival és aktuális problémáival kapcsolatban
- Tanórai vita: Már érezzük? – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon címmel

TÉMAKÖR: A VÍZBUROK**JAVASOLT ÓRASZÁM: 7 ÓRA****TANULÁSI EREDMÉNYEK****A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- ismeri a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusait, azok jellemzőit, a mennyiségi és minőségi viszonyait befolyásoló tényezőket, a víztípusok közötti összefüggéseket;
- igazolja a felszíni és felszín alatti vizek egyre fontosabbá váló erőforrásszerépét és gazdasági vonatkozásait, bizonyítja a víz társadalmi folyamatokat befolyásoló természetét, védelmének szükségességét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek okait, és reálisan számol a várható következményekkel;
- tudatában van a személyes szerepvállalások értékének a globális vízgazdálkodás és éghajlatváltozás rendszerében.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A vízburok témakörével kapcsolatos ismeretek mindennapi életben történő alkalmazásának erősítése, ezáltal az analízis és szintetizáló gondolkodás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint az egyéni és közösségi felelősség fejlesztése
- A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésével, adott szempontok szerinti megfigyelésével és értelmezésével a levegőburok és a vízburok összefüggéseinek igazolása, ezáltal a rendszerben történő gondolkodás fejlesztése
- A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online hírek, cikkek elemzése kapcsán a mérlegelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése
- A Föld vízkészlete, a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusai és azok jellemzői
- A víz mint erőforrás: a gazdasági és társadalmi folyamatokat befolyásoló szerepe (ivóvízkészlet, vízenergia, ipartelepítő tényező, mezőgazdaság, migráció)
- A vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek (belvíz, árvíz), a vízkészlet mennyiségi és minőségi védelme

FOGALMAK

tenger, óceán, felszín alatti víz, talajvíz, vízfogó és víztartó réteg, artézi víz, hévíz, ásványvíz, belvíz, tó, fertő, mocsár, láp, hullámozás, tengerjárás, tengeráramlás, deltatorokolat, tölcse-torokolat, vízgyűjtő, vízválasztó, vízhozam, vízállás, vízjárás, árvíz, holtág, öntözővíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízgazdálkodás, vízenergia

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger

Adriai-tenger, Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Japán-tenger, Karib (Antilla)-tenger, Kaszpi-tenger, La Manche, Mexikói-öböl, Perzsa (Arab)-öböl, Vörös-tenger

Aral-tó, Bajkál-tó, Balaton, Boden-tó, Csád-tó, Fertő, Garda-tó, Genfi-tó, Gyilkos-tó, Hévízi-tó, Holt-tenger, Ladoga-tó, Nagy-tavak, Szelidi-tó, Szent Anna-tó, Tanganyika-tó, Tisza-tó, Velencei-tó, Viktória-tó

Boszporusz, Duna–Majna–Rajna vízi út, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szezei-csatorna

Amazonas, Colorado, Duna, Elba, Jangce, Kongó, Mississippi, Ob, Pó, Rajna, Sárga-folyó, Temze, Volga

Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projektfeladat: vízfogyasztási szokások felmérése, egyéni és közösségi vízlábnyom kiszámítása – víztakarékossági javaslatok megfogalmazása
- A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online média híreinek értelmezése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása
- A felszíni és felszín alatti vizek főbb típusainak és azok jellemzőinek összefoglalása gondolattérkép elkészítésével
- Projektfeladat: A víz világnapja alkalmából iskolai rendezvény programjának összeállítása, a program lebonyolítása

- Ötlebtörze – Légy tudatos vízhasználó! Vízkímélő praktikák gyűjtése
- A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzése, az eredmények értelmezése
- Vízminta (ivóvíz, öntözővíz, csapadékvíz) gyűjtése és egyszerű vizsgálata, adatgyűjtés a vonatkozó egészségügyi és környezetvédelmi határértékekről
- Látogatás a helyi vízműbe és/vagy szennyvíztisztítóba
- Műholdfelvételek segítségével a felszíni vizek és vízkészletek időbeli változásának összehasonlító vizsgálata (például: Aral-tó, gleccserek), a változás okainak feltárása

TÉMAKÖR: A GEOSZFÉRÁK KÖLCSÖNHATÁSAI ÉS ÖSSZEFÜGGÉSEI**JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 ÓRA****TANULÁSI EREDMÉNYEK****A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban mutatja be a földrajzi övezetesség rendszerének egyes elemeit, a természeti jellemzők társadalmi-gazdasági vonatkozásait;
- összefüggéseiben mutatja be a talajképződés folyamatát, tájékozott a talajok gazdasági jelentőségével kapcsolatos kérdésekben, ismeri Magyarország fontosabb talajtípusait;
- bemutatja a felszínformálás többtényezős összefüggéseit, ismeri és felismeri a különböző felszínformáló folyamatokhoz (szél, víz, jég) és kőzettípusokhoz kapcsolódóan kialakuló, felszíni és felszín alatti formakincset.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti az ember környezetátalakító szerepét, ember és környezete kapcsolatrendszerét, illetve példák alapján igazolja az egyes geoszféra folyamatainak, jelenségeinek gazdasági következményeit, összefüggéseit;
- felismeri a történelmi és a földtörténeti idő eltérő nagyságrendjét, ismeri a geoszféra fejlődésének időbeli szakaszait, meghatározó jelentőségű eseményeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A geoszféra egymással kölcsönösen összefüggő folyamatainak komplex elemzésével a rendszerben történő gondolkodás, az analízis, szintetizálás és logikai gondolkodás fejlesztése
- A geoszféra közötti kölcsönhatások kiemelésével a geoszféra fejlődésének időbeli szakaszaihoz kötődő, meghatározó jelentőségű földtörténeti események bemutatása
- A természeti és társadalmi tényezők kölcsönhatásának ismerete által a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése
- Az egyes geoszféra folyamataikhoz, jelenségeikhez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek reális értékelésének kialakítása
- Egyszerű talajtani kísérletek elvégzésével, értelmezésével és a geoszféra rendszerébe történő illesztésével a logikus és rendszerben történő gondolkodás fejlesztése
- A talajképződés az éghajlati, hidrológiai, földtani és domborzati tényezők kölcsönhatásának tükrében
- A talajok gazdasági jelentősége, talajpusztulás és talajvédelem
- A külső erők felszínformálása (víz, szél, jég)
- Az ember felszínformáló tevékenysége
- Egyes kőzettípusokhoz kapcsolódó felszínformáló folyamatok
- Karsztosodás, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentősége
- A földrajzi övezetesség: a tipikus éghajlati övek elhelyezkedése, jellemző tulajdonságai, függőleges övezetességű területek
- A természeti és társadalmi környezet jellemző kölcsönhatásai az egyes földrajzi övezetekben

FOGALMAK

földtörténeti idő, kormeghatározás, jégkorszak, külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, zonális talaj, azonális talaj, humusz, talajszennyezés, talajerózió, magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás, sodorvonal, szurdok, sziget, zátony, árvízvédelem, villámáradás, karsztjelenség, karsztformák, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord, erdőhatár, hóhatár, szoláris és valódi éghajlati övezetesség, függőleges övezetesség

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projektfeladat: az egyes éghajlati területek és az ott élő emberek kapcsolatának feltárása (mezőgazdaság az oázisokban, étkezési szokások a mediterrán területeken, hagyományos női munkák a trópusi sivatagi éghajlaton) csoportmunkában prezentációk készítésével
- Földtörténeti eseménysorok elemzése pl. logikai láncok alkotásával, „gázlókövek” módszer alkalmazásával
- Logikai kapcsolatok keresése, halmazképzés a geoszférákat jellemző szókészlet felhasználásával
- Látványos idővonal vagy földtörténeti óra készítése a geoszférák fejlődéséről grafikus elemekkel vagy online interaktív tervezővel
- A Föld több különböző pontjának éghajlatáról készült diagramok tanulmányozása, azok összehasonlítása a lakóhely éghajlati adataival, értékeivel
- Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek összegyűjtése, a hozzájuk kapcsolódó teendők csoportosítása
- Egyszerű talajtani kísérletek elvégzése, a talajok gazdasági jelentőségének, a talajvédelem fontosságának igazolása
- Tanulói kísérletek megtervezése és kivitelezése a külső erők felszínformáló munkájának megfigyelésére
- Digitális fotóalbum készítése narrációval a karsztjelenségekről, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentőségéről
- A földrajzi övezetesség rendszerének ábrázolása jelmagyarázat és színkód segítségével egy képzeletbeli földrészen
- A Föld különböző hegységeiben lévő magassági növényövek összehasonlítása, a hegységek éghajlatválasztó szerepének elemzése metszetábrák alapján
- Online információk alapján az éghajlati területekre jellemző életképek megalkotása csoportmunkában
- Éghajlati diagramok és éghajlatra jellemző képek párosítása
- A földrajzi övezetesség, illetve az övek összehasonlító jellemzéséhez elemzési algoritmus kialakítása
- Képzeletbeli levélírás pl. az amazonasi esőerdők védelmében az illetékeseknek
- Az elsivatagosodás problémaalapú megbeszélése

TÉMAKÖR: ÁTALAKULÓ TELEPÜLÉSEK, ELTÉRŐ DEMOGRÁFIAI PROBLÉMÁK A 21. SZÁZADBAN**JAVASOLT ÓRASZÁM: 7 ÓRA****TANULÁSI EREDMÉNYEK****A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- bemutatja a népességszám-változás időbeli és területi különbségeit, ismerteti okait és következményeit, összefüggését a fiatalodó és az öregedő társadalmak jellemző folyamataival és problémáival;
- különböző szempontok alapján csoportosítja és jellemzi az egyes településtípusokat, bemutatja szerepkörük és szerkezetük változásait;
- érti és követi a lakóhelye környékén zajló település- és területfejlesztési, valamint demográfiai folyamatokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- különböző népességi, társadalmi és kulturális jellemzők alapján bemutat egy kontinent, országot, országcsoporthoz.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Aktuális demográfiai adatok elemzésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése
- Aktuális hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése
- A demográfiai szakaszok (átmenetek) jellemzői, a népességszám és a korösszetétel társadalmi-gazdasági következményeinek elemzésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése
- A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – pl. elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, ezek okainak és összefüggéseinek feltárása
- A világ nyelvi, vallási és kulturális sokszínűsége – a kulturális identitás és a kulturális globalizáció földrajzi összefüggései
- A településtípusok szerepének, jellemzőinek átalakulása – tanya (farm), falu, város kapcsolatrendszerének bemutatása
- A 21. századi nagyvárosi élet ellentmondásai

- A Föld népességszámának növekedéséből, a területi különbségekből adódó globális problémák bemutatása, a kedvezőtlen következmények mérséklési lehetőségeinek feltárása
- A nagyvárosok növekedésének környezeti következményei, a környezetkárosítás mérséklésének lehetőségei, a problémák feltárásával a felelős környezeti szemlélet erősítése
- Nyitottság az egyes térségek demográfiai eredetű problémáinak megismerése iránt, felelős és tényeken alapuló véleményalkotás

FOGALMAK

a népesedési átmenet szakaszai, természetes szaporodás, népességrobbanás, népsűrűség, korfa, korszerkezet, világvallás, világnyelv, tanya, farm, falu, város, agglomeráció, világváros (globális város), urbanizáció (városodás, városiasodás), technopolisz, városszerkezet

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

BosWash megalopolisz, Jeruzsálem, Mekka, Vatikán

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Adatgyűjtés és az adatok ábrázolása a saját település és megye, valamint az ország demográfiai adatainak alakulásáról, a tendenciák megfogalmazása
- Korfaelemzés – a lakóhely, megye, ország korfájának elemzése pl. a KSH interaktív korfái segítségével
- Az egyes országok, régiók eltérő demográfiai trendjeinek megismerése internetes alkalmazások segítségével
- Önálló kutatómunka: A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, okai és összefüggései. A kutatás eredményének bemutatása
- Projektfeladat: bemutató – pl. prezentáció, kiállítás – készítése az emberiség nyelvi, vallási és kulturális sokszínűségének bemutatására
- Szeretsz a saját településeden élni? – a lakóhely értékelése különböző nézőpontokból, a vélemények rendszerezése csoportmunkában
- A lakóhely településszerkezetének bemutatása fényképfelvételek alapján, javaslatok megfogalmazása a település fejlesztésére
- A nagyvárosi élet előnyeinek és hátrányainak rendszerező, összegző bemutatása városlakókkal készített képzeletbeli vagy valós interjúk alapján
- Különböző településfejlődési utak elemzése logikai láncok alkotásával

TÉMAKÖR: A NEMZETGAZDASÁGTÓL A GLOBÁLIS VILÁGGAZDASÁGIG

JAVASOLT ÓRASZÁM: 17 ÓRA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismerteti a gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők szerepének átalakulását, bemutatja az egyes gazdasági ágazatok jellemzőit, értelmezi a gazdasági szerkezetváltás folyamatát;
- megnevezi és értékeli a gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezőket;
- ismerteti a világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzőit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi és értékeli a társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítására alkalmas mutatók adatait, a társadalmi-gazdasági fejlettség területi különbségeit a Föld különböző térségeiben;
- értékeli az eltérő adottságok, erőforrások szerepét a társadalmi-gazdasági fejlődésben;
- modellezi a piacgazdaság működését;
- megnevezi a világgazdaság működése szempontjából tipikus térségeket, országokat;
- összehasonlítja az európai, ázsiai és amerikai erőterek gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét, illetve azok változását a globális világban;
- összefüggéseiben mutatja be a perifériatársadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásait, a felzárkózás lehetőségeit;

- ismerteti az Európai Unió működésének földrajzi alapjait, példák segítségével bemutatja az Európai Unión belüli társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségeket, és megnevezi a felzárkózást segítő eszközöket;
- értelmezi a globalizáció fogalmát, a globális világ kialakulásának és működésének feltételeit, jellemző vonásait;
- példák alapján bemutatja a globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeit, mindennapi életünkre gyakorolt hatását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése
- A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése
- A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése
- A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése
- A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben hasznosítható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése
- A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése
- A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése
- A globális világ kialakulásának és működésének feltételei, jellemző vonásai
- A globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek, mindennapi életünkre gyakorolt hatásainak rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése
- A világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzői
- A centrum- és perifériatárségek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése
- Az amerikai, az európai és az ázsiai erőter gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban
- A világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek bemutatása, a fejlődés tényezőinek elemzése
- Egyedi fejlődési utak a sajátos szerepkörrel rendelkező országok példáján
- A perifériatárségek társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei
- Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése

FOGALMAK

GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, BRICS országok, ipari park, robotizáció

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Európa

Országok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna

Városok: Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgograd, Zágráb, Zürich

Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék

Afrika

Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria, Algéria, Tunézia

Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó

Amerika

Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó, Venezuela, Panama, Chile, Kolumbia

Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC, Atlanta, Dallas, Seattle, Santiago, Bogotá

Ausztrália és Óceánia

Országok: Ausztrália, Új-Zéland

Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

Ázsia

Országok: Egyesült Arab Emírségek, Dél-Korea (Koreai Köztársaság), Fülöp-szigetek, India, Indonézia, Irak, Irán, Izrael, Japán, Kazahsztán, Kína, Kuvait, Malajzia, Szaúd-Arábia, Thaiföld, Törökország

Városok: Ankara, Bagdad, Bangkok, Kalkutta, Hongkong, Isztambul, Jakarta, Jeruzsálem, Manila, Mekka, Osaka, Peking, Rijád, Sanghaj, Szingapúr, Szöul, Teherán, Tel Aviv-Jaffa, Tokió, Újdelhi

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projektfeladat: csoportmunkában, írásbeli és szóbeli produkttal lezárt tevékenység, melynek során a diákok geopolitikai elemzés, politikai reklám, fenntarthatósági konferencia, gazdasági rádióadások vagy gazdasági témájú podcastok bemutatásával, elemzésével egyénileg foglalkoznak majd saját podcastot készítenek társalognak.
- A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítása, elemzése adatsorok, tematikus térképek segítségével
- A tanulók által kiválasztott termék előállításához megfelelő telephely keresése, a szükséges telepítő tényezők listázása kooperatív munkában
- A piac működési elveit bemutató helyzetgyakorlat a termelő, a fogyasztó és a közvetítő szemszögéből
- Egy ismert transznacionális vállalat működési modelljének elkészítése
- Esettanulmány elkészítése a térségben megvalósult zöld- vagy barnamezős beruházásokról
- Az integrálódás fokozatainak ábrázolása piramisábrán
- A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők ábrázolása fűrtábrán
- Logikai lánc alkotása a nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okokról és következményekről
- Az amerikai, az európai és az ázsiai erőter gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét alátámasztó adatsorok összehasonlító elemzése
- A centrum- és perifériatérségek, a világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek komplex bemutatása infografika segítségével, kooperatív tanulási módszer alkalmazásával
- Szemléletes ábra, térképvázlat készítése a centrum- és perifériaországok kapcsolatrendszerének bemutatására
- Különböző típusú bemutatók készítésével más társadalmak kultúrájának megismertetése, pl. zenei válogatás készítése, étlap összeállítása, ünnepek és szokások bemutatása
- A globalizáció pozitív és negatív hatásainak megvitatása és összegzése
- A társadalmi-gazdasági változás nagyvárosok térbeli szerkezetére gyakorolt hatásának bemutatása régi és új térképek, valamint képek összehasonlításával

TÉMAKÖR: MAGYARORSZÁG ÉS KÁRPÁT-MEDENCE A 21. SZÁZADBAN**JAVASOLT ÓRASZÁM: 9 ÓRA****TANULÁSI EREDMÉNYEK****A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- példák alapján jellemzi és értékeli Magyarországot társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, az Európai Unióban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- bemutatja a területi fejlettségi különbségek okait és következményeit Magyarországon, megfogalmazza a felzárkózás lehetőségeit;
- értékeli hazánk környezeti állapotát, megnevezi jelentősebb környezeti problémáit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Adatok elemzésével és összehasonlításával értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, a Kárpát-medencében és az Európai Unióban
- Magyarország természeti-társadalmi értékeinek bemutatásával és rendszerezésével a nemzeti identitás erősítése
- Aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatásával és rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás fejlesztése
- A régiók jellemzőinek összehasonlításával a tanulók aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítés fejlesztése (Budapest és az agglomeráció, Észak- és Dél-Alföld régió, Középhegységi régiók, Nyugat- és Dél-Dunántúl régió)

FOGALMAK

régió, idegenforgalmi régió, ipari park, logisztikai központ, agglomerálódó térség, területi fejlettségi különbség, eurorégió

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Régiók, megyék

Főbb települések: Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békéscsaba, Budapest, Bük, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hajdúszoboszló, Harkány, Hegyeshalom, Hévíz, Hódmezővásárhely, Hollókő, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Makó, Miskolc, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pannonhalma, Pécs, Salgótarján, Sárospatak, Siófok, Sopron, Százhalombatta, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentendre, Szentgotthárd, Szolnok, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tihany, Tiszaújváros, Vác, Várpalota, Veszprém, Visegrád, Visonta, Záhony, Zalaegerszeg, Zalakaros

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projektfeladat: a régiók infrastrukturális, gazdasági, turisztikai jellemzőinek bemutatása térkép elkészítésével, kiselőadással
- Projektfeladat: külföldieknek szóló országbemutató, országimázs-összeállítás forgatókönyvének megtervezése és elkészítése
- A lakóhely munkaerőtérképének elkészítése, következtetések levonása, a jól alkalmazható munkaerővel szembeni elvárások összegyűjtése
- Esettanulmányok segítségével a rendszerváltozás (1989) gazdasági következményeinek megvitatása
- Interjú szülőkkel, nagyszülőkkel megadott szempontok alapján Milyen volt az élet az 1980-as években? címmel – az interjúk alapján társadalmi-gazdasági korrajz elkészítése
- Bíróági tárgyalás – helyzetgyakorlat különböző környezeti veszélyhelyzetekhez, katasztrófákhoz kapcsolódó témákban, pl.: vörösiszap-katasztrófa, vízhabzás a Rábán, ciánszennyezés a Tiszán
- Környezettudatos energiastratégia kidolgozása szakértői csoportok kialakításával
- Projektfeladat: öröm- és bánattérkép készítése a megye, a régió rendezett, fejlődő és pusztuló, leszakadó területeiről
- Nyomtatott és online cikkek, információk alapján az aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatása, értékelése, saját vélemény megfogalmazása
- Országos, regionális és helyi fejlesztési tervek fontosabb céljainak bemutatása önálló információgyűjtés alapján
- A régiók jellemzőinek összehasonlítása, a területi fejlettségi különbségek okainak és következményeinek, illetve a felzárkózás lehetőségeinek bemutatása kooperatív módszerek alkalmazásával
- Az európai uniós tagság hatása a Kárpát-medencei országok magyarságára – adatgyűjtés és azok közös értelmezése, illetve szemléletes bemutatása
- A lakóhelyen és környékén néhány uniós támogatással készülő beruházás bemutatása többféle forrás felhasználásával

TÉMAKÖR: A PÉNZ ÉS A TŐKE MOZGÁSAI A VILÁGGAZDASÁGBAN

JAVASOLT ÓRASZÁM: 7 ÓRA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- magyarázza a monetáris világ működésének alapvető fogalmait, folyamatait és azok összefüggéseit, ismer nemzetközi pénzügyi szervezeteket;
- bemutatja a működőtőke- és a pénztőkeáramlás sajátos vonásait, magyarázza eltérésük okait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- pénzügyi döntéshelyzeteket, aktuális pénzügyi folyamatokat értelmez és megfogalmazza a lehetséges következményeket;
- pénzügyi lehetőségeit mérlegelve egyszerű költségvetést készít, értékeli a hitelfelvétel előnyeit és kockázatait;
- alkalmazza megszerzett ismereteit pénzügyi döntéseiben, belátja a körültekintő, felelős pénzügyi tervezés és döntéshozatal fontosságát.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Aktuális gazdasági, pénzügyi adatsorok elemzésével, értelmezésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése
- Aktuális pénzügyi hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése
- A mindennapi élethelyzetekből adódó pénzügyi döntéshelyzetek megismertetésével és értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése
- Az aktuális pénzügyi helyzetben elérhető befektetési lehetőségek összevetése az előnyök és a lehetséges veszélyek (befektetési háromszög) bemutatásával a felelős pénzügyi gondolkodás fejlesztése érdekében
- A személyes pénzügyi döntésekkel kapcsolatos témák feldolgozása során a megalapozott véleményalkotás az aktív pénzügyi gondolkodás, illetve a vitakészség fejlesztése érdekében
- A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepének bemutatása szituációs játékok, helyzetgyakorlatok, esetelemzések segítségével, a tényeken alapuló véleményformálás képességének fejlesztése
- A működőtőke és a pénztőke mozgásának, világgazdasági szerepének összehasonlítása
- Konkrét, az életkori sajátosságnak megfelelő tevékenységekhez költségvetés készítése, a kiadások mérlegelése
- A hitelfelvétel és a fejlesztés, illetve az eladósodási kockázat összefüggéseinek bemutatása, a mindennapok példái alapján, az egyén és a nemzetgazdaságok szintjén
- A globalizáció és a globális pénzügyi krízisek kialakulásának összefüggései

FOGALMAK

működőtőke, pénztőke, befektetés, vállalkozás, részvény, kötvény, fix és változó kamatozású hitel, kamat, hozam, kockázat, lekötöttség (likviditás), adósságcsapda, infláció, költségvetés, BUX-index, Dow Jones-index, THM, EBKM, IMF, Világbank, állami és EU-támogatás, támogatott hitel, önerő

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Aktuális banki adatok, tájékoztatók segítségével pénzügyi döntéshelyzetek szimulálása (pl. folyószámlanyitás, személyi kölcsön vagy lakáshitel felvétele, lakáscélú megtakarítás vállalása)
- Beszélgetés vagy helyzetgyakorlat a biztonságos pénz- és bankkártyahasználatról, tájékozódás elektronikus kiadványok segítségével
- Hírfigyelés –reflektálás, vélemény megfogalmazása és ütköztetése aktuális pénzügyi hírekkel kapcsolatban
- A gazdasági tér folyamatait alakító szereplők bemutatása mozaikmódszerrel
- Hogyan jut el egy globális termék (pl. személyautó) a fogyasztóhoz? A folyamat bemutatása szimulációs gyakorlat keretében
- Helyzetgyakorlat: egy nagyobb pénzösszeg – pl. lottónyeremény vagy családi örökség – befektetési lehetőségeinek mérlegelése
- Online betekintés a tőzsde világába, szimulációs gyakorlat a tőzsde működésének bemutatására
- Pénzügyi oktatófilmek segítségével a hétköznapiokban hasznosítható tudás szerzése, a látottak megbeszélése
- Egy diákállalkozás indításának lehetőségei, mérlegelő elemzés készítése

- Egy képzeletbeli vállalkozás üzleti tervének elkészítése és bemutatása csoportmunkában
- A működőtőke-befektetés térbeli jellemzőinek bemutatása, a hazánkba érkező tőke területi, gazdasági és szektoronkénti megoszlásának jellemzése, következtetések levonása

TÉMAKÖR: HELYI PROBLÉMÁK, GLOBÁLIS KIHÍVÁSOK, A FENNTARTHATÓ JÖVŐ DILEMMÁI**JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 ÓRA****TANULÁSI EREDMÉNYEK****A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- a lakóhely adottságaiból kiindulva értelmezi a fenntartható fejlődés társadalmi, természeti, gazdasági, környezetvédelmi kihívásait; felismeri és azonosítja a földrajzi tartalmú természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti problémákat, megnevezi kialakulásuk okait, és javaslatokat fogalmaz meg megoldásukra;
- rendszerezi a geoszférákat ért környezetkárosító hatásokat, bemutatja a folyamatok kölcsönhatásait;
- a globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatokat elemez, feltárja azok összefüggéseit, bemutatja mérséklésük lehetséges módjait és azok nehézségeit;
- megnevez a környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezeteket, példákat említ azok tevékenységére, belátja és igazolja a nemzetközi összefogás szükségességét;
- értelmezi a fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás fogalmát, érveket fogalmaz meg a fenntarthatóságot szem előtt tartó gazdaság, illetve gazdálkodás fontossága mellett.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákkal igazolja a természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeit, a környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatását, a lokális szennyeződés globális következményeit;
- megfogalmazza az energiahatékony, nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás lényegét, valamint példákat nevez meg a környezeti szempontok érvényesíthetőségére a termelésben és a fogyasztásban;
- megkülönbözteti a fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőit;
- bemutatja az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségeit, a tevékeny közreműködés példáit a környezet védelme érdekében, illetve érvényesíti saját döntéseiben a környezeti szempontokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A földrajzi eredetű helyi, regionális és globális természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti veszélyhelyzetek kialakulásának magyarázata és megértése alapján az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése
- A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése és a folyamatok kölcsönhatásainak bemutatása alapján a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése
- A természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeinek bemutatásával a veszélyek és kockázatok reális értékelési képességének kialakítása és fejlesztése
- A környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatásának és a lokális szennyeződés globális következményeinek komplex értelmezése, a hatásaikra való felkészülés és védekezés képességének kialakítása és fejlesztése
- A globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatok értelmezése, összefüggései, mérséklésük lehetséges módjai és azok nehézségei
- Az energiahatékony, az energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása
- A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőinek bemutatásával a tudatos fogyasztóvá válás fejlesztése
- A hagyományos és elektronikus vásárlás fogyasztóvédelmi szempontú összevetése
- A környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezetek, a nemzetközi összefogás szükségessége
- A fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás jellemzőinek bemutatásával a fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése

- Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében

FOGALMAK

globális probléma, környezeti katasztrófa, természeti katasztrófa, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom, túlfogyasztás, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom, ENSZ, UNESCO, WHO, elsivatagosodás, ózonritkulás, savas csapadék, globális klímaváltozás, népességrobbanás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Képek, leírások alapján környezeti problémák felismerése, kialakulásuk magyarázata, mérséklésük lehetőségeinek megfogalmazása
- Rajz, leírás készítése Milyen lesz a lakóhelyed 20 év múlva? címmel. Az elkészült alkotás értelmező bemutatása (Miért rajzoltam/írtam ezt? – ok-okozati viszonyok, tendenciák feltárása)
- Mit tehet egy középiskolás a fenntarthatóság érdekében? – ötletbörze, a javaslatok rendszerezése, megvitatása
- Figyelemfelhívó plakátok készítése az étel- és italpazarlásról és étel- és italféltetésről, a tudatos fogyasztói magatartás fontosságáról
- A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése gondolatterképben
- Közvélemény-kutatás a tudatos fogyasztói (étel- és italféltetés-, nyersanyag-, energiafogyasztás) magatartás fontosságáról, lehetőségeiről, az eredmények kiértékelése, a tanulói vélemények ütköztetése
- Drámajáték, helyzetgyakorlat: vádirat és védőbeszéd készítése egy választott környezeti téma tárgyalására
- A fogalmak (pl. ökológiai lábnyom, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom) értelmezéséhez szöveges és vizuális magyarázatok készítése
- Az egészségmegőrzéshez szükséges szemléletmód fejlesztése kortárs előadókkal
- Ötletgyár a környezeti veszélyek elkerülésére, meglévő problémák hatásának mérséklésére (pl. óceáni szemétfolt, olajszivárgás, bányatűz, erdőirtás, rovarinvázió)
- Ötletbörze: példák az energia- és nyersanyag-takarékos gazdálkodására, életvitelre
- Saját és családi tapasztalatok alapján érvelés a hagyományos és az elektronikus vásárlás mellett, fogyasztóvédelmi szempontok figyelembevételével
- A környezetvédelemmel foglalkozó hazai és nemzetközi szervezetek névjegykártyájának elkészítése, fő tevékenységük összegyűjtése
- Virtuális séta ökológiai lábnyomban és ökoházban, a látottak közös megbeszélése, véleményütköztetés
- Az ökológiai lábnyom kiszámítása pármunkában, internetes kalkulátorokkal
- Az édesvíz szerepének, gazdasági jelentőségének bemutatása kooperatív módszerekkel (a víz szerepe az ember életében, a víz felhasználásának időbeli és térbeli változása, vízhiány mint konfliktusforrás)
- Vita a fenntartható gazdaságról

6. számú melléklet: Pedagógusok a Kőrösiért Díj

Pedagógusok a Kőrösiért Díj

A díj adható, nem kötelező kiadni minden tanítási évben. Egy tanítási évben csak egy pedagógusnak ítélhető oda.

A díj átadása: a tanévzáró nevelőtestületi értekezleten

Az adományozottak köre: pedagógusok

A díj odaítélésének szempontjai:

- legalább öt éves, az intézményben eltöltött foglalkoztatásra irányuló jogviszonnyal rendelkezik, és a díj odaítélésekor legalább félállású (tehát legalább a jogszabály szerinti teljes munkaidő felét elérő, vagy azt meghaladó időtartamú) pedagógusként jogviszonyban áll,
- aktívan részt vesz munkaközössége munkájában,
- kollegiális viszony a munkatársakhoz, akire jellemző a tolerancia, empátia, harmóniateremtés, konfliktuskezelő képesség,
- tanórái során motiváló környezetet teremt,
- bemutató órákat, előadásokat tart az új módszertani eljárások disszeminálása céljából,
- kiemelkedő munkát végez a tehetséggondozásban,
- napi lelkes munkája mellett, illetve azt segítő pedagógiai, módszertani innovációkat dolgoz ki, illetve valósít meg,
- sikeresen készíti fel érettségi vizsgára, illetve tanulmányi versenyekre tanítványait,
- tanítványait önálló alkotó munkára inspirálja,
- ösztönzi a tehetséges gyerekeket és szakmailag, emberileg tanítványai példaképe,
- a gyermekek harmonikus személyiség formálásában huzamosan kiemelkedő munkát végez,
- közreműködik a diákok motivációjának erősítését szolgáló rendezvények szervezésében,
- aktív nevelő-oktató munkája során értékkeremtő munkát végez, életpályájával kifejezi elkötelezettségét a pedagógus élethivatás mellett,
- olyan pedagógiai munkásság, amelyre joggal lehet büszke az egész közösség,
- az elmúlt 2 évben nem kapta meg a díjat.

A jelölés:

- Minden munkaközösségnek lehetősége van a nevelőtestületből jelölni egy pedagógust (a jelöléseket a munkaközösségvezetők a jelzett határidőig küldhetik a vezetoseg@korosi.hu címre)
- A vezetőség is jelölhet egy pedagógust

A jelölési határidő:

- az aktuális tanév május első hétfője

A jelöltek közül az iskola vezetősége választja ki a díjazottat.

XXXVII. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Nyilatkozat

A Kőrösi Csoma Sándor Két Tanítási Nyelvű Baptista Gimnázium igazgatója nyilatkozom, hogy az intézmény Pedagógiai programja a Nkt. 26. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a nevelőtestület bevonásával készült el.

2024. augusztus 21.

.....
igazgató

Nyilatkozat

A Kőrösi Csoma Sándor Két Tanítási Nyelvű Baptista Gimnázium szakmai munkaközösségei képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösségek a Pedagógiai program - adott szakterületet érintő kérdéseiben - véleményezési jogát gyakorolták.

2024. augusztus 21.

.....
Munkaközösség-vezető

Nyilatkozat

A fenntartó Baptista Szeretetszolgálat EJSZ képviselőjében a Kőrösi Csoma Sándor Két Tanítási Nyelvű Baptista Gimnázium Pedagógia Programját az Nkt. 26. § (1) bek. alapján jóváhagyom.

2024. augusztus 30.

.....
Fenntartó